

Sabiedrības iebildumi un priekšlikumi

Nr.p .k.	Iebilduma / priekšliku ma iesniedzēj s	Iesniegtā iebilduma / priekšlikuma būtība	Ņemts vērā / nav ņemts vērā	Pamatojums, ja iebildums / priekšlikums nav ņemts vērā
1.	Privātpers ona, Valdis Veidelis	<p>Labdien!</p> <p>Kur var iepazīties ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu?</p> <p>Ņemot vērā likumprojekta iespējami būtisko ietekmi uz valsts tautsaimniecību, vai šo zinātnisko pamatojumu ir caurskatījuši un par pa4646 tiesu un objektīvu apstiprinājuši mūsu - latviešu - zinātnieki un citi nozari pārzinoši eksperti? Ja tādi ir - kas ir šie cilvēki?</p> <p>Priekšlikums - pievienot zinātnisko pierādījumu un izvērtējumu likumprojektam.</p> <p>Paldies jau iepriekš,</p> <p>Valdis</p>	Ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālās enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/file/s/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā</p>

				novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē. Turklāt priekšlikumus nozaru rīcībām virzībai uz klimatneitralitāti sniedz par nozarēm atbildīgās ministrijas, kurās strādā un kuras sadarbojas ar attiecīgajiem ekspertiem un zinātniekiem.
2.	*Fiziska persona	<p>Labdien. Kur ir Latvijas zinātnieku pamatojums? Kur ir vispār zinātniskais pamatojums. Vai mēs iznīcināsim Latvijas tautsaimniecību, jo kaut kāda kvotas to nosaka? Piedodiet, bet cukura rūpniecību jau likvidējam, arī govis un piena rūpniecību likvidēsīm un labāk importēsīm un dzersim pienu no pulvera? . Pret šādām izmaiņām, kas ir pilnīgi nelietderīga un kaitē gan dabai, gan iedzīvotājam. Pret izstrādāto likumprojektu.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_atskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>

3.	*Fiziska persona	<p>Un papildinājums. Ja viss ir tik skaisti, tad kāpēc Latvijā ir jāpadara par ES atkritumu tvertni. Atkal dienas plāna ir atkritumu rūpnīcas celšana Rīgas tuvumā. Un tas Jūsu skatījumā nekaitē nevienam? Nedz cilvēkiem, kuriem 300 metrus no mājas, iespējams, būs šī rūpnīca, nedz dabai, nedz klimatam. Kāpēc vecās ES valstīs pie sevi nebūvē šādas rūpnīcas?</p>	Nav ņemts vērā	Atkritumu apsaimniekošanas plānošana ir ārpus likumprojekta tvēruma.
4.	Gatis Greblis, Gatis Greblis	Kur un kā var piedalīties publiskā apspriešanā, un vai Čudara kungs pastāstīs, kādas tieši izmaiņas ir gaidāmas?	Ņemts vērā	Tiks rīkota sabiedriskā apspriede š.g. oktobrī.
5.	*Fiziska persona	<p>Esmu pret šo likumprojektu, jo neuzskatu to par pilnvērtīgu un adekvātu. Tas neatbilst patieso lietu būtību ne globālās sasilšanas, ne dabas saudzēšanas jomā. Tas vispār nekalpos cilvēku interesēs un priekš cilvēkiem.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_atksaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana</p>

				Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
6.	*Fiziska persona	Noteikti iebilstu PRET šādu likumprojektu !	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
7.	Fiziska persona	<p>1. Ierobežot mežu izciršanas apjomus Latvijas teritorijā, samazināsies CO2 īpatsvars - https://uzladets.lv/fakti-par-kokiem/ .</p> <p>2. Aizliegt Latvijas debesīs atrasties lidmašīnām, kuras izplata gāzveida "sliedes" (hymtrale), jo nav skaidrs un nav skaidrots Latvijas sabiedrībai - ko izkaisa gaisā, kā interesēs to dara, kas to dara, un kurš ir izsniedzis sabiedrības labklājības vārdā atļauju veikt šādus lidojumus, piesārņojot Latvijas gaisu.</p> <p>3. Uzdot Latvijas zinātniekiem - latviešiem veikt neatkarīgas (bez ietekmes no citām valstīm) no ārzemēm saņemtās ziņas par piesārņojuma rašanās iemesliem, jo pastāv liela varbūtība, ka salīdzinoši tīrajā Latvijā var nebūt tik lieli piesārņojuma riski kā citās valstīs un metropolēs, un iespējams, ka dažādu, vietējiem apstākļiem neatbilstošu, bet ārzemēs aprobētu risinājumu automātiska pieņemšana var radīt tieši kaitīgumu nevis labumu.</p> <p>4. Pilnīgi visas jaunās normas balstītas tikai uz zinātniskiem faktiem, nevis pseudo-zinātnisku vai</p>	Nav ņemts vērā	<p>1. Ilgtspējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām. Ilgtspējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.</p> <p>2. Latvijas "Civilās aviācijas aģentūras" pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu</p>

		<p>kādu personu materiālo interešu nodrošināšanai organizētām vēlmēm.</p>	<p>sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas (plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.).”</p> <p>3. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs (turpmāk – LVĢMC) atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 675 (Rīgā 2022. gada 25. oktobrī) „Siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sistēmas, prognožu sistēmas un sistēmas ziņošanai par pielāgošanos klimata pārmaiņām izveidošanas un uzturēšanas kārtība“ sagatavo siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju aprēķinus un to aprakstus enerģētikas, rūpniecisko procesu un</p>
--	--	---	--

				<p>produktu izmantošanas un atkritumu apsaimniekošanas sektoriem. Ikgadējos ziņojumos LVĢMC apkopo informāciju par Latvijas SEG emisiju avotiem un rašanās iemesliem. Ar ziņojumiem var iepazīties šeit: https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/zinojums-par-klimatu</p> <p>4. Klimata un enerģētikas ministrijas (turpmāk – KEM) īstenotā klimata politika balstās uz zinātniskiem faktiem. Savā darbības jomā KEM vadās pēc Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (Intergovernmental Panel on Climate Change, turpmāk – IPCC) novērtējuma ziņojumiem, kas sniedz visaptverošu apkopojumu par klimata pārmaiņu zinātni balstoties uz jaunākajiem datiem, kā arī klimata pārmaiņu ietekmēm un prognozēm.</p>
8.	Fiziska persona	Nelaut izcirst mežus! Mazāk ražot plastmasas pudeles, maisiņus un visādus citādus iepakojumus, kuri netiek pienācīgi pārstrādāti un piesārņo mūsu vidi!	Nav ņemts vērā	Ilgtspējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot

				<p>nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām.</p> <p>Ilgspējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.</p> <p>Klimata likums kalpos par juridisko pamatu klimata politikas ieviešanai. Konkrētas mežsaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas nozaru darbības tiek atrunātas nozaru politikas plānošanas dokumentos.</p>
9.	Inta Putāne	NORAIĀDĪTS BEZ AKCEPTA !	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
10.	Elīna Dugnese-Upeniece	Noraidīts viss bez akcepta. Nav zinātniska pamatojuma. Nav veikti ne pētījumi, ne analīze. Nav pietiekoši informācijas.	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde

				atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
11.	Privātpersona	Noraidīt pilnīgi visu nez akcenta	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
12.	Fiziska persona	NORAIIDĪTS BEZ AKCEPTA !	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
13.	Fiziska persona	Beigt izcirst mežus, kuru rezultātā gaiss tiks attīrīts! Beigt ražot plastmasas pudeles utt.! Beigt smidzināt gaisa telpā ķīmiskās vielas, kuras nodara vislielāko kaitējumu dabai! Aizliegt atrasties gaisa telpā privātajām lidmašīnām!	Nav ņemts vērā	Ilgtspējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām.

			<p>Ilgspējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.</p> <p>Klimata likums kalpos par juridisko pamatu klimata politikas ieviešanai. Konkrētas mežsaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas nozaru darbības tiek atrunātas nozaru politikas plānošanas dokumentos.</p> <p>Latvijas gaisa telpas izmantošana ir ārpus šī likuma tvēruma. Savukārt attiecībā uz komentārā iekļauto atsauci par ķīmisko vielu smidzināšanu gaisa telpa, norādām, ka Latvijas “Civilās aviācijas aģentūras” pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti</p>
--	--	--	---

				nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas (plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.)”
14.	Fiziska persona	Kategoriski iebilstu! Ir pamats domāt, ka ES regulas vērsta uz Latvijas valsts tautsaimniecības iznīcināšanu! Nav veikti neatkarīgu ekspertu pētījumi par Latvijas gaisa piesārņojumu. Mūsu valstī nav milzīgu koncernu, kuri piesārņo dabu, radot neatgriezenisku kaitējumu dabai. Lūdzu pārskatīt savus lēmumus un likuma pieņemšanā būt atbildīgiem pret Latvijas valsts pastāvēšanu un tautsaimniecības saglabāšanu arī nākamajām paaudzēm. Aicinu likuma virzītāju uzņemties pilnu atbildību, arī materiālo, ja šī likuma pieņemšana nodarīs neatgriezenisku kaitējumu un Latvijas tautsaimniecībai.	Nav ņemts vērā	Klimata likums ir vērsts uz Latvijas valsts pastāvēšanu un tautsaimniecības saglabāšanu arī nākamajām paaudzēm. Ņemot vērā klimata pārmaiņu radīto negatīvo ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un vidi, klimata likums nodrošina rīcību šo negatīvo seku mazināšanai un pielāgošanās. Kā klimata likumprojekta 2. pantā minēts, mērķis ir nodrošināt nacionālo klimata mērķu sasniegšanu saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautiskajām saistībām, ņemot vērā ekoloģisko, sociālo un ekonomisko ilgtspēju.
15.	*Fiziska persona	Iebilstu!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.

16.	Fiziska persona	<p>Nekādas globālās sasilšanas nenotiek. No tā izriet, ka šim likumam nav nekādas jegas. Kārtēja naudas sūkšana no ES, nevajadzīgas ministrijas "darbības" tēlošana un Latvijas iedzīvotāju nodokļu lieka tērēšana.</p> <p>PRET.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Atsaucoties uz Starpvaldību klimata pārmaiņu padomes sesto novērtējuma ziņojumu (https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf), kuru izstrādā pasaules, t.sk. Latvijas, klimata pārmaiņu jomas zinātnieki, cilvēku darbību izraisītas klimata pārmaiņas notiek.</p>
17.	*Fiziska persona	<p>Nelaut izcirst mežus! Mazāk ražot plastmasas pudeles, maisiņus un visādus citādus iepakojumus, kuri netiek pienācīgi pārstrādāti un piesārņo mūsu vidi! Klimata izmaiņas ir cikliskas un nevajag cilvēku uzmanību novērst no citam globalistu mērķiem - iznīcināt cilvēci.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Klimata likums kalpos par juridisko pamatu klimata politikas ieviešanai.</p> <p>Konkrētas mežsaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas nozaru darbības tiek atrunātas nozaru politikas plānošanas dokumentos.</p> <p>Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju organizācijas Starpvaldību klimata pārmaiņu padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis neapstrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma</p>

ziņojums:

https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/download/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).

Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.

<https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301>

Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.

18.	*Fiziska persona	Pret šādu likumu. Nav zinātniska pamatojuma.	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā “1.3 Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un CO₂ piesaistes palielināšanā.</p>
19.	Fiziska persona	<p>Kategoriski nepiekrītu likumam! 1."Klimata pārmaiņām" nav nekāda zinātniskā pamata, vienīgi politiskie mērķi (totālā kontrole, lokdauni, cilvēktiesību ierobežojumi, iedzīvotāju skaita samazināšana. https://www.lobservateur.com/2023/08/20/experts-say-climate-change-is-a-hoax/</p>	Nav ņemts vērā	<p>1. Atsaucoties uz klimata pārmaiņu starpvaldības padomes sesto novērtējuma ziņojumu (https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf), kuru izstrādā pasaules, t.sk. Latvijas,</p>

	<p>2. Pieprasu nekavējoties pārtraukt un aizliegt ķīmisko vielu izsmidzinašanu gaisā Latvijā ("chemtrails"), kas mākslīgi veido siltumnīcefektu!</p> <p>3. Pieprasu aizliegt pārmērīgu meža izciršanu, jo mežs ir vislielākais CO2 patērētājs un O2 avots (fotosintēzes process). Samazinot CO2, mēs neļaujam mežam "elpot"!</p> <p>4. Aizliegt lauksaimniecības iznīcināšanu!</p> <p>5. Aizlikt klimatisko ieroci HAARP un DEW (Direct Energy Weapon)!</p>	<p>klimata pārmaiņu jomas zinātnieki, klimata pārmaiņas notiek.</p> <p>Informējot par klimata pārmaiņām, aicinām izmantot zinātniski recenzētas publikācijas un avotus, piem. no <i>ScienceDirect</i> datubāzes vai universitāšu pētījumu portāliem.</p> <p>2. Latvijas "Civilās aviācijas aģentūras" pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: "Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas</p>
--	---	--

			<p>(plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.).”</p> <p>Vairāk informācijas: https://keith.seas.harvard.edu/chemtrails-conspiracy-theory https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/11/8/084011/pdf</p> <p>3. Klimata likums kalpos par juridisko pamatu klimata politikas ieviešanai. Konkrētas mežsaimniecības darbības tiek atrunātas nozares politikas plānošanas dokumentos.</p> <p>4. Ar klimata likumu netiek iznīcināta lauksaimniecība. Tieši pretēji, likums atbalstīs ilgtspējīgu lauksaimniecības darbību ieviešanu Latvijā.</p> <p>5. HAARP, jeb Augstas frekvences aktīvās polārblāzmas pētniecības programma ir Aļaskas Fērbenksas universitātes programma, kas pēta jonosfēru - augstāko, jonizēto Zemes atmosfēras daļu. Savukārt tas nav ģeoinženieru laikapstākļu izmaiņas rīks. Papildus, jebkāda ieroča izmantošanas regulējums ir ārpus klimata likuma tvēruma. Tas ir valsts drošības un aizsardzības jautājums.</p>
--	--	--	---

<p>20.</p>	<p>Ervins Lavrinovičs</p>	<p>Labdien. Esmu - Pret likumu jebkādās tā formās. Paskaidrojot savu viedokli 1.Par likuma “kvalitāti” liecina 1 panta 2 punkts, kur ir uzskaitītas siltumnīcefekta gāzes un starp daudzām “indēm” neatradās vieta pašai būtiskākajai no siltumnīcas gāzēm - ūdens tvaikam (H₂O), kurš veido, atkarībā no koncentrācijas 65-85% no siltumnīcas gāzu efektiem. Līdz ar to ir apšaubāma to ekspertu ekspertīze, kuri ir veikuši šā likuma zinātnisko ekspertīzi, novērtējumu uz vidi, un tautsaimniecību. Lūdzu publicēt ekspertu viedokli uz kuru pamata tiek pieņemts šāds likums. Publicētas ir tikai EU direktīvas, kuras ir tikai birokrātu viedoklis. 2. Es pieņemu ka Latvijas Republiku veidojošo pilsoņu kopums, vēlas dzīvot tīrā, sakārtotā, pārtikušā vidē, bet šis te likums, to neveicina, tieši otrādi, tas veicina deindustrializāciju, un depopulāciju, jo praktiski visas Latvijā ražojošās nozares tiks apliktas ar kārtējo “desmito tiesu” kā tas izriet piemēram - no 1 pielikuma. 3. Latvijas pilsoņu kopuma pārstāvjiem jāsaprot, ka birokrātiskie šķēršļu vienīgā pievienota vērtība ir neuzbūvēts uzņēmums, vai neapstrādāts lauks, kas nekādi nerada pārticību, tieši otrādi, nostāda mūs nevienlīdzīgos konkurences priekšā. 4. Latvijas Universitātes raksts par klimata pārmaiņām un cilvēka ietekmi uz to. https://www.lu.lv/par-mums/lu-</p>	<p>Nav ņemts vērā</p>	<p>Latvija ir pievienojusies ANO Vispārējai Konvencijai „Par klimata pārmaiņām”, kura pieņemta ar likumu „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām” 1995. gada 9. martā. Konvencijas galvenais mērķis ir sasniegt siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iejaukšanos klimata sistēmā, līdz ar to Konvencijas Pusēm ir jāsaprot un jāiesniedz Konvencijas sekretariātā ziņojumi par SEG, kuras rodas cilvēku darbības rezultātā (skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību V pielikuma 2 daļā):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oglekļa dioksīds (CO₂); - Metāns (CH₄); - Dislāpekļa oksīds (N₂O); - Sēra heksafluorīds (SF₆); - Slāpekļa trifluorīds (NF₃); - Fluorogļūdeņraži (HFC); - Perfluorogļūdeņraži (PFC). <p>Ūdens tvaiks (H₂O) ir izplatītākais siltumnīcefekta izraisītājs atmosfērā, bet tā</p>
------------	---------------------------	---	-----------------------	--

		mediji/zinas/zina/t/27593/		koncentrāciju galvenokārt regulē temperatūra un to tieši neietekmē cilvēku darbība.
21.	Fiziska persona	PRET! Kārtējā afēra, kas balstās uz meliem un feik zinātni. Naudas pumpētava tikai un cilvēku dzīves bojāšana uz slimu pārbagātu nojūgušos psihopātu murgu realizāciju, bīdīšanu. Sponsorētā zinātne? āksti	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
22.	Fiziska persona	Kurš nesīs atbildību, ja apstiprinātais un pieņemtais likumprojekts, ilgtermiņā, nesīs negatīvas sekas tautsaimniecības attīstībā?		Klimata politika ir horizontāla prioritāte un aptver visas tautsaimniecības nozares. Lai risinātu klimata pārmaiņu izraisītas problēmas, jāiesaista visas tautsaimniecības nozares, sabiedrība un valsts sektors.
23.	Fiziska persona	NORAIDĪT BEZ AKCEPTA !!!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
24.	Fiziska persona	Papētiet vēsturi, kā globālisti ar žurnāla TIME starpniecību ir "stāstījuši" mums vairāk kā 50 gadus par globālo atdzišanu, bet tagad aktuāla globālā sasilšana. Mūsu Zemē, uz kuras dzīvojam, tā nepārtraukti maina savu klimatu un to neviens nepierādīs, ka cilvēks pie tā vainīgs. Tad jau var vulkānus vainot pie klimata sasilšanas, jo tas vienā izvirdumā rada simtu reižu vairāk CO2.	Nav ņemts vērā	Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis neapstrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu

	<p>Kārtējā afēra pret cilvēci, kas balstīta uz meliem. Klimata likumu - NORAIĪT BEZ AKCEPTA.</p>	<p>emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p> <p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējos slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p>
--	--	---

25.	Mihails Popovs	Я протв	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
26.	Fiziska persona	Noraidu. Nav informācijas par Latvijā esošo zinātnieku viedokli, kur var iepazīties nav minēts.	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā

				novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
27.	Fiziska persona	NORAIDĪTS BEZ AKCEPTA!!!!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
28.	Fiziska persona	Noraidīt bez akcepta! Šāds likums vērsts tikai un vienīgi uz Latvijas ekonomikas un tautsaimniecības iznīcību.	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
29.	*Fiziska persona	Kategoriski esmu pret šī likumprojekta pieņemšanu.	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
30.	Fiziska persona	Neatbalstīt iesniegto likumprojektu.	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
31.	*Fiziska persona	Neatbalstīt šo iesniegto likumprojektu!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
32.	Fiziska persona	<p>PRET</p> <p>Uz meliem balstīts nezinātnisks (pasūtītāju apmaksāts), politisks pieņēmums.</p> <p>Klimats varbūt arī mainās, bet ir bijis ledus laikmets, kur cilvēks nebija, ir bijis ļoti karsts un atkal cilvēks nebija, tāpēc cilvēks ir pārāk maziņš, lai globāli iespaidotu visu planētu... planētas temperatūru mainīt par 10 grādiem cilvēks nespēj...vēl jo mazāk to spēj</p>	Nav ņemts vērā	<p>Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (sauļes aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju organizācijas Starpvaldību klimata pārmaiņu padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku</p>

	<p>govs purkšķi Likums ir tikpat bezjēdzīgs kā jaunveidotā ministrija.</p> <p>NORaidu!!! Nekāda globālā sasilšana nenotiek!</p>	<p>aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p> <p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā. https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamai tikai, ja klimata modeļa</p>
--	--	--

				simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.
33.	Fiziska persona	Pret! Nav pamatots!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
34.	Fiziska persona	Noraidīts bez akcepta	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
35.	*Fiziska persona	Neakceptēju	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
36.	*Valdis Indrišonoks	Nav zinātniska pamatojuma, nav veikti pētījumi. Noraidīt bez akcepta!	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2

				050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
37.	Fiziska persona	<p>Kategoriski noraidīt likumu!</p> <p>1."Klimata pārmaiņām" nav nekāda zinātniskā pamata, vienīgi politiskie mērķi (totālā kontrole, lokdauni, cilvēktiesību ierobežojumi, iedzīvotāju skaita samazināšana.</p> <p>2. Pieprasu nekavējoties pārtraukt un aizliegt ķīmisko vielu izsmidzinašanu gaisā Latvijā ("chemtrails"), kas mākslīgi veido siltumnīcefektu!</p> <p>3. Pieprasu aizliegt pārmērīgu meža izciršanu, jo mežs ir vislielākais CO2 patērētājs un O2 avots (fotosintēzes process). Samazinot CO2, mēs neļaujam mežam "elpot"!</p>	Nav ņemts vērā	<p>1. Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (sauļes aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p>

				<p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamas tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p> <p>2. Latvijas “Civilās aviācijas aģentūras” pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir</p>
--	--	--	--	--

			<p>normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas (plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.).”</p> <p>Vairāk informācijas: https://keith.seas.harvard.edu/chemtrails-conspiracy-theory https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/11/8/084011/pdf</p> <p>3. Ilgtspējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību,</p>
--	--	--	--

				<p>produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām. Ilgtspējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.</p>
38.	Fiziska persona	<p>Es, Esmu. Es Esmu. Es Esmu, pret jebkādam klimata manipulācijām . Es Esmu pret koku izciršanu. pārtraukt nekavējoties ķīmijas izsmidzināšanu debesīs, okeānos , mežos un pļavās !!! pārtraukt jebkādu ķīmisku iejaukšanos, DaBā un Cilvēkā!!! Pārtraukt HARP antēnu darbību!!! Publiskot visas iesaistītās un atbildīgās kompānijas , amatpersonas un patiesā labuma guvējus .</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ilgtspējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām. Ilgtspējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.</p> <p>Latvijas “Civilās aviācijas aģentūras” pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās</p>

			<p>sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas (plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.)”</p> <p>Vairāk informācijas: https://keith.seas.harvard.edu/chemtrails-conspiracy-theory https://keith.seas.harvard.edu/chemtrails-conspiracy-theory https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/11/8/084011/pdf https://iopscience.io</p>
--	--	--	--

				<p>p.org/article/10.1088/1748-9326/11/8/084011/pdf</p> <p>HAARP, jeb Augstas frekvences aktīvās polārblāzmas pētniecības programma ir Aļaskas Fērbenksas universitātes programma, kas pēta jonosfēru - augstāko, jonizēto Zemes atmosfēras daļu. Savukārt tas nav ģeoinženieru laikapstākļu izmaiņas rīks. Papildus, jebkāda ieroča izmantošanas regulējums ir ārpus klimata likuma tvēruma. Tas ir valsts drošības un aizsardzības jautājums.</p>
39.	Jurģis Ābele	<p>Pēc akadēmisko zinātnieku aplēsēm, cilvēku ietekme ir 0,016 %apmērā, līdz ar to nav ekonomiska pamatojuma jebkādiem regulējumiem klimata jomā. Pārmaiņas dabā ir cikliskas un neizbēgamas, tādējādi tam ir jāpiemērojas.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p>

				<p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p>
40.	Dzintars Osemļjaks	Esmu pret klimata izmaiņu nepamatotiem likumprojektiem. Nav pētījumu un pierādījumu, kas un kā maina siltuma izdalīšanos atmosfērā, ka tik ļoti ietekmētu cilvēku veselību! Nepieļaujot izcirst tik	Nav ņemts vērā	Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju organizācijas Klimata pārmaiņu

	<p>lielā daudzumā mežu, būs labāks rezultāts vides un klimata izmaiņām. Nepieļaut un kontrolēt izgāzt mēsleinēs Latvijā ķīmiskos atkritumus, kuri tiek ievesti paslepus.</p>	<p>starpvaldību padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p> <p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p>
--	--	---

<https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301>

Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.

Ilgospējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām.

Ilgospējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.

Atkritumu apsaimniekošana ir lielākoties ārpus klimata likumprojekta tvēruma. Lūgums skatīt likumu “Par piesārņojumu” un likumprojektu “Par piesārņojuma novēršanu”.

41.	Fiziska persona	<p>Labdien. Esmu - Pret likumu jebkādās tā formās. Paskaidrojot savu viedokli 1.Par likuma "kvalitāti" liecina 1 panta 2 punkts, kur ir uzskaitītas siltumnīcefekta gāzes un starp daudzām "indēm" neatradās vieta pašai būtiskākajai no siltumnīcas gāzēm - ūdens tvaikam (H2O), kurš veido, atkarībā no koncentrācijas 65-85% no siltumnīcas gāzu efektiem. Līdz ar to ir apšaubāma to ekspertu ekspertīze, kuri ir veikuši šā likuma zinātnisko ekspertīzi, novērtējumu uz vidi, un tautsaimniecību. Lūdzu publicēt ekspertu viedokli uz kuru pamata tiek pieņemts šāds likums. Publicētas ir tikai EU direktīvas, kuras ir tikai birokrātu viedoklis.2. Es pieņemu ka Latvijas Republiku veidojošo pilsoņu kopums, vēlas dzīvot tīrā, sakārtotā, pārtikušā vidē, bet šis te likums, to neveicina, tieši otrādi, tas veicina deindustrializāciju, un depopulāciju, jo praktiski visas Latvijā ražojošās nozares tiks apliktas ar kārtējo "desmito tiesu" kā tas izriet piemēram - no 1 pielikuma.3. Latvijas pilsoņu kopuma pārstāvjiem jāsaprot, ka birokrātiskie šķēršļu vienīgā pievienota vērtība ir neuzbūvēts uzņēmums, vai neapstrādāts lauks, kas nekādi nerada pārticību, tieši otrādi, nostāda mūs nevienlīdzīgos konkurences priekšā.4. Latvijas Universitātes raksts par klimata pārmaiņām</p>	Nav ņemts vērā	<p>Latvija ir pievienojusies ANO Vispārējai Konvencijai „Par klimata pārmaiņām”, kura pieņemta ar likumu „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām” 1995. gada 9. martā. Konvencijas galvenais mērķis ir sasniegt siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iejaukšanos klimata sistēmā, līdz ar to Konvencijas Pusēm ir jāsaprot un jāiesniedz Konvencijas sekretariātā ziņojumi par SEG, kuras rodas cilvēku darbības rezultātā (skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību V pielikuma 2 daļā):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oglekļa dioksīds (CO₂); - Metāns (CH₄); - Dislāpekļa oksīds (N₂O); - Sēra heksafluorīds (SF₆); - Slāpekļa trifluorīds (NF₃); - Fluorogļūdeņraži (HFC);

		un cilvēka ietekmi uz to. https://www.lu.lv/par-mums/lu-mediji/zinas/zina/t/27593/		- Perfluorogļūdeņraži (PFC) Ūdens tvaiks (H ₂ O) ir izplatītākais siltumnīcefekta izraisītājs atmosfērā, bet tā koncentrāciju galvenokārt regulē temperatūra un to tieši neietekmē cilvēku darbība.
42.	Lauris Neikšāns	Nepietiekami un nepārliecinoši zinātniskie pierādījumi.	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju

				<p>samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
43.	Fiziska persona	Polnīgi noraidu šo priekšlikumu. Nav zinātnisku pētījumu un pierādījumu.	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju</p>

				<p>samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
44.	Kristīne Kaļčeva	<p>Esmu pret. Vēlos redzēt kritisku analīzi zinātniskajiem pētījumiem ar datiem un atsaucēm, ja vien mūsu deputāti bez augstākās izglītības to ir spējīgi sniegt. Sniegtā informācija ir pārāk virspusēja un nekonkrēta, vēlos redzēt konkrētus soļus kādi tiks veikti kādās nozarēs, kādos laika termiņos un kādi ir plānotie rezultāti no šīm aktivitātēm.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju</p>

				<p>samazināšanā un piesaistē.http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdfhttp://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
45.	Jānis, Jānis Lapšāns	<p>Visi zin, ka tad kad sunim Nav ko darīt , tad viņš laiza pautus, šeit ir tā pati darbība, tikai ierēdņu izpildījumā. Pilnīgi noteikti esmu pret šo, bezjēdzīgi iztērēts laiks un nauda algās, tur nevajag likumu, lai ietekmētu šo, jāmainās ir cilvēku domāšanai.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Komentārs netiks ņemts vērā.</p>
46.	Tautas Cilvēks, Vadims Kozlovskis	<p>Noraidu bez akcepta. Nepamatots zinātniski, vērsts graut ekonomisku bez tā sagrautu tautas labklājību, veicināt korupciju augstāko amatpersonu vidū.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”,</p>

				<p>(http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē. (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
47.	Fiziska persona	<p>Esmu kategoriski pret šo likumprojektu. Latvija ir viena no zaļākajām valstīm pasaulē. Rūpniecība ir sagrauta, tam klāt arī domegrāfiskā katastrofa, kas tik pieņemas spēkā. Nav nekāda pamatojuma uzskatīt, ka valdošajam režīmam ir nodomi Latvijā attīstīt rūpniecību vai apturēt demogrāfisko katastrofu.</p>	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.

		<p>Latvijā nav nekādu pazīmju par būtiskām klimata pārmaiņām, ja neskaita nepieciešamību arvien agrāk pieslēgt apkuri rudenī un arvien vēlāk atslēgt apkuri pavasarī. Latvija neietekmē klimati, salīdzinot ar lielvalstīm.</p> <p>Ja šī likuma rezultātā tiks sagrautas Latvijas tautsaimniecības paliekas, vai tiks sagrauta latviešu tautas spējas nodrošināt sev mājokli, apkuri, ūdeni un iztiku, tad tā būs katra par likumu balsojošā politiķa un likuma sagatvošanā atbildīgo ierēdņu personīgā atbildība.</p> <p>Uzskatu, šis likumprojekts ir diversija pret latviešu tautu.</p>		
48.	Uldis Ļebedevs	Noraidīt pilnīgi visu, bez akcepta. Nav nekāda ne zinātniska, ne praktiska pamatojuma.	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 "Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi" un 1.4. "Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību". Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050. gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/file)

				<p>s/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf(http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
49.	Fiziska persona	Nepiekritu, nav zinātniska pamatojuma	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/file</p>

				s/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdfhttp://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
50.	*Fiziska persona	PRET!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
51.	*Fiziska persona	Nepiekrītu šim nepamatotajam murgam. Noraidu.	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
52.	Fiziska persona	Esmu pret šo likumprojektu	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
53.	*Fiziska persona	Esmu pret šo likumprojektu	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.

54.	*Fiziska persona	Vēlos iepazīties ar zinātnisko pētījumu par šo situāciju, lai būtu iespējams akceptēt.	Ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_atskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
-----	------------------	--	------------	---

55.	Fiziska persona	Nepiekrītu. Nav zinātniskā pamatojuma.	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
-----	-----------------	--	----------------	---

56.	Tija Gertzzone	PRET! Nav nekāda zinātniska pamatojuma	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-</p>
-----	----------------	--	----------------	---

				laika-posmam-lidz-2030-gadam). https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam).
57.	Kārlis Irbe	<p>Protams, ka ir svarīgi rūpēties par vidi un pēc iespējas samazināt piesārņojumu, bet CO2 emisijas aplikšanai ar nodokli nav zinātniska pamatojama, tā ir ideoloģiski pamatota. Un mērķtiecīgi tiecoties pēc tā saucamās klimata neitralitātes var nonākt situācijā, kad tautsaimniecība Latvijā tiek izpostīta un Latvija grimst dziļā nabadzībā, kā rezultātā iedzīvotājiem iztikšanas jautājumu kļūs daudzkārt svarīgāki par vides jautājumiem un rezultātā vidē cietīs vēl vairāk. Šāda likuma vietā būtu jākoncentrējas uz AES būvniecību, lai padarītu enerģiju lētu, stabilu un pieejamu. Jo lēta un pieejama enerģija ceļ kopējo labklājību. Jo labklājīgāka sabiedrība, jo tā vairāk domā par vidi kurā dzīvo. Tāpēc šis likums būtu noraidāms!</p>	Nav ņemts vērā	<p>Klimata likums ir vērsts uz Latvijas valsts pastāvēšanu un tautsaimniecības saglabāšanu arī nākamajām paaudzēm. Ņemot vērā klimata pārmaiņu radīto negatīvo ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un vidi, klimata likums nodrošina rīcību šo negatīvo seku mazināšanai un pielāgošanās.</p> <p>Kā klimata likumprojekta 2. pantā minēts, mērķis ir nodrošināt nacionālo klimata mērķu sasniegšanu saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautiskajām saistībām, ņemot vērā ekoloģisko, sociālo un ekonomisko ilgtspēju.</p>
58.	Fiziska persona	<p>Noraidu bez akcepta, esmu kategoriski pret šo likumprojektu.</p> <p>Nav pietiekami analizēta, izpētīta un izvērtēta likumprojekta iespējami būtiskā ietekme uz valsts tautsaimniecību</p> <p>Nav informācijas par Latvijā esošo neatkarīgu zinātnieku viedokli, kur var iepazīties nav minēts.</p> <p>Šāda likuma vietā būtu jākoncentrējas uz AES</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo</p>

		<p>būvniecību, lai padarītu enerģiju lētu, stabilu un pieejamu.</p>	<p>scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē. (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam:</p>
--	--	---	---

				<p>https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam</p>
59.	Fiziska persona	Kategoriski nepiekritu likumam. Partrauciet izsmidzināt kimiju gaisā. Partrauciet masveida mežus izcirst. Aizliegt klimata ieroci HAARP pielietot.	Nav ņemts vērā	<p>Latvijas “Civilās aviācijas aģentūras” pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas</p>

			<p>(plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.).” Vairāk informācijas: https://keith.seas.harvard.edu/chemtrails-conspiracy-theory https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/11/8/084011/pdf</p> <p>Ilgospējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām.</p> <p>Ilgospējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.</p> <p>HAARP, jeb Augstas frekvences aktīvās polārblāzmas pētniecības programma ir Aļaskas Fērbenksas universitātes programma, kas pēta jonosfēru - augstāko, jonizēto Zemes atmosfēras daļu. Savukārt</p>
--	--	--	---

				tas nav ģeoinženieru laikapstākļu izmaiņas rīks. Papildus, jebkāda ieroča izmantošanas regulējums ir ārpus klimata likuma tvēruma. Tas ir valsts drošības un aizsardzības jautājums.
60.	Cilvēks	Kategoriski PRET šāda likuma izstrādāšanu un izludināšanu. Pamatojums par klimata neitralitāti nav zinātniski pamatots, bet gan finansiāli pamatots no ieinteresētajām organizācijām.	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.

				<p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē. https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
61.	Dainis Ledājs	KATEGORISKI Iebilstu sasteigtai likuma izskatīšanai. Laikā kad ASV, Ķīna un Krievija pat nav pievienojkušās akmeņogļu izmantošanas aizlieguma līgumam, Latvijas iedzīvotāju EKO-terrorizēšanai nav ne zinātniska, ne ekonomiska	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.

		pamatojuma. PĀRTRAUKT EKOgenocīdu un EKObiznesmeņu iniciētu likumu lobēšanu!		
62.	Fiziska persona	ES kā dzīvs Cilvēks, pamatojoties uz Visuma un dievišķās enerģijas likumiem, NORaidu šādu klimata ietekmēšanas likumu! Daba ir dzīva un Ne-cilvēkiem nebūs to ķīmiski un mākslīgi ietekmēt! AIZLIEDZU, AIZLIEDZU, AIZLIEDZU tāda likuma izstrādi un pieņemšanu!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
63.	Vija Rumpāne	Noraidu šo likumprojektu visos tā punktos. Tas ir kaitniecisks Latvijas lauksaimniecībai un tautai. Nekāda klimata sasilšana nenotiek. Tas ir ciklisks dabas parādības. Beidziet tautai melot un izpildīt psihopātu vēlmes.	Nav ņemts vērā	Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju organizācijas Starpvaldību klimata pārmaiņu padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf)). Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru

				<p>kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējos slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p>
64.	Fiziska persona, Sintija Bembere	Nav zinātniska pamatojuma. Nav veikti ne pētījumi, ne analīze. Nav pietiekoši informācijas. Noraidīt.	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo</p>

			<p>scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdfhttp://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-</p>
--	--	--	--

				planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
65.	Fiziska persona	Pret !	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
66.	Fiziska persona	KATEGORISKI NORaidu!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
67.	Fiziska persona	NORaidīts !	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
68.	Lūcija Altmane	Esmu pret!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
69.	Irina Berežnaja	Pret!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
70.	Valters Jekševics	KATEGORISKI PRET ŠO! UN LIKVIDĒT KLIMATA MINISTRIJU. Šī ministrija nekādā veidā Latviju nepadara labāku un	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.

		<p>ekonomiski spējīgāku. Kā jau šobrīd redzam- bezjēdzīga naudas un cilvēku resursu izšķiešana.</p>		
71.	Gatis Bezbaillis	<p>Iebildums par 5.panta 2.punktu: Zemes izmantošana nav nozare. Zemes izmantošanas maiņa arī nav nozare.</p> <p>Iebildums par likuma 3.panta 1.punktu, ka likuma subjekts ir operators, kurš saskaņā ar likuma 1.panta 23.apakšpunktu ir fiziska vai juridiska persona, kas ekspluatē vai kontrolē iekārtu, vai fiziska vai juridiska persona, kam ir ekonomiskas pilnvaras attiecībā uz iekārtas tehnisko funkcionēšanu. Par kādu iekārtu iet runa? Vai , piemēram, gludeklis ir iekārta?</p> <p>7.panta 4.punkts, kas nosaka, ka Latvijas Republikai ir tiesības pārdot gada emisijas sadales vienības, kas nav vai potenciāli netiks izmantotas, lai nodrošinātu Latvijas siltumnīcefekta gāzu emisiju saistību izpildi ir pretrunā ar Valsts interesēm, jo ir skaidrs, ka Latvija, kurā ražošanas apjomi ir bezcerīgi zemi būs kā mērķis citām ES Dalībvalstīm, kuras rada nesalīdzināmi lielāku vides piesārņojumu. Zinot Valsts ekonomisko stāvokli, ir skaidrs, ka šāds likuma punkts paver iespējas emisijas sadales vienības pārdot un spiest Latvijas sabiedrību atteikties no jebkādas rūpnieciskās ražošanas,</p>	Nav ņemts vērā	<p>Latvija ziņo par siltumnīcefekta gāzu emisijām atbilstoši Klimata pārmaiņu starpvaldības padomes kopējās atskaites ziņošanas formātam (CRF), kurā zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība (ZIZIMM) noteikts par vienu no SEG emisiju uzskaites kategorijām. Vairāk informācijas: https://unfccc.int/topics/land-use/workstreams/land-use--land-use-change-and-forestry-lulucf/; ; https://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/vol4.html</p> <p>Attiecībā uz komentāru par 3. panta pirmo daļu, aicinām komentēt aktuālāko klimata likumprojekta redakciju. Iepriekšējās redakcijas 3. pants par likuma subjektiem tika izslēgts.</p> <p>Likumprojekta 1. panta 16) punktā ir definēta “iekārta”.</p>

	<p>lauksaimnieciskās darbības utt., kas nav pieņemami. Šāda pārdošana ir jāaizliedz.</p> <p>Lūgums ietvert informāciju anotācijā – vai Latvijai šobrīd ir jāsamazina ražošanas apjomi, lai nepārpildītu piešķirtās emisijas sadales vienības, norādīt – kāds ir stāvoklis šobrīd, kad likumprojekts tiek virzīts.</p>	<p>Attiecībā uz gada emisijas sadales vienību tirdzniecību, ko nosaka likumprojekta 7. panta piektā daļa, norādām, ka tirdzniecība ar gada emisijas sadales vienībām nav pretrunā ar valsts interesēm un ir atbilstoša prakse, lai dalībvalstis, kurām veidojies gada emisijas sadales vienību iztrūkums, varētu iegādāties tās no citām valstīm, savukārt dalībvalstīm, kurām veidojies gada emisijas sadales vienību pārpalikums, būtu iespēja iegūt papildus finanšu līdzekļus tādu pasākumu īstenošanai, kas vērsti uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām.</p> <p>Vienlaikus jānorāda, ka valsts gada emisijas sadales vienībām nav sasaistes ar ražošanas apjomiem, kā arī attiecīgās panta daļas redakcija nenozīmē, ka gada emisijas sadales vienības, kuras netiks izmantotas Latvijas siltumnīcefekta gāzu emisiju saistību izpildei, faktiski tiks pārdotas, ņemot vērā, ka dalībvalstis, kurām izveidojies gada emisijas sadales vienību iztrūkums, kā sadarbības partneri var izvēlēties arī citas dalībvalstis, ne Latviju.</p> <p>Vienlaikus jānorāda, ka situācija attiecībā uz tirdzniecību ar gada emisijas sadales vienībām var būt arī pretēja, kurā šīs</p>
--	---	--

				vienības saistību izpildei ir nepieciešams iegādāties Latvijai.
72.	Fiziska persona	<p>Kategoriski nepiekrītu likumam!</p> <p>1."Klimata pārmaiņām" nav zinātniskā pamata, vienīgi politiski mērķi (totālā kontrole, lokdauni, cilvēktiesību ierobežojumi, iedzīvotāju skaita samazināšana, dabas resursu iznīcināšana).</p> <p>2. Pieprasu nekavējoties pārtraukt un aizliegt ķīmisko vielu izsmidzināšanu gaisā Latvijā ("chemtrails"), kas mākslīgi veido klimatisko apstākļu izmaiņas un ietekmē Cilvēku veselību, radot elpceļu u.c. saslimšanas!</p> <p>3. Pieprasu aizliegt pārmērīgu meža izciršanu ! Mežs ir vislielākais CO2 patērētājs un O2 avots (fotosintēzes process). Samazinot CO2, mēs neļaujam mežam "elpot"!</p> <p>4. Aizliegt lauksaimniecības iznīcināšanu, izmantojot klimata izmaiņu ietekmējošas tehnoloģijas !</p> <p>5. Aizliegt klimatisko ieroci HAARP un DEW (Direct Energy Weapon) !</p>	Nav ņemts vērā	<p>1. Atsaucoties uz Apvienoto Nāciju organizācijas Starpvaldību klimata pārmaiņu padomes (turpmāk - IPCC) sesto novērtējuma ziņojumu (https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf), kuru izstrādā pasaules, t.sk. Latvijas, klimata pārmaiņu jomas zinātnieki, klimata pārmaiņas notiek.</p> <p>Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p>

				<p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamas tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p> <p>2. Latvijas “Civilās aviācijas aģentūras” pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir</p>
--	--	--	--	--

			<p>normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas (plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.).”</p> <p>Vairāk informācijas: https://keith.seas.harvard.edu/chemtrails-conspiracy-theory https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/11/8/084011/pdf</p> <p>3. Ilgtspējīga apsaimniekošana nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšana un izmantošana tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību,</p>
--	--	--	--

			<p>produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām. Ilgtspējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.</p> <p>4. Nav iekļauts pamatojums apgalvojumam, ka lauksaimniecība tiek iznīcināta, izmantojot klimata izmaiņu ietekmējošas tehnoloģijas.</p> <p>5. HAARP, jeb Augstas frekvences aktīvās polārblāzmas pētniecības programma ir Aļaskas Fērbenksas universitātes programma, kas pēta jonosfēru - augstāko, jonizēto Zemes atmosfēras daļu. Savukārt tas nav ģeoinženieru laikapstākļu izmaiņas rīks. Papildus, jebkāda ieroča izmantošanas regulējums ir ārpus klimata likuma tvēruma. Tas ir valsts drošības un aizsardzības jautājums.</p>
--	--	--	---

73.	Fiziska persona	Noraidu,tā ir kārtējā globālistu "klimata afēra" ar nopirktu pseidozinātnieku "pētījumiem".Parādiēt oficiālos pētījumus Latvijā par klimata izmaiņām,pamatojiet NULLES CO2 murgus,ja CO2 ir visas dzīvības pamatā,tānad līdz 2050 gadam ir jaiznīcina visa dzīvība uz planētas. RODAS jautājums : JŪS SAPROTAT KO JŪS DARĀT???	Nav ņemts vērā	Aicinām iepazīties ar Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam . Tajā iekļauts Klimata pārmaiņu Latvijā raksturojums.
74.	Fiziska persona	Šim likumprojektam ir aizdomīgi mērķi, un nesaprotami tā pamatojumi. Šis projekts nebūs apstiprināts. Es esmu pret tādiem likumprojektiem.	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
75.	Vija Paupe	Pilnībā noraidu likumprojektu kā maldinošu, nepamatotu dokumentu, kur nav ņemta vērā ne Latvijas teritorijas specifika, ne tas, ka lielrūpniecība šeit jau sen kā likvidēta, kopš iestāšanās ES draudzīgajā saimē, ka mūsu teritorijā nav ogļraktuves, ka pasaules prakse jau pierādījusii gan vēja parku kaitīgo ietekmi uz dabu un cilvēkiem, gan elektromobiļu piesārņojošo utilizāciju. Pilnīgi pietiekoši ar jau esošajiem likumiem, kurus var papildināt ar izmaiņām, kas būtu nepieciešamas tieši Latvijas teritorijas specifikai. Vajadzētu likvidēt arī steigā jaunizcepto Klimata ministriju un optimizēt lielo klerku armiju, jo mūsu valsts izceļas brālīgo ES	Nav ņemts vērā	ES ETS darbība Latvijā uzsākta jau 2005. gadā kā daļa no kopējās ES ETS sistēmas, kas ietver elektroenerģijas un siltuma ražošanas uzņēmumus ar jaudu virs 20MW, energoietilpīgas rūpniecības nozares, un komerciālo aviāciju (lidojumi Eiropas Ekonomikas zonā). Latvijā kopumā ir 50 iekārtu operatori un 2 aviācijas operatori. ES ETS Latvijā 2022. gadā aptvēra aptver 19% no kopējām SEG emisijām, tā ir ceturrtā lielākā iedaļa, kura veido Latvijas SEG emisijas. Līdz šim ES ETS noteikumi, kuri tika pārņemti no atbilstošajām ES direktīvām ir apkopotī

		tautu saimē ar vislielāko ierēdniecības procentu strādājošo vidū.		likumā “Par piesārņojumu”, kura ar klimatu saistītās nodaļas tiek pārņemtas šajā likumprojektā.
76.	Kristīne Mainole-Paševiča	Noraidīts viss bez akcepta. Nav zinātniska pamatojuma. Nav veikti pētījumi, analīze.	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās</p>

				<p>klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē. https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
77.	*Fiziska persona	Stingri iebilstu. Latvijas CO2 emisijas uz iedzīvotāju jau tāpat ir vienas no zemākajām ES	Nav ņemts vērā	Salīdzinoši zems siltumnīcefekta gāzu emisiju uz iedzīvotāju īpatsvars neatbrīvo no pārkārtošanās uz klimatneitralitāti.
78.	Fiziska persona	Noraidīts!!! Nav nekāda zinātniska pamatojuma, kārtējā afēra.	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā

			<p>iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto,</p>
--	--	--	---

				ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē. https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
79.	Fiziska persona	<p>Klimats mainās ,kopš pastāv pasaule!Tāpēc problēmas ir jārisina ,nevis jārada jaunas ,kā to dara tie saucamie klimata aizstāvji ,kas izskatās -darbojas ne jau klimata aizstāvēšanas interesēs.Rodas jautājums -vai klimatam par labu nāk masveida mežu izciršana (un ne tikai LV teritorijā),vai klimatam par labu nāk tanki ,raķetes uc militārie brīnumi ?Kāpēc šajās uc līdzīgās jomās nepievērš uzmanību ?Kā klimata aizstāvji to klimatu aizstāvēs citās pasaules malās ,kur klimats tiek jo sevišķi piesārņots ,kaut pa piem Indija?-brauciet tur savas aktivitātes īstenot! Pasaule ir vienota klimata ziņā.Tāpēc ,ja nevaram ietekmēt pārmaiņas uz labu globālā ziņā ,tad labāk nejaucamies ,kur nav jājaucas !</p>	Nav ņemts vērā	<p>Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju organizācijas Starpvaldību klimata pārmaiņu padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf)).</p> <p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav</p>

			<p>būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam:</p> <p>https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam</p>
--	--	--	--

80.	Anita Romanova	Noraidīt! Nav zinātnisku pētījumu mūsu valsts ietvaros.	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-</p>
-----	----------------	---	----------------	---

				<p>laika-posmam-lidz-2030-gadamhttps://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
81.	Privātpersona	Noraidu! Kur var iepazīties ar paredzētajām izmaiņām? Un zinātniskajiem skaidrojumiem?	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdfhttp://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana</p>

				<p>Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
82.	Fiziska persona	Esmu pret. Latvijā sen vairs nenotiek apjomīga ražošana, lai būtu pamats uztraukties par būtisku piesārņojumu. Esam pārāk maza populācija, lai kaut ko ietekmētu uz šīs planētas. Ja jau dinozauri neko nespēja planētai nodarīt un izmira, tad kāpēc gan lai	Nav ņemts vērā	ES ETS darbība Latvijā uzsākta jau 2005. gadā kā daļa no kopējās ES ETS sistēmas, kas ietver elektroenerģijas un siltuma ražošanas uzņēmumus ar jaudu virs 20MW, energoietilpīgas rūpniecības nozares, un komerciālo aviāciju (lidojumi

		izmirstoša nācija vai tie pāris lopiņi, kurus vēl kāds entuziasts uztur varētu kā ietekmēt planētu?		Eiropas Ekonomikas zonā). Latvijā kopumā ir 50 iekārtu operatori un 2 aviācijas operatori. ES ETS Latvijā 2022. gadā aptvēra aptver 19% no kopējām SEG emisijām, tā ir ceturta lielākā iedaļa, kura veido Latvijas SEG emisijas. Līdz šim ES ETS noteikumi, kuri tika pārņemti no atbilstošajām ES direktīvām ir apkopoti likumā “Par piesārņojumu”, kura ar klimatu saistītās nodaļas tiek pārņemtas šajā likumprojektā
83.	*Fiziska persona	Kategoriski iebilstu!!!!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
84.	Fiziska persona	Noraidīts. Latvijā notiek tikai neliela rūpnieciskā aktivitāte. Nav citu lielu piesārņojuma avotu.	Nav ņemts vērā	ES ETS darbība Latvijā uzsākta jau 2005. gadā kā daļa no kopējās ES ETS sistēmas, kas ietver elektroenerģijas un siltuma ražošanas uzņēmumus ar jaudu virs 20MW, energoietilpīgas rūpniecības nozares, un komerciālo aviāciju (lidojumi Eiropas Ekonomikas zonā). Latvijā kopumā ir 50 iekārtu operatori un 2 aviācijas operatori. ES ETS Latvijā 2022. gadā aptvēra aptver 19% no kopējām SEG emisijām, tā ir ceturta lielākā iedaļa, kura veido Latvijas SEG emisijas. Līdz šim ES ETS noteikumi, kuri tika pārņemti no

				atbilstošajām ES direktīvām ir apkopoti likumā “Par piesārņojumu”, kura ar klimatu saistītās nodaļas tiek pārņemtas šajā likumprojektā. Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
85.	Fiziska persona	Noraidu klimata regulēšanas likumprojektu. Pirms vispārējas iedomātas klimata glābšanas lietderīgāk pievērsties vietējās vides saudzēšanā (lauksaimniecībā dzīvībai kaitīgu vielu izplatīšana, agresīva zemes un mežu apstrāde, rūpnieciskajā ražošanā otrreiz nepārstrādājamu atkritumu izplatīšana), kas ar labvēlīgu likumu atbalstu šobrīd tiek piesārņota lielos apmēros. Jo šobrīd Latvijā valdības darbības prioritāte ir peļņa un pašlabuma gūšana, nevis patiesa lietderība zemei un cilvēkiem.	Nav ņemts vērā	Latvijas vides saudzēšana tiek regulēta ar Vides aizsardzības likumu.
86.	Lana Navalinska	Pret jo nav nekāda globālā sasilšana. No visiem. 3vasaras mēnešiem karsti varbūt bija maximums 3-4nedelas . Taču ziemā, aukstums ir gandrīz visu pārējo gadu. Ja aukstums ir vairāk un ilgāk tad varētu teikt ka globālā sasalšana pienāks ātrāk nekā sasilšana. Tādas nav jo siltais laiks no 12 mēnešiem ir varbūt maximums mēnesi. Tāpēc nevajag skalot cilvēkiem smadzenes par to ka nav.	Nav ņemts vērā	Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (sauļes aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums:

			<p>https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p> <p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās</p>
--	--	--	--

				<p>klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam</p>
87.	Fiziska persona	<p>Likumam nav zinātniski pierādīta pamatojuma, tas steigā tiek "izstumts" uz pieņemšanu. Nav norādīta konkrētā problēma, kas it kā rada klimata izmaiņas. Ir skaidri redzams, ka sekos daudzie aizliegumi un dzīves kvalitātes pazemināšanās. Cilvēktiesību un brīvību ierobežošana būs sekas pieņemot šādu likumu.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_atskaite_scenariji2050_GK</p>

			<p>_final.pdfhttp://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_atskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un CO₂ piesaistes palielināšanā.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un CO₂ piesaistes palielināšanā. https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana</p>
--	--	--	--

				Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
88.	Fiziska persona	Esmu pret šādu likumprojektu - " klimata" afēru. Parastie cilvēki nerada katastrofālas laika apstākļus. Labāk aizsargājiet tautu no globālā līmeņa laika apstākļu izmainīšanas laboratorijām.	Nav ņemts vērā	<p>Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju organizācijas Starpvaldību klimata pārmaiņu padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p> <p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50</p>

				<p>km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējos slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamas tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam:</p> <p>https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam</p>
89.	*Fiziska persona	Iebilstu pret jebkādiem klimata kontroles pasākumiem, neuzskatu, ka notiek jebkādi klimata sasilšanas draudi, bet vienīgais apdraudējums ir "cilvēku" centieni mākslīgi kaut ko regulēt dabiskajā kārtībā. Mans ieteikums, būtu, lai miljardieri mazāk	Nav ņemts vērā	Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (turpmāk - IPCC),

	<p>lidinās ar savām lidmašīnām un liek mierā zemniekus un parastis strādniekus! Nepiekrītu, ka mana nodokļu nauda tiek tērēta jebkādiem klimata pasākumiem! Silvija Grigorjeva</p>	<p>izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/download/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p> <p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izklidēties visā Zemes atmosfērā. https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir</p>
--	--	--

				<p>konstatējamas tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam</p>
90.	Fiziska persona	Pret!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
91.	Svetlana Vlasova, Svetlana Vlasova-Solovjova	Iebilstu pret likuma pieņemšanu. Nav vajadzīga vispār atsevišķi tāda Klimata ministrija, pietiktu ar lauksaimniecības ministriju, kura rūpējas par lauksaimnieku interesēm un dabu kopumā Latvijā. 1. Esmu pret koku un mežu izciršanu Latvijā un Baltijā, jo esam 3 Baltijas valstīs, kur ļoti daudz vēl palikuši meži un tas mums ir kā aizvejš no dažādām klimatiskās katastrofām, no tornado un citādiem veidojumiem. Mums ir bagātīgi svaigs gaiss, tīra jūra, ka pat var gandrīz dzert un norijot peldoties nekas nevienam noticies, bērni var stundām peldēties un siekaloties un nav nekādi vīrusi, kas ietekmē mūsu	Nav ņemts vērā	Viedoklis netiks ņemts vērā. Nepieciešams iekļaut pierādījumus sniegtajam atzinumam. Nav iekļauti konkrēti norādījumi vai priekšlikumi likumprojekta uzlabošanai.

	<p>veselību.</p> <p>2. Koki , parki ir mūsu Latvijas bagātība, skaistums un tos nedrīkst izcirst. Tie ražo gaisu un attīra gaisu , absorbē sliktās vielas uz savām lapām un izdala savu oglekli, bet tas ir tik niecīgs 0,016 vai pasaulē 0.04 ir gāzes sastāvs gaisā, kā tas ir ļoti mazs salīdzinot ar to ko cilvēks ar izmešiem lielās pasaules lielvalstīs ražo ar metalurģiju ar plastmasas ražosanu un vulkāni izdala gāzes , zemestrīces notiek , kā mēs to nevaram kontrolēt un pat zinātnieki izradās nevar brīdināt, jo nezin kad kurā dienā kas notiks un kur. Par to liecina visi plūdi pasaulē u Grieķijā, Itālijas dienvidos, Spanijā , Kanadā un citur. Tas viss ir cilvēku ietekmes veidots ar ķīmisko izmešu izlaišanu jūrā, gaisā , himtrailaru izmešana no lidmaš ir nam ar baltām svītrām, ko pagājušo un aizpagājušo gad katru dienu varēja redzēt virs Rīgas un Citas pilsetās. Vakar, aizvakar arī virs Jūrmalas daudz lidmašīnas lidoja un tīra gaisa veido baltas svītras, kas nezin ar kādu sastāvu nosežas cilvēku elpceļos uz kokiem un augsni un ar visādām nano tehnoloģijām var sabojāt cilvēka organismu, var rasties visādi vīrusi, kovīdu un pat kas viņi zin varbūt saindēties odus no laboratorijām eksperimenta veidā izber no lidmasīnam un kas tos odus audzē laboratorijās Bills Geits un viņu komandas (tas no viņa oficiāliem rakstiem, kā ir odu laboratorijas). Aizliedzam HAARP tehnoloģijas Latvijā un Eiropā!</p>		
--	---	--	--

	<p>Aizliedzam eksperimentus ar lietus mākoņa veidošanu kā notiek kautkur Argentīnā vai kautkur ar Silver iodītu, lai lietus mākoņi veidotos un būtu lietus. Kāpēc tos eksperimentus neveic un nelaida, kad lielie ugunsgrēki Spānijā un Brazīlijā un Grieķijā. Vai neizdevīgs eksperimenti tur?(viss no oficiāliem avotiem izlasīts)</p> <p>Kāpēc ASV ziemeļos Bills Gets izdomā projektu, ka ap 70milj.kru mežus jāizcert un jāsagriež jāerok zeme, tad taču tur samazināsies gaisa tīrības kvalitāte un tik daudz koki noder atsūtīt uz Eiropu ziemā kurināt uz Baltijas valstīm vai Kanādā vajag kurināmo.</p> <p>Kāpēc EP nobalsoja par Latvijas lauku appludinašanu ap 60 000 ha platībā, tas tas nozīmē arī koki būs ūdeni un lauksaimniecībai derīga zeme. (oficiāls raksts) Tad vai mums Latvijā zemi jāpārveido par purviem un kāpec sabojā lauksaimniecībai derīgo zemi, kurā ir ļoti labs līdzeklis tautsaimniecības attīstīšanai, lopkopības uzturēšanai un tautai būt paēdušai un pārdot vēl citiem uz eksportu.</p> <p>Atveriet logu un elpot var brīvi svaigu gaisu pēc puķēm un zaļumiem viss smaržo un jūras. Tāda mums vajadzīga Latvijā bērniem un mazbērniem.</p> <p>3. Samazināt plastikas ražosanu, bērnu rotaļlietas tukstošiem ievēd visās pilsētas pasaulē, metāls, krāsvielas to krāsošanai viss nāk no Kīnas lielāko tiesu. Tāpēc tas ir liels bizness viņiem un tāpēc tur ir</p>		
--	--	--	--

		<p>liels smogs un cilvēkiem gr un to elpot. Itālijā arī kur daudz rūpniecības ziemeļos ir slikts gaiss un nav ko elpot atverot logu, bet tas viss atkarīgs arī no tā jo tur izcirsti koki un tā tad koki neražo gaisu , neattira gaisu, nav pietiekoši gaisa attīrīšanas filtri rūpnīcām vai tomēr klimats mainās, jo tiešām Itālijas lielās pilsētās maz koku un tur ir tā problēma rodas.</p>		
92.	Fiziska persona	<p>PRET šādu likumu Latvijā !</p>	<p>Nav ņemts vērā</p>	<p>Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.</p>
93.	Fiziska persona	<p>Noraidu!</p>	<p>Nav ņemts vērā</p>	<p>Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.</p>
94.	Fiziska persona	<p>Viennozīmīgi PRET šo likumu! 1) Nav zinātniski pamatotu pierādījumu tam, ka lielākā dzīvo radījumu daļa (valsts iedzīvotāji, mājdzīvnieki/ mājlopi/ mājputni un to savvaļas sugas) būtiski ietekmē Zemes klimatu. 2) Zemei nedraud ne klimatiskā sasilšana, ne atdzišana vidusmēra iedzīvotāja antropogēnās darbības dēļ. Vienīgais, kas tik tiešām apdraud - globalistu visā pasaulē plaši izmantotais klimatiskais ierocis, kura darbības rezultātā radušies ugunsgrēki, krusa, lietavas un plūdi, zemestrīces u.c. nes postījumus pasaules valstu ekonomikai un demogrāfijai.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p>	<p>Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju organizācijas Starpvaldību klimata pārmaiņu padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf)).</p>

	<p>3) Mežu izciršana vistiešākajā veidā ietekmē klimatu - koki fotosintēzes procesā nodrošina ogļskābes gāzes (CO₂) pārstrādi un izdala atmosfērā skābekli (O₂), to kopš skolas gadiem no botānikas kursa zin jebkurš pieaugušais. Koki spēlē milzīgu lomu augsnes erozijas procesu mazināšanā, kā arī termoregulācijā un apkārtējās faunas/ floras nodrošināšanā ar gruntsūdeņiem. Valdībai būtu jāatceļ tie normatīvie akti, kas ļauj iztirgot mežus valstī to turpmākai izciršanai.</p> <p>4) Jāsamazina lidmašīnu, kuras izmanto valsts gaisa telpu, skaits, it īpaši to lidmašīnu, kuras izsmidzina ķīmiskos reaģentus, kuru dēļ debesis virs mums pārklāj ķīmiskās trases (chemtrails), kas izplatās un veido mākoņus, traucējot saules stariem nokļūt uz Zemes virsmas, tādējādi traucējot augu normālu attīstību, to saslimšanu. Ar lidmašīnām izsmidzināmi reaģenti veicina arī cilvēku saslimšanu.</p> <p>5) Viens no tradicionālajiem apkures veidiem Latvijā - krāsns apkure, izmantojot koksni. Protams, ka, sadegot organikai, kā viens no galaproduktiem izdalās ogļskābā gāze. Tomēr šādas māsaimniecības pamatā izvietotas lauku rajonos vai privātmāju rajonos, kur minēto gāzi pārstrādā apkārt augoši koki/ meži, līdz ar ko tā nav problēma vai apstāklis, kas ietekmē klimatu. Ņemot vērā arī to, ka Latvijas teritorijā nav kalnu, bet pamatā līdzenumi, un bieži pūš stipri vēji, kuri izkļiedē dūmus, to akumulācija</p>	<p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkļiedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam:</p>
--	---	--

	<p>virš LR teritorijas maz iespējama.</p> <p>6) Oglekļa izmešanas līmeņa samazināšana līdz 0% norāda uz to, ka dotā mērķa sasniegšanai Latvijas teritorija būs jāatbrīvo NO VISA DZĪVA - no augiem, no dzīvniekiem un putniem, bet galvenais - no cilvēkiem.</p> <p>Kategoriski pret šo likumprojektu!</p>	<p>https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam</p> <p>Klimata likums veicinās ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kas nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšanu un izmantošanu tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām. Ilgtspējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus, tajā skaitā arī koku ciršanu.</p> <p>Latvijas “Civilās aviācijas aģentūras” pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš</p>
--	--	--

				<p>skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas (plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.)”</p> <p>Vairāk informācijas: https://keith.seas.harvard.edu/chemtrails-conspiracy-theory https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1748-9326/11/8/084011/pdf</p>
95.	Fiziska persona	Esmu PRET šo likumprojektu. Nav nekāda pamatojuma	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.

96.	Cilvēks, Inese Strauta- Valtere	Kategoriski iebilstu un esmu PRET šo likumprojektu! 1) nekad, nekur publiskajā telpā nav nosaukts neviens konkrēts zinātniskais institūts, nekad nav pieminēts pētījuma nosaukums, tam piešķirto līdzekļu daudzums, nav konkrētu zinātnieku (!!!) uzvārdi, kas ir veikuši pētījumu, analizējuši to, lai vispār varētu izteikt kādu prognozi par iespējamām klimata pārmaiņām!!! Visa informācija tiek vispārināta!!!	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un CO ₂ piesaistes palielināšanā.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
-----	--	---	----------------------	---

				Papildus, attiecībā uz prognozētajām klimata pārmaiņām Latvijā aicinām izskatīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam
97.	Ilmārs Zviedris	Kārtējā globālistu afēra! Noraidīt!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
98.	Andris Doveiks	NORaidu LIKUMPROJEKTU KOPUMĀ, jo likuma mērķis ("Likuma mērķis ir nodrošināt klimata pārmaiņu ierobežošanu un klimatnoturību") NAV SASNIEDZAMS PRINCIPĀ! Likums tiek izstrādāts tikai un vienīgi ārēja spiediena un ārēja sponsorējuma ietekmē. Likuma mērķis ir likvidēt valsts suverenitātes atliekas un arvien vairāk ierobežot juridisku un fizisku personu rīcības brīvību, kas noved pie CILVĒKU TIESĪBU UN BRĪVĪBAS APSPIEŠANAS. Ja Latvijas valsts pārvalde nespēj ārējos saistošos	Nav ņemts vērā	Likums tiek izstrādāts, lai pilnveidotu un uzlabotu klimata pārmaiņu normas Latvijas likumdošanā. Likumprojekts nav ārēja spiediena rezultāts. Tieši pretēji - tā ir ministrijas iniciatīva.

		līgumus realizēt Latvijā mītošo CILVĒKU interesēs, tad Latvijas valstij ir JĀATKĀPJAS NO ŠIEM ĀRĒJIEM SAISTOŠAJIEM LĪGUMIEM.		
99.	Fiziska persona	Nepietiekams zinātniskais pamatojums, kaitīga ietekme uz ekonomiku. Pret!	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā “1.3 Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_atskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam:</p>

				https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam
100.	Fiziska persona	Esmu PRET šo likumu, tam trūkst zinātniska pamatojuma, pārliecinošu argumentu. Saskatu draudus Latvijas tautsaimniecībai un ekonomikai, ja šāds likums tiktu pieņemts.	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā “1.3 Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_atskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>

				<p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam</p>
101.	Fiziska persona	Esmu kategoriski PRET šo likumprojektu! Nav zinātnisku pamatojumu, bet plīks populisms.	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā “1.3 Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi</p>

				<p>sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p> <p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam</p>
102.	Fiziska persona	Noraidīt.Viss šis ir pret Latviju kā valsti vērsts.	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
103.	*Fiziska persona	Tās visas ir muļķības.	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.

104.	Fiziska persona	<p>Noraidīt. Nav zinātnisku atzinumu, ka klimatu ietekmē siltumnīcefekta gāzu emisija (turpmāk – SEG). Neviena. Klimats mainījies vienmēr. PS. Latvijas izdalītā SEG daudzums un apjoms ir tik smieklīgi mazs (4 vieta Eiropā pēc Maltas, Kipras un Luksemburgas), ka vēl lielāka samazināšana pēc būtības pipnīgi neko nedos. Lai sākumā samazina tie, kurien SEG izmešu daudzumi ir būtiski liekāki - Ķīna un ASV (skat. https://www.europarl.europa.eu/news/lv/headlines/society/20180301STO98928/siltumnicefekta-gazu-emisijas-valstu-un-sektoru-dalijuma-infografika)</p>	Nav ņemts vērā	<p>Atsaucoties uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (turpmāk - IPCC) zinātniskajiem pētījumiem, pierādīts, ka siltumnīcefekta gāzes ietekmē klimatu (https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf)</p> <p>Turklāt salīdzinoši zems siltumnīcefekta gāzu emisiju uz iedzīvotāju īpatsvars neatbrīvo no pārkārtošanās uz klimatneitralitāti.</p>
105.	Gunārs Vilde	<p>Priekšlikums: Stādiet vairāk kokus kuri dabiskā veidā absorbēs CO2 un beidziet nodarboties ar muļķībām! Iespējamās šī likuma sekas: Nešaubos, ka šis mēģina izdabūt līdzīgus plānus cauri, kā ASV aizliegt nākotnē izmantot gāzes plītis, kas nozīmē pāriet uz elektriskajām plītīm, kas nozīmē palielināt energotīkla kapacitāti, lai to nodrošinātu pīķa stundās, kad cilvēki gatavo brokastis, pusdienas, launagu vai vakariņas. Ņemot vērā, ka esam sankcionējušas lēto enerģiju no krieviem un pieteikušies biržai, kas mūsu pa lēto saražoto enerģiju mums atpakaļ pārdod par no pirkstiem izzīstu cenu, šis nav pieņemami!</p>	Nav ņemts vērā	<p>Klimata likums veicinās ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kas nozīmē meža un meža zemju pārvaldīšanu un izmantošanu tādā veidā un apjomā, kas saglabā to bioloģisko daudzveidību, produktivitāti, atjaunošanās spēju, dzīvotspēju un to potenciālu īstenot nozīmīgas ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas vietējā, nacionālā un globālā līmenī tagad un nākotnē, un kas nerada draudus citām ekosistēmām. Ilgtspējīgs meža apsaimniekošanas cikls ir nepārtraukts process, kas ietver daudz dažādus meža attīstības stadijas un procesus.</p>

	<p>Nākošais solis būs arī malkas apkures spiesta modernizācija vai aizliegšana, kas radīs izdevumus cilvēku grupām, kuras nevar to atļauties un, kuras ar malku kurina, jo tas ir pieejamākai veids, kā nenosalt! Bet, kas ļautu varai 'likuma' neievērošanas gadījumā sankcionēt ar sodiem cilvēkus, kuri nav pēc likuma prasībām modernizējuši apkuri, kas ar laiku ļautu varai kā nesamaksātu sodu parādu konfiscēt privātpašumu pamatojoties uz dabai nodarīto kaitējumu, kas pats par sevi ir aplams apgalvojums, jo dabā koki absorbē CO2, lai fotosintēzes kontekstā ražotu O2!</p> <p>Šāda absurda politika var atstāt nelabvēlīgu ietekmi uz pārtikas ražošanu, uz lopkopību un zemkopību, līdzīgi, kā tas jau vairāk kā gadu notiek Nīderlande!</p> <p>Secinājums:</p> <p>Kā tajā citātā 'ceļš uz elli ir brūgēts ar labiem nodomiem', šis ar likuma spēku mēģinās likt cilvēkiem nosalt un ciest badu, ja šis tiks pieņemts! Šis ir mēģinājums Latvijā juridiski nostiprināt ES diktātu, kas jau praksē Vācijā un Nīderlandē pierādīja sevi kā absurdu, kā rezultātā gan Vācija, gan Nīderlande ir ekonomikas recesijā!</p> <p>SAVU PIEKRIŠANU ŠIM NEDODU!!!</p>		<p>Attiecībā uz likuma ietekmi, informējam, ka Klimata likums ir vērsts uz Latvijas valsts pastāvēšanu un tautsaimniecības saglabāšanu arī nākamajām paaudzēm. Ņemot vērā klimata pārmaiņu radīto negatīvo ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un vidi, klimata likums nodrošina rīcību šo negatīvo seku mazināšanai un pielāgošanās.</p> <p>Kā klimata likumprojekta 2. pantā minēts, mērķis ir nodrošināt nacionālo klimata mērķu sasniegšanu saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautiskajām saistībām, ņemot vērā ekoloģisko, sociālo un ekonomisko ilgtspēju.</p>
--	--	--	---

106.	Fiziska persona	PRET Nav profesionālo ar pierādījumu pamatojumu par nepieciešamību	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un CO₂ piesaistes palielināšanā.http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
------	-----------------	---	----------------	--

				<p>Par to kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var iepazīties Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam)</p>
107.	Fiziska persona	<p>NORAIIDĪTS: 1. Pavirši izstrādāts likumprojekts; 2. likumprojektā iztrūkst 2. panta izklāsts! 3. Likuma mērķis ir: nodrošināt klimata pārmaiņu ierobežošanu un klimatnoturību [...]. ar likumprojektā ietvertajiem nosacījumiem, nebūs iespējams sasniegt likuma mērķi, jo pēc satura un būtības netiek aprunātas visas jomas, kas skar gaisa kuģa satiksmi un ir saistītas ar klimata pārmaiņām. 4. likumprojekta saturs ir pretrunā ar 1998. gadā 24. jūnija starptautisko līgumu PAR 1979. GADA KONVENCIJAS PAR ROBEŽŠĶĒRSOJOŠO GAISA PIESĀRŅOŠANU LIELOS ATTĀLUMOS PROTOKOLU PAR SMAGAJIEM METĀLIEM.</p> <p>veikt grozījumus likumprojektā, iekļaujot iepriekš minētā dokumeta normas!!!!</p>	Nav ņemts vērā	<p>Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām un 1979.gada Konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos un tās Protokoli ir divi atsevišķi starptautiski nolīgumi, kas risina vides jautājumus saistībā ar emisijām. Lai gan Konvencijām ir atšķirīgs mērķis, starp tām ir saikne, it īpaši saistībā ar gaisa piesārņojuma un SEG emisiju jautājumu risināšanu. 1979.gada Konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos un tās Protokoli galvenokārt risina gaisa kvalitātes un pārrobežu gaisa piesārņojuma jautājumus savukārt ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām galvenais uzsvars ir uz klimata pārmaiņu un SEG risināšanu. 1979.gada Konvencija par robežšķērsojošo gaisa</p>

	<p>5. Plaša sabiedrības daļa ir ievērojusi situāciju debesīs(ko pierāda publiskajos portālos pieejamie video un fotto), kur redzams, kā nenosakāmas izcelsmes un piederības gaisa kuģi veido nepārprotamas ķīmijtrases, kas vistiešākajā veidā atstāj ietekmi uz cilvēku veselību, vides kvalitāti, kā arī atstāj ietekmi uz klimatu, veicinot nepārprotamas klimata pārmaiņas.</p> <p>1. kādā veidā piedāvātais likumprojekts ierobežo šādu ķīmisko vielu un laikapstākļu modificējošo gaisa kuģu ietekmi uz klimata pārmaiņām?</p> <p>2. kādā veidā sabiedrība tiks informēta par šo gaisa kuģu darbībām, saskaņā ar likumprojekta 11 panta prasībām? Kur tieši būs atrodama visa likumā noteiktā informācija?</p> <p>6. atbilstoši 11. panta 1. daļas 5. punktam: gaisa kuģa operators sniedz Klimata un enerģētikas ministrijai un citām valsts iestādēm, pašvaldībām un sabiedrībai šajā likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto informāciju, izņemot to informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav publicējama. Šis nosacījums neattiecas uz informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām!!!</p> <p>jautājums: 1. kādā veidā sabiedrība tiks informēta, tā lai tiktu sasniegts plašs sabiedrības loks?</p> <p>2. Kāda informācija saskaņā ar normatīvajiem aktiem nebūtu publicējama?</p>	<p>piesārņošanu lielos attālumos un tās protokoli ir attiecināmi uz gaisu piesārņojošām vielām – piezemes ozons, noturīgie organiskie piesārņotāji, smagie metāli un cietās daļiņas un šo emisiju samazināšanu/kontroli regulē Likums “Par piesārņojumu”. Savukārt Klimata likums ir attiecināms uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu, ierobežošanu un kontroli. Konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos un Klimata likums viens otru papildina, piemēram pasākumi, kas tiek veikti, lai samazinātu noteiktu 1979.gada Konvencijā par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos un tās Protokolos ietvertu piesārņotāju emisijas (sēra dioksīdu (SO₂) un slāpekļa oksīdus (NO_x), var arī novest pie siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas. Latvijas likumdošanā tiek ietverta plānoto rīcībpolitiku un pasākumu mijiedarbība, kas vienlaikus vērsta gan uz gaisa piesārņotājiem, gan siltumnīcefekta gāzēm, lai sasniegtu gan vides mērķus, gan SEG samazināšanas mērķus piemēram, “Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānā 2020.-2030. gadam” un “Nacionālajā</p>
--	--	---

	<p>3. Vai to gaisa kuģa operatoram, kas izmidzina ķīmiskās vielas, veidojot ķīmijtrases un modificējot laikapstākļus, būs pienākums informēt sabiedrību? Kādā veidā?</p> <p>7. Likumprojekta 16. panta izklāsts: "Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā iekļauj tos gaisa kuģa operatora lidojumus, kas veikti no lidlauka vai uz lidlauku, kas atrodas Eiropas Savienības emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas dalībvalsts teritorijā, un kas norādīti šā likuma 2. pielikumā", klaji pierāda, ka nevar tikt sasniegts likuma mērķis, ja monitorēti būs tikai tie lidojumi, kas ir ES teritorijas ietvaros. jautājums: 1. kā tiks monitorēti ne Eiropas savienības gaisa kuģa lidojumi un pārlidojumi pāri LV gaisa telpai?</p> <p>8. pēc kāda principa tiks piešķirts kvotu apjoms 2. pielikumā uzskaitītajiem gaisa kuģu pārlidojumiem?</p> <p>9. Likumprojekta 12. panta 3. daļa nosaka, ka Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā gaisa kuģa operators veic Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas darbību radīto siltumnīcefekta gāzu emisijas monitoringu, izstrādā emisijas monitoringa plānu, sagatavo un atbilstoši informācijas apmaiņai Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ietvaros iesniedz</p>	<p>enerģētikas un klimata plānā 2021. – 2030.gadam”.</p> <p>Attiecībā uz situāciju debesīs, apgalvojumi par nenosakāmas izcelsmes un piederības gaisa kuģiem un ķīmijtrāsēm nav patiesi. Latvijas “Civilās aviācijas aģentūra” skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasilstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliedžu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas (plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.)”</p>
--	--	---

	<p>verificētu ikgadēju emisijas ziņojumu, kā arī sniedz informāciju par veiktajiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumiem un to finanšu līdzekļu izlietojumu, kuri gūti no darījumiem ar tam bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām; jautājums - vai ir sagatavoti MK noteikumi?</p> <p>4) Likumprojekta 12. panta 4. daļa nosaka, ka gaisa kuģa operators veic monitoringu, iesniedz informāciju Civilās aviācijas aģentūrai un pārbauda aviācijas ietekmi, kas nav saistīta ar oglekļa dioksīda emisijām; jautājums - kā ar šo informāciju tiks iepazīstināta sabiedrība?</p> <p><u>! Nemot vērā, ka pēdējos gados ļoti aktīvi tiek izmantoti nezināmas piederības gaisa kuģi, kas izmantojot Latvijas gaisa telpu veido ķīmijtrases, tādā veidā ietekmējot sabiedrības kopējo pašsajūtu un veselību, kā arī rada būtiski negatīvu ietekmi uz dabu, kā arī nedabiskā veidā modificē laikapstākļus, piem, (aizsedzot sauli ar "miglas plīvuru"), radot apmākūsos laikapstākļus - likumprojekts neatspoguļo kādā veidā tiks kontrolēta un ierobežota TĪŠA un MĒRKTIECĪGA ietekme uz klimatu???</u></p>	<p>Atbildes uz konkrētiem jautājumiem par informācijas sniegšanu, gaisa kuģu veikto lidojumu emisiju monitoringu, bezmaksas kvotu piešķiršanu un dažādiem MK noteikumiem ir atrodamas likumprojekta anotācijā.</p> <p>Komentārs par 2. pantu ņemts vērā.</p>
--	---	--

108.	Fiziska persona	<p>PRET! Kārtējā afēra, kas balstās uz meliem un feik zinātni. Naudas pumpētava tikai un cilvēku dzīves bojāšana uz slimu pārbagātu nojūgušos psihopātu murgu realizāciju, bīdīšanu. Sponsorētā zinātne? Lūdzu visus zinātniski pamatotos bētiņumus un pierādījumus. Visu Latvijas zinātnieku uzvārdus, viņu slēdzienus un pierādījumus, bez ārējā diktāta un ietekmes. Āksti!</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē. http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un CO₂ piesaistes palielināšanā.</p>
------	-----------------	--	----------------	---

				<p>Kā klimata pārmaiņas ietekmē Latviju jau tagad var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam: https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam)</p>
109.	Ingrīda Markāne	Neatbalstu, jo atbildība par Zemes degradēšanu ir jāuzņemas un jārisina varas struktūrām, kuru savtīgā rīcība ir cēlonis notiekošajam.	Nav ņemts vērā	<p>Klimata likums ir vērsts uz Latvijas valsts pastāvēšanu un tautsaimniecības saglabāšanu arī nākamajām paaudzēm. Ņemot vērā klimata pārmaiņu radīto negatīvo ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un vidi, klimata likums nodrošina rīcību šo negatīvo seku mazināšanai un pielāgošanās.</p> <p>Kā klimata likumprojekta 3. pantā minēts, mērķis ir nodrošināt nacionālo klimata mērķu sasniegšanu saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautiskajām saistībām, ņemot vērā ekoloģisko, sociālo un ekonomisko ilgtspēju.</p>
110.	Gita Kotāne	Esmu kategoriski PRET šo likumprojektu! Nav zinātnisku pamatojumu, pētījumu par ietekmi uz sabiedrības veselību, par ietekmi uz dabā notiekošajiem procesiem.	Nav ņemts vērā	<p>Par klimata pārmaiņu ietekmi uz sabiedrības veselību var skatīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānu laika posmam līdz 2030. gadam</p>

				<p>(https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam) un pētījumu ” Risku un ievainojamības novērtējums un pielāgošanās pasākumu identificēšana veselības un labklājības jomā”</p> <p>(https://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/petijums_2016_varam_risku_un_ievain_novertej_pielagos_pasak_identific-veselibas_un_labklaj_joma.pdf)</p>
111.	Fiziska persona	Kategoriski iebilstu pret šo!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
112.	Fiziska persona	<p>1. Ir nepieciešams precizēt "klimata pārmaiņas" definīcijā kādi periodi klimata svārstībām tiek salīdzināti. Piemēram, 1975. gada bija Newsweek raksts "A Cooling World", kurā tika norādīts, ka gaidāms aukstuma periods, dēļ kā varētu paredzēt strauju pārtikas ražošanas samazināšanos.</p> <p>2. No Zemes atmosfērā esošajām gāzēm vislielāko ieguldījumu siltumnīcas efektā dod ūdens tvaiki, mazāk ogļskābā gāze, metāns un citi. CO₂(ogļskābā gāze) 1,47 reizes smagāka par gaisu. Ogļskābā gāze no dažādiem procesiem, kas notiek uz Zemes virsmas, atmosfēras augšējās slāņos nokļūst maz un maz ietekmē siltumnīcas efekta rašanos. Bet to</p>	Nav ņemts vērā	<p>1. Definīcija “klimata pārmaiņas” netiks precizēta. Tā ir jāpielieto likuma kontekstā, kur tā ir atbilstoša.</p> <p>2. Latvija ir pievienojusies ANO Vispārējai Konvencijai „Par klimata pārmaiņām”, kura pieņemta ar likumu „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām” 1995. gada 9. martā. Konvencijas galvenais mērķis ir sasniegt siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu</p>

	<p>nevar teikt par intensīvi lietoto lidmašīnu floti. Tās, lidojot 10 km augstumā, izraisa galveno siltumnīcas efektu. Tad jāvērtē 2. pielikumā minētas privātlidmašīnas ietekmi uz šo problēmu, jo ogļskābās gāzes daudzums pieauga no 0,0315% 1958. gadā līdz 0,036% 2000. gadā, 2019. gadā tas pārsniedza 0,04% robežu.</p> <p>3. Arī mežu izciršana ietekmē šo radītāju. Viens lapu meža hektārs piesaista ap 3 t CO₂ gadā. Jo vecāks mežs, jo vairāk CO₂ tas piesaista.</p> <p>Tika veikts Jansona pētījums, kas notika ar Zemkopības ministrijas atbalstu, ka Latvija var "pārdot 4,0 milj. t CO₂ emisiju kvotu, ko veido tā piesaiste meža zemē". Līdz ar to, Latvijā var pilnībā nodrošināt iedzīvotājiem nepieciešamo mājas kurināmo līmeni, saglabāt ekoloģisko lauksamniecību ar bioloģisko atkritumu kompostēšanu un mājlopus.</p>	<p>iejaukšanos klimata sistēmā, līdz ar to Konvencijas Pusēm ir jā sagatavo un jā iesniedz Konvencijas sekretariātā ziņojumi par SEG, kuras rodas cilvēku darbības rezultātā (skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību V pielikuma 2 daļā):</p> <ul style="list-style-type: none">- Oglekļa dioksīds (CO₂);- Metāns (CH₄);- Dislāpekļa oksīds (N₂O);- Sēra heksafluorīds (SF₆);- Slāpekļa trifluorīds (NF₃);- Fluorogļūdeņraži (HFC);- Perfluorogļūdeņraži (PFC). <p>Ūdens tvaiks (H₂O) ir izplatītākais siltumnīcefekta izraisītājs atmosfērā, bet tā koncentrāciju galvenokārt regulē temperatūra un to tieši neietekmē cilvēku darbība.</p> <p>Saskaņā ar Starptautisko Enerģētikas Aģentūru, 2022.gadā aviācijas nozare bija atbildīga par 2% no globālajām CO₂ emisijām. Tajā pašā laikā ir jāatzīmē, ka</p>
--	---	---

				<p>aviācijas nozares ne CO₂ emisijām arī ir tikpat liela ietekme uz klimata pārmaiņām kā CO₂ emisijām saskaņā ar Eiropas Aviācijas drošības aģentūras pētījumu. Taču nevar piekrist apgalvojumam, ka lidmašīnu flotes lietošana ir galvenais siltumnīcefekta gāzu emisiju avots.</p> <p>3. Norādām, ka minētais pētījums veikts 2010.gadā un vairs neatspoguļo aktuālo situāciju.</p>
113.	Rihards Dzenis	<p>Esmu kategoriski pret šī likuma pieņemšanu, jo uzskatu ka tas tiek uzspiests, un nav pamatots. Latvija ir zaļākā valsts pasaulē. Ir skaidrs ka šis likums tiek lobēts, lai ES palielinātu savu ietekmi mūsu dzimtenē un vēl vairāk iedragātu tautsaimniecību, ekonomiku.</p>	Nav ņemts vērā	Nav iekļauti pierādījumi sniegtajam viedoklim.
114.	Fiziska persona	<p>Likumprojektu noraidu bez izņēmumiem. Nav norādīta korekta informācija uz veiktiem pētījumiem (tostarp pētījumu avoti), kuru pamatā balstīts likumprojekts. Neatradu risku izvērtējumu (arī dažādu iespējamo situāciju interpolācijām/simulācijām) nepietiekoši / vispārēji skaidrojumi bez pamatotiem pierādījumiem</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa</p>

				attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
115.	Kaspars Bergs	Esmu pret klimata likuma projektu šādā formā . Nav veikti nekādi pētījumi Latvijas zinātnieku un ekonomistu vidē par šādas likuma normas nepieciešamību un tās iespējamo ietekmi uz Latvijas tautsaimniecību un ekonomisko attīstību . Šobrīd tas vaiāk atgādina nevis kimata kontroles likumu, bet ekonomisko sviru, ar kuru bremzēt jauno Eropas savienības dalībvalstu attīstību, tā saglabājot savas privilēģijas un ietekmi vecajām dalībvalstīm . Visus, kam rūp Latvijas izaugsme un attīstība, aicinu balsot pret šo likumprojektu!	Nav ņemts vērā	Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā

				<p>novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un CO₂ piesaistes palielināšanā.</p>
116.	Fiziska persona	<p>Kategoriski iebilstu! Ir pamats domāt,ka ES regulas vērstas uz Latvijas valsts tautsaimniecības iznīcināšanu! Nav veikti neatkarīgu ekspertu pētījumi par Latvijas gaisa piesārņojumu.Mūsu valstī nav milzīgu ražotņu, kuras piesārņo dabu,radot neatgriezenisku kaitējumu. Lūdzu pārskatīt savus lēmumus un likuma pieņemšanā būt atbildīgiem pret Latvijas valsts pastāvēšanu un tautsaimniecības saglabāšanu arī nākamajām paaudzēm.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Klimata likums ir vērsts uz Latvijas valsts pastāvēšanu un tautsaimniecības saglabāšanu arī nākamajām paaudzēm. Ņemot vērā klimata pārmaiņu radīto negatīvo ietekmi uz sabiedrību, ekonomiku un vidi, klimata likums nodrošina rīcību šo negatīvo seku mazināšanai un pielāgošanās.</p> <p>Kā klimata likumprojekta 3. pantā minēts, mērķis ir nodrošināt nacionālo klimata mērķu sasniegšanu saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautiskajām saistībām, ņemot vērā ekoloģisko, sociālo un ekonomisko ilgtspēju.</p> <p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un</p>

				<p>risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.</p>
117.	"Uzņēmēju aizstāvības biedrība",	Galvenais arguments ir, ka ar tik apjomīgu likumprojektu nevar iepazīties tik īsā laikā. Publisko	Nav ņemts vērā	Likumprojekts top jau vairākus gadus. Ir notikušas divas starpministriju saskaņošanas un divas sabiedrības līdzdalības aktivitātes.

	Rūdolfis Sauja	apspriešanu jāpagarina uz 3 mēnešu periodu. Pēc nesteidzīgas izstudēšanas būs pārējie argumenti.		Š.g. oktobrī tiks rīkota sabiedriskā apspriede.
118.	Darbinieku aizstāvības arodbiedrība, Rūdolfis Sauja	Piekrītam, ka, lai varētu apspriest šo likumprojektu ir nepieciešams ilgāks laiks, lai ar to iepazītos. Trīs mēneši būtu pietiekams laiks. Ja iepazīšanās un apspriešanas laiks netiks pagarināts, mums būs jāgriežas tiesā.	Nav ņemts vērā	Likumprojekts top jau vairākus gadus. Ir notikušas divas starpministriju skaņošanas un divas sabiedrības līdzdalības aktivitātes. Š.g. oktobrī tiks rīkota sabiedriskā apspriede.
119.	Politiskā partija "BRĪVAI STIPRAI LATVIJAI", Rūdolfis Sauja	Lai apspriestu likumprojektu būs nepieciešams laiks, lai ar to iepazītos! Apspriešanas laiks noteikti jāpagarina, jo zem šī apjomīgā "jumta likuma" "sitiena" būs gan uzņēmēji gan privātpersonas. Kārtējo reizi neprofesionāli un zem Eiropas savienības spiediena pavirš pieņemt kaut ko un tad labot nav pieņemami. Aicinām nopietnāk izturēties pret šo likumprojektu un noteikt publiskās apspriešanas laiku - 3 mēnešus!	Nav ņemts vērā	Likumprojekts top jau vairākus gadus. Ir notikušas divas starpministriju skaņošanas un divas sabiedrības līdzdalības aktivitātes. Š.g. oktobrī tiks rīkota sabiedriskā apspriede.
120.	Rūdolfis Sauja	Kā vairāku uzņēmumu, biedrību, arodbiedrības un partijas dalībnieks, aicinu ņemt vērā cilvēku viedokli, kuri ir piedalījušies likumprojekta publiskajā apspriedē. Šī apspriede noteikti parādīs, cik valdībai ir svarīgi, ko domā cilvēki par šo likumprojektu, ja, protams, cilvēkiem ļaus kārtīgi iepazīties ar likumprojektu. Pieprasu papildus laiku 3 mēneši, lai varam iepazīties ar likumprojektu un piedalīties apspriedē ar	Nav ņemts vērā	Likumprojekts top jau vairākus gadus. Ir notikušas divas starpministriju skaņošanas un divas sabiedrības līdzdalības aktivitātes. Š.g. oktobrī tiks rīkota sabiedrības apspriede.

		<p>saviem argumentiem un ieteikumiem.</p> <p>Protams, noderētu arī plašāks saidrojums, lai lielākā daļa Latvijas iedzīvotāju saprastu, kā šis likumprojekts un tālākie topošie saistošie likumi, kuri būs zem šī "jumta likuma", ietekmēs viņu dzīves un finansiālo stāvokli.</p> <p>Lai brīva un stipra mūsu zaļā zeme - Latvija! Mūsu meži, mūsu lauki... tik ļoti zaļa salīdzinot ar pārējo Eiropu. Esam modri!</p>		
121.	"SUVERĒNĀ VARA", Jūlija Stepaņenko	<p>Ģeogrāfijas mācību grāmatā 8.klasei rakstīts: "Klimata pārmaiņas uz zemes ir notikušas vienmēr. Par to liecina vairākus miljardus gadu ilgā Zemes ģeoloģiskā vēsture. Dažos laika posmos gaisa vidējā temperatūra bijusi ievērojami zemāka nekā pašlaik, bet citos augstāka. Zemes klimatu galvenokārt nosaka Zemes un Saules savstarpējā novietojuma cikliskās izmaiņas, kā arī Saules aktivitātes cikli, jo tie ietekmē Saules radiācijas daudzumu, ko saņem Zeme. Saules aktivitātes ciklu cēloņi joprojām nav izprasti, tomēr zināms, ka tie saistīti ar Zemes klimata mainību. Īsākais un arī zināmākais ir Saules aktivitātes 11 gadu cikls, kura laikā uz Saules palielinās un samazinās plankumu skaits. Ja plankumu ir maz, iestājas vēsa klimata periods...".</p> <p>Savukārt likumprojekta anotācijā norādīts, ka galvenais klimata izmaiņu cēlonis ir cilvēka darbība, kas ir pretrunā ar mācību grāmatā norādīto. Anotācijā</p>		<p>Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu starpvaldību padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis nepastrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).</p> <p>Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru</p>

	<p>ir arī norādīts, ka fosīlie energoresursi ir viens no galvenajiem klimata pārmaiņu izraisītājiem, un tā sadedzināšanai ir būtiskas veselības sekas – pasaulē no iekštelpu un āra gaisa piesārņojuma ik gadu mirst aptuveni septiņi miljoni cilvēku. Lūdzam sniegt statistikas datus, cik Latvijā cilvēku nāves iemesls ir bijis gaisa piesārņojums.</p> <p>Saskaņā ar Nacionāliem ziņojumiem par vides stāvokli Latvijā[1][2][3]:</p> <p>Joma</p> <p>2006</p> <p>2007</p> <p>2008</p> <p>2009</p> <p>2011</p> <p>2016</p> <p>2018</p> <p>Enerģētika (ieskaitot transportu)</p> <p>8546</p> <p>8805</p> <p>8354</p> <p>7691</p> <p>7857</p> <p>7264</p> <p>7697</p> <p>Lauksaimniecība</p>	<p>(pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējos slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Latvija ir pievienojusies ANO Vispārējai Konvencijai Par klimata pārmaiņām, kura pieņemta ar likumu „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām” 1995. gada 9. martā. Konvencijas galvenais mērķis ir sasniegt siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iejaukšanos klimata sistēmā, līdz ar to Konvencijas Pusēm ir jā sagatavo un jā iesniedz Konvencijas sekretariātā ziņojumi par SEG, kuras rodas cilvēku darbības rezultātā (skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību V pielikuma 2 daļā):</p>
--	--	--

	<p>1856 2059 2219 2251 2316 2679 2609</p> <p>Kā, redzams enerģētikas jomā salīdzinājuma ar 2006.gadu ir vērojams samazinājums, lauksaimniecības jomā salīdzinoši neliels pieaugums. Līdz ar to nav īsti saprotams uztraukums par Latvijas ietekmi uz klimatu, kas prasītu izdevumus kas ir nesamērīgi ar Latvijas budžetu (ieņēmumi 12 722 285 503 euro apmērā; izdevumi 14 673 705 952 euro apmērā) un ārējo parādu 48% no IKP.</p> <p>Anotācijā norādīts, ka SEG emisiju samazināšana veicinās gaisa kvalitātes uzlabošanu un mazinās ar elpceļiem saistīto slimību izplatību. Lūdzam sniegt statistikas datus, kā Latvijā izplatās elpceļu slimības, kas ir izraisījis nekvalitatīvais gaiss.</p> <p>Fizikālā enerģētikas institūta pētījumā „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_atskaite_scenariji2050_GK_final.pdf) norādīts, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošanai laika</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Oglekļa dioksīds (CO₂); - Metāns (CH₄); - Dislāpekļa oksīds (N₂O); - Sēra heksafluorīds (SF₆); - Slāpekļa trifluorīds (NF₃); - Fluorogļūdeņraži (HFC); - Perfluorogļūdeņraži (PFC): <p>Ūdens tvaiks (H₂O) ir izplatītākais siltumnīcefekta izraisītājs atmosfērā, bet tā koncentrāciju galvenokārt regulē temperatūra un to tieši neietekmē cilvēku darbība.</p> <p>Saskaņā ar Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) sagatavoto kopsavilkumu par 2023.gada siltumnīcefekta gāzu inventarizāciju: _ -) Sektoru īpatsvars no kopējām SEG emisijām, neieskaitot ZIZIMM un netiešās CO₂ emisijas 1990., 2005., 2015., 2020. un 2021.gadā atspoguļots sekojošā attēlā:</p>
--	--	--	---

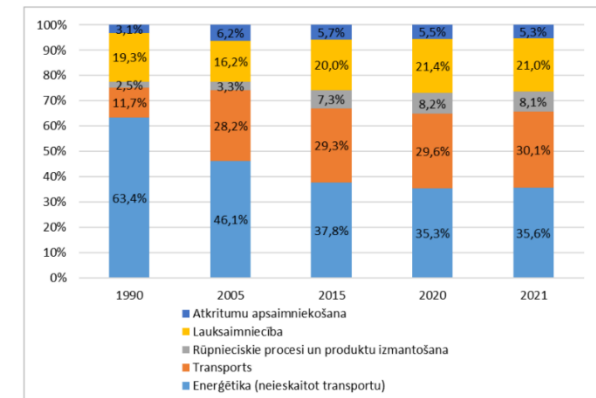
periodā 2020. – 2050.gads ir nepieciešamas investīcijas robežās 16,2 – 22,7 miljardi eiro. Gadā izmaksas varētu būt starp 540 – 756 milj. eiro. Lūdzam sniegt skaidrojumu, no kurienes plānots finansējums t.sk. lauksaimniecības procesu pilnveidei. Latvijā katru gadu samazinās iedzīvotāju skaits kā arī samazinās mājsaimniecību skaits, kas apkurei izmanto malku vai ogles, līdz ar to ietekme uz klimatu ir minimāla.

Vēršam uzmanību, ka pētījums ir veikts 2019.gadā un tajā nav ņemti vērā ne COVID laikā rādītie zaudējumi, ne izdevumi, kas saistīti ar karu Ukrainā un neatspoguļo reālo situāciju.

Izskatot anotāciju esam konstatējuši, ka nav vērtēta likuma ietekme uz cilvēku un konkrēti uz Latvijas iedzīvotāju dzīves kvalitāti, jo neapšaubāmi likumā noteikto pasākumu ieviešana negatīvi ietekmēs pakalpojumu un preču izmaksas, kā arī iedzīvotājiem tiks uzlikti jauni pienākumi.

Lūdzam skaidrot, kas ir “enerģētiskā nabadzība”, kas to var izraisīt?

Kur plānots Latvijā uzglabāt oglekļa dioksīdu? Valsts ieņēmumu dienestam ir paredzēta jaunā funkcija: Valsts ieņēmumu dienests ir kompetentā iestāde Eiropas Parlamenta un Padomes 2023. gada 10. maija Regulas 2023/956 (turpmāk "Regula 2023/956"), ar ko izveido oglekļa ievēdkorekcijas mehānismu, 11. panta 1.punkta izpratnē. Vai VID

-) Enerģētikas sektors 2021.gadā radīja 35,5% no kopējām SEG emisijām (neieskaitot ZIZIMM un ieskaitot netiešās CO₂ emisijas). Lielākais apakšsektors, kas rada emisijas Enerģētikas sektorā ir citas nozares (komerciālais/sabiedriskais sektors, mājsaimniecības, un lauksaimniecība/mežsaimniecība/zvejniecība), kas veido 41,6%, tālāk seko enerģētikas nozares (elektroenerģijas un siltuma ražošana un cietā kurināmā ražošana un citas enerģijas nozares) ar 37,7% 2021.gadā, salīdzinot ar 2005.gadu emisijas Enerģētikas sektorā ir samazinājušās par 24,8%, bet savukārt, salīdzinot ar 2020.gadu, palielinājušās par 3,3%.

	<p>veiks šo funkciju ar esošiem resursiem vai tam būs nepieciešams papildu finansējums?</p> <p>[1] https://www4.meteo.lv/varam/2011/klimata_parmain/seg_emisijas.php;</p> <p>[2] https://www4.meteo.lv/varam/2019/</p> <p>[3] https://www.meteo.lv/fs/CKFinderJava/userfiles/files/Vide/Stavokla_parskati/Nacionalais_zinojums_vides_stavoklis.pdf;</p>	<p>-) Transporta sektorā no 2013. līdz 2018. gadam vērojams stabils emisiju pieaugums, ko galvenokārt noteica pasažieru apgrozības (pkm) palielināšanās par 21,7%, bet mazākā mērā kravu apgrozības (tkm) palielināšanās par 1,6%. Galvenais iemesls SEG emisiju samazinājumam 2020. gadā bija straujais kritums kravu pārvadājumiem ar dzelzceļa transportu un attiecīgi degvielas patēriņa dzelzceļa transportā samazināšanās. Mazāka ietekme uz SEG emisiju samazināšanos bija COVID - 19 pandēmijas radītiem ierobežojumiem. 2021.gadā, salīdzinot ar 1990.gadu, transporta sektora radītās emisijas ir palielinājušās par 6,2%, un, salīdzinot ar 2020.gadu, emisijas palielinājušās par 3,9%. Ja salīdzina ar 2005.gada emisiju līmeni, tad 2021.gadā transporta sektora radītās emisijas ir palielinājušās par 3,8%. Autotransporta devums ir 97,0%, dzelzceļa transporta 2,6%, iekšzemes kuģošanas 0,3% un iekšzemes gaisa transporta 0,1% no kopējām Transporta sektora emisijām 2021.gadā</p>
--	--	---

			<p>-) Lauksaimniecība ir trešais lielākais emisiju sektors Latvijas SEG inventarizācijā, kas radīja 21,0% no kopējām Latvijas SEG emisijām 2021.gadā. 2021.gadā emisijas no lauksaimniecības augsnēm veidoja lielāko daļu (46,3%) no sektora kopējām emisijām. Lauksaimniecības emisijas ievērojami samazinājās deviņdesmito gadu sākumā, kas saistāms ar Padomju Savienības sabrukšanu un kolektīvo saimniecību izjukšanu. Kopš 2005.gada lauksaimniecības emisijas ir pieaugušas par 25,8% 2021.gadā. Emisiju pieaugumu šajā laika periodā sekmēja lauksaimnieciskās ražošanas rādītāju paaugstināšanās galvenokārt augkopības sektorā, palielinoties sējplatību un izmantoto minerālmēslu daudzumam.</p> <p>Saskaņā ar LVĢMC sagatavoto 2023.gada integrētā ziņojuma par rīcībpolitikām, pasākumiem un SEG prognozēm kopsavilkumu:</p> <p>-) prognozēts, ka 2030.gadā no kopējām SEG emisijām transporta sektora emisijas būs 32,5%, savukārt otrs lielākais emisiju</p>
--	--	--	---

				<p>radītājs ir enerģētikas sektors ar 32,3%, un tad seko un lauksaimniecības sektors – 22,6%.</p> <p>-) lauksaimniecības sektorā 2030. gadā vērojams SEG emisiju pieaugums par 23% (pret 2005 gadu) scenārijā ar esošām politikām un pasākumiem.</p> <p>-) Salīdzinājums pret 2005. gadu tiek izmantots, jo Latvijai noteiktais mērķis nozarēm, kuras neietilpst emisiju tirdzniecības sistēmā (ne-ETS) 2030. gadā ir -17% pret 2005. gadu.</p>
122.	*Latvijas Vides pārvaldības asociācija	<p>Latvijas Vides pārvaldības asociācija konceptuāli atbalsta Klimata likumu. Tomēr vēršam uzmanību uz vairākiem trūkumiem, kurus lūdzam novērst:</p> <p>24. pants: Pašreizējā panta redakcijā nav skaidri nolasāms, vai operatoriem ir iespēja izmantot finanšu līdzekļus no darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām galapatērētāju ēku energoefektivitātes paaugstināšanai. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, rekomendējam izteikt pantu šādā redakcijā: 24. pants. Finanšu līdzekļu no darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām izlietojums (1) Bez maksas piešķirto emisijas kvotu, kā arī ar</p>	Daļēji ņemts vērā	<p>24. pants 24. pants Finanšu līdzekļu no darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām izlietojums, tiek attiecināts uz operatoriem, kuri veic 1. un 2. pielikumā ietvertās darbības.</p> <p>24. panta otrās daļas 4) punkts izteikts šādā redakcijā: 4) savā darbībā izmantotās siltumapgādes un elektroapgādes sistēmu un galapatērētāju energoefektivitātes uzlabošana, centralizētu siltumapgādes tīklu paplašināšana un jaunu galapatērētāju pieslēgumi centralizētās siltumapgādes tīklam;</p>

	<p>emisijas kvotām veikto darbību uzskaiti veic atbilstoši grāmatvedību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.</p> <p>(2) Operators vai gaisa kuģa operators, kas gūst finanšu līdzekļus no darījumiem ar tām piešķirtajām bezmaksas emisijas kvotām, attiecīgos finanšu līdzekļus izlieto, lai kompensētu iepriekš veiktos vai plānotos siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas pasākumus, to skaitā šādus pasākumus:</p> <ol style="list-style-type: none">1) savā darbībā izmantotās iekārtas vai tās daļu nomaiņa, lai šajā iekārtā būtu iespējams izmantot atjaunīgos energoresursus, elektroenerģiju vai tādus izejmateriālus, kuri samazina attiecīgā operatora siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu;2) savai darbībai izmantotā gaisa kuģa uzlabošana vai gaisa kuģa nomaiņa ar efektīvāku gaisa kuģi, tai skaitā tādu, kurā iespējams izmantot degvielu, kas ražota no atjaunīgiem energoresursiem;3) savā darbībā izmantotās iekārtas, ēkas vai siltumapgādes un elektroapgādes sistēmu energoefektivitātes uzlabošana;4) galapatērētāju ēku energoefektivitātes uzlabošana;5) jaunas atjaunīgus energoresursus izmantojošas iekārtas uzstādīšana un izmantošana, lai samazinātu valsts siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu;6) dabā balstītu risinājumu īstenošana klimata mērķu sasniegšanai.	<p>37. pants: Detālāks apraksts par prioritārajiem virzieniem izsoļu ieņēmumu izmantošanai tiks noteikts likumprojekta 38. pantā minētajā informatīvajā ziņojumā par Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta darbības stratēģiju, kā arī izstrādājot projektu konkursu nolikumus, kuros tiek noteiktas konkrētas atbalstāmās aktivitātes attiecīgo finansējuma izmantošanas mērķu īstenošanai.</p> <p>48. pants: Piekrītam komentāram par 48. pantu. Tiks ņemts vērā izstrādājot metodiskās vadlīnijas.</p> <p>VI nodaļa: Piekrītam, ka jāizvairās no kaitīgu pielāgošanās pasākumu īstenošanas. Plānošanas reģioniem un pašvaldībām mērķu noteikšanai vajadzētu izmantot 48. pantā noteiktās vadlīnijas. Tajās tiks arī iekļautas norādes par klimata pārmaiņu pielāgošanās mērķu un pasākumu noteikšanu.</p>
--	--	--

	<p>37. pants: Lūgums precizēt 37. panta 2. daļas f. punktā minētos pasākumus, ar ko sniedz finansiālu atbalstu transporta gala lietotājiem ar zemiem un vidējiem ienākumiem. Lai veicinātu Klimata likuma mērķa sasniegšanu, atbalstam jābūt mērķētam uz ilgtspējīgas mobilitātes veicināšanu, t.sk., veicinot sabiedriskā transporta pieejamību.</p> <p>48. pants: Ņemot vērā, ka Latvijas līmenī nav vienotas metodikas pašvaldību SEG emisiju aprēķinam (t.sk., kuri avoti jāiekļauj, nosakot SEG emisijas pašvaldības līmenī), ir nepieciešams izstrādāt vienotu metodisko materiālu pašvaldību līmeņa SEG emisiju un piesaistes aprēķiniem, kas kalpotu par pamatu gan pamatotu vietējo mērķu noteikšanai un īstenošanas monitoringam, gan sniegts objektīvu informāciju par pašvaldību devumu nacionālajā SEG emisiju apjomā.</p> <p>VI nodaļa: Pašreizējā Klimata likuma redakcijā VI nodaļā, kur noteikta plānošanas reģionu un pašvaldību atbildība, VKP skatījumā ir iekļauta formāla prasība noteikt klimata pārmaiņu politikas mērķus un rīcības pašvaldību un plānošanas reģionu attīstības plānošanas dokumentos. Šāda pieeja var veicināt neatbilstošu vai pat kaitīgu pielāgošanās pasākumu</p>	<p>24. pants 24. pants Finanšu līdzekļu no darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām izlietojums, tiek attiecināts uz operatoriem, kuri veic 1. un 2. pielikumā ietvertās darbības.</p> <p>24. panta otrās daļas 4) punkta redakcija:</p> <p>4) savā darbībā izmantotās siltumapgādes un elektroapgādes sistēmu un galapatērētāju energoefektivitātes uzlabošana, centralizētu siltumapgādes tīklu paplašināšana un jaunu galapatērētāju pieslēgumi centralizētās siltumapgādes tīklam;</p> <p>37. pants: Detālāks apraksts par prioritārajiem virzieniem izsoļu ieņēmumu izmantošanai tiks noteikts likumprojekta 38. pantā minētajā informatīvajā ziņojumā par Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta darbības stratēģiju, kā arī izstrādājot projektu konkursu nolikumus, kuros tiek noteiktas konkrētas atbalstāmās aktivitātes attiecīgo finansējuma izmantošanas mērķu īstenošanai.</p>
--	--	---

		<p>īstenošanu (maladaptation), ja pielāgošanās plānošana netiek balstīta rūpīgi izsvērtā risku novērtējumā. Līdz ar to uzskatām, ka ir nepieciešams papildināt VI nodaļu, iekļaujot tajā prasību pašvaldību līmenī izstrādāt risku un ievainojamības novērtējumus, uz kuru pamata tiktu nodrošināta pielāgošanās mērķu un pasākumu plānošana. Likumā ir jānosaka arī nepieciešamība veikt periodisku risku un ievainojamības novērtējumu atjaunošanu, nodrošinot to ne retāk kā vienu reizi 10 gados.</p>		<p>48. pants: Piekrītam komentāram par 48. pantu. Tiks ņemts vērā izstrādājot metodiskās vadlīnijas.</p> <p>VI nodaļa: Piekrītam, ka jāizvairās no kaitīgu pielāgošanās pasākumu īstenošanas. Plānošanas reģioniem un pašvaldībām mērķu noteikšanai vajadzētu izmantot 48. pantā noteiktās vadlīnijas. Tajās tiks arī iekļautas norādes par klimata pārmaiņu pielāgošanās mērķu noteikšanu.</p>
123.	Latvijas Kūdras asociācija	<p>Lūdzam izslēgt likumprojekta 1. panta 18. punktu vai precizēt tajā iekļauto kurināmā definīciju. Norādām, ka Enerģētikas likuma 1. panta 23. punktā kūdra joprojām ir definēta kā kurināmais un tās izmantošana nav aizliegta. Anotācijā arī nav skaidrojuma, kādēļ šajā likumprojektā kūdra vairs netiek uzskatīta par kurināmo.</p> <p>Asociācija pauž bažas par 7. panta ceturtais daļas pēdējā teikuma noslēguma daļu. Tajā minēts, ka</p>	Ņemts vērā	<p>Precizēta definīcija “kurināmais” 1. panta 18. punktā. Jaunā redakcija: “kā definēts Enerģētikas likuma 1. panta 23. punktā iekļautajā definīcijā”.</p> <p>Pievienota jauna daļa 13. pantā: (15) Uz Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu ēku, transporta un papildu sektoros attiecināms kurināmais kā tas definēts šā likuma 1. panta 18. punktā, neietverot koksnes kurināmo un kūdru.</p>

		<p>informatīvajā ziņojumā var iekļaut priekšlikumus par neefektīvu vai klimata mērķu sasniegšanai pretrunīgu pasākumu realizācijas pārtraukšanu. Šāda redakcija liek domāt ka informatīvais ziņojums var ietvert priekšlikumus slēgt kādu tautsaimniecības nozari, kas tiek uzskatīta par klimata mērķiem nedraudzīgu. Nav skaidrs, ko šeit saprot ar "pasākumiem". Tas nav skaidrots arī anotācijā. Ņemot vērā minēto, lūdzam no 7. panta ceturtais daļas svītrot vārdus "kā arī, ja nepieciešamos, priekšlikumus par neefektīvu vai klimata mērķu sasniegšanai pretrunīgu pasākumu realizācijas pārtraukšanu".</p>		<p>Attiecībā uz 7. panta ceturto daļu, KEM skaidro, ka šajā gadījumā domāts, ka informatīvajā ziņojumā ir paredzēta iespēja ne vien ieteikt jaunus pasākumus, bet arī ierosināt, ka kāds no noteiktajiem SEG emisiju mazināšanas un/vai CO₂ piesaistes palielināšanas pasākumiem nav efektīvs un tāpēc nav turpināms. Uzsveram, ka tas būtu tikai ieteikums. Tā pat tas nevarētu nozīmēt slēgt kādu nozari, jo iespēja ir paredzēta sniegt ierosinājumus par esošu (noteiktu) pasākumu nelietderīgumu. Paskaidrojumi iekļauti anotācijā.</p>
124.	<p>Pilnvarnieks Latvijas Elektromatēriālu Vairumtirgotāju Asociācija, Deniss Beļajevs</p>	<p>Iebildums 1. Ļoti maz SEG ziņā atkarīgs tieši no Latvijas! vai pat ES! diemžēl.. infografika: https://prnt.sc/QaSYR5sKgDz2 ES rūpniecība 2023. g. ātrā tempā turpina "emigrēt" no ES uz ASV un Ķīnu</p> <p>Iebildums 2. Izskatās dokuments ir tīri ļoti politisks un vnk uzspiests no ES / EK. Informatīvas atsaucis ir tikai un vienīgi uz Eiropas Savienības direktīvām, atsaucis uz Latvijas pamatojumiem ar detalizētiem Aprēķiniem galveniem darbības rādītājiem (SEG KPI) nemaz Nav, diemžēl...</p>	<p>Nav ņemts vērā</p>	<p>1. Salīdzinoši zems siltumnīcefekta gāzu emisiju uz iedzīvotāju īpatsvars neatbrīvo no pārkārtošanās uz klimatneitralitāti.</p> <p>2. Likumprojekta nav ES uzspiests. Tieši pretēji – izstrādāt un uzlabot esošo klimata politikas ietvaru ir ministrijas iniciatīva.</p> <p>3. Atbilstoši EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI (ES) 2023/857(2023. gada 19. aprīlis), ar ko groza Regulu (ES) 2018/842 par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem, kas</p>

		<p>Priekšlikums</p> <p>3. . Skatoties uz Klimata Likumu 5. pantu... 1 1).. interese aprēķins, analīze, pamatojums 17% SEG emisiju samazinājumam enerģētikā. Būtu forši ja tomēr, VISPIRMS, Latvijai KEM vai citā Ministrija sadarbībā ar nozares kvalificētiem ElektroEnerģētikas un SiltumEnerģētikas un AER ekspertiem izveido nepolitizētu un detalizētu ekonomiski ar aprēķiniem pamatotu ilgtermiņa enerģētikas un elektroenerģētikas Latvijas stratēģijas plānu, Bāzes enerģijas ražošanas jaudas ieskaitot. Detalizēti noteikt AER jaudas limitus, ko var operatīvi balansēt laikā posmos, kad pastāv saules vai vēja trūkums. un jau PEC TAM pieņemt Klimata likumu. https://prnt.sc/xBXhnULHxj18 NB! Šobrīd Latvijas NECP / NEKP Nacionālais enerģētikas un klimata plānā visi AER veidi SEG samazināšanas mērķos ir "vienā maisā" .</p>		<p>dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības, un Regulu (ES) 2018/1999, Latvijai -17% mērķis 2030. gadam salīdzinājumā ar 2005. gada SEG emisiju līmeni tiek noteikts darbībām, kuras nav iekļautas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībā (Eiropas Parlamenta un padomes direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā 1.pielikums), tas ir siltumnīcefekta gāzes emisijas no Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) avota kategorijām “enerģētika”, “rūpnieciskie procesi un produktu izmantošana”, “lauksaimniecība” un “atkritumi”. Mērķa noteikšanā tika ņemts vērā valsts apstākļu specifika.</p>
125.	Aivars Sproģis	<p>Akceptēt šādu likumprojektu ir tas pats, kas visnotaļ garīgi slimiem zāgēt zaru uz kura paši sēžam. Tautsaimniecības leģetatīva nāve, valsts defaults! Vienvirziena ceļš uz elli! Kategoriski iebilstu! Ir pamats domāt, ka ES regulas, likumi vērstas uz Latvijas valsts</p>	Nav ņemts vērā	<p>Viedoklis netiks ņemts vērā. Nepieciešams iekļaut pierādījumus sniegtajam atzinumam. Nav iekļauti konkrēti norādījumi vai priekšlikumi likumprojekta uzlabošanai.</p>

		<p>tautsaimniecības iznīcināšanu un nevis uz attīstību! Nav arī veikti neatkarīgu ekspertu pētījumi par Latvijas gaisa piesārņojumu. Mūsu valstī nav milzīgas ražotnes, koncerni, kuri piesārņo dabu, radot neatgriezenisku kaitējumu dabai. Nepieciešams pārskatīt lēmumus un likuma pieņemšanā būt atbildīgiem pret Latvijas valsts pastāvēšanu un tautsaimniecības saglabāšanu arī nākamajām paaudzēm. Aicinu likuma virzītāju uzņemties pilnu materiālo, personisko atbildību, ne tikai politisko, ja šī likuma pieņemšana nodarīs neatgriezenisku kaitējumu un iznīcību Latvijas valstij. Uzaicinu atteikties no <i>Klimata likuma</i> vispār! Visas ar iespējamo klimatu postīšanu izdomas versijas un pieņēmumi jau ir sarakstītas esošajos likumos.</p>		
126.	*Fiziska persona	<p>Noraidīt bez akcepta! Šāds likums vērsts tikai un vienīgi uz Latvijas ekonomikas un tautsaimniecības iznīcību.</p>	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
127.	Sondra Bērziņa	<p>Kategoriski pret, noraidīt! Ir jābeidz izcirst mežus, tad arī gaiss tiks attīrīts! Beigt ražot plastmasas pudeles utt.! Beigt smidzināt gaisa telpā ķīmiskās vielas, kuras nodara vislielāko kaitējumu dabai!</p>	Nav ņemts vērā	<p>Klimata likums kalpos par juridisko pamatu klimata politikas ieviešanai. Konkrētas mežsaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas nozaru darbības tiek atrunātas nozaru politikas plānošanas dokumentos.</p> <p>Attiecībā uz komentārā iekļauto atsauci par ķīmisko vielu smidzināšanu gaisa telpa,</p>

				<p>norādām, ka Latvijas “Civilās aviācijas aģentūras” pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas (plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.).”</p>
128.	Enerģētika s nozares eksperte	Nav strīda, ka kaut kas ir nepieciešams ES un ANO noteikto mērķu izpildei. Taču diemžēl, izstrādātais Klimata likuma projekts (Likumprojekts), ja to skata kopumā, ir jēls un ar daudziem trūkumiem:	Nav ņemts vērā	1. Likumprojekta struktūra atbilst Latvijas likumdošanas praksei – likums tiek izstrādāts kā jumta dokuments regulējamām tiesību normām, un tiek izstrādāti likumā deleģēti Ministru

	<p>1. Likumprojekts arī nesasniedz mērķi strukturēt un sakārtot normatīvo bāzi – ir uzreiz saskatāms, ka jautājumi pārklāsies un lietotājiem būs 1 likuma vietā, jāskata 2-3 un pat vairāk likumus un tiem pakārtotos Ministru kabineta noteikumus, lai atrisinātu tikai kādu vienu jautājumu. Secinājums – nepieciešams savādāk strukturēt.</p> <p>2. Jūtams tas, ka likumprojekta izstrādei netika pieaicināti nozaru eksperti un netika veidota profesionāļu balstīta darba grupa – šāds likums skar pilnīgi visas Latvijas tautsaimniecības nozares un ikvienu iedzīvotāju, līdz ar to nepieciešama nopietnāka attieksme tā izstrādei, kas būtu balstīta uz reālas situācijas un pamatotiem nozaru ekspertu viedokļiem un arī pētījumiem (iesaistot asociācijas), nevis tikai uz politiskiem lēmumiem.</p> <p>3. Likumā ietvertais pat par 10% neaptver visus ar klimatneitralitāti un ar klimata pārmaiņām saistītos jautājumus – līdz ar to tas nesasniedz nepieciešamos mērķus.</p> <p>4. Likumprojektā ietvertas plānošanas dokumentiem paredzētas daļas. Šeit ir vairāki iebildumi.</p> <p>1) Pirmajā kārtā (PIRMS Likumprojekta pārstrādes un palaišanas uz atkārtotu publisko apspriedi), nepieciešams pārskatīt, kā to arī paredz ES prasības – Nacionālo Enerģētikas un klimata</p>	<p>kabineta noteikumi, kuros dažādas likuma normas tiek detalizētāk noteiktas.</p> <p>2. Likuma izstrādes procesa Klimata un enerģētikas ministrija ir uzklusējusi un izvērtējusi gan citu ministriju, gan ieinteresēto pušu (to starpā zinātnisku institūtu, nevalstisko organizāciju, nozaru biedrību un asociāciju) priekšlikumus un iebildumus. Iespēju robežās tie tika ņemti vērā, lai uzlabotu likumprojektu.</p> <p>3. Šis viedoklis nav pamatots.</p> <p>4. Par NEKP</p> <p>1) ES tiesību aktos nav noteikts, ka pirms nacionālā regulējuma izstrādes obligāti ir jāpārstrādā NEKP. NEKP atjauninājuma projekta versija tiks iesniegta EK š.g. oktobrī-novembrī.</p> <p>2) Tā kā nav norādītas, kuras daļas dublē politikas plānošanas dokumentus vai kuras daļas būtu svītrojamas, tad viedokli nav iespējams ņemt vērā. Norādām, ka tiesību akti tiek izstrādāti, lai cita starpā īstenotu politikas plānošanas dokumentos noteikto, tāpēc normatīvajā regulējumā ir jābūt arī</p>
--	---	---

	<p>plānu 2021. – 2030. gadam (NEKP 2030.). Jāatzīmē tas, ka gandrīz uzreiz pēc NEKP 2030. pieņemšanas, tajā norādītie rādītāji bija jau novecojuši sakarā t.sk. ar EED Direktīvas (2012/27/EU) grozījumiem un kurai šogad tika pieņemti jau nākamie grozījumi virzībā uz “Gatavi mērķrādītājam 55” (“Fit for 55”).</p> <p>2) 04.02.2020. MK rīkojumā Nr. 46 “Par Latvijas Nacionālo enerģētikas un klimata plānu 2021.–2030. gadam” tika noteiktas divas svarīgas pamata lietas: p. 3: “<u>Noteikt, ka plāna īstenošanu koordinē un uzrauga Nacionālā enerģētikas un klimata padome.</u>” p. 4: “<u>Nozaru ministrijām, izstrādājot vai grozot atbilstošos politikas plānošanas dokumentus un tiesību aktus, Eiropas Savienības fondu, Emisiju kvotu izsoles instrumenta vai cita finansējuma apguvei noteiktos politikas plānošanas dokumentus vai tiesību aktus, kā arī izstrādājot gadskārtējo valsts budžeta likumprojektu vai vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojektu un ar tiem saistītos nozaru tiesību aktus, ņemt vērā un ievērot plānā noteiktos mērķus, rīcībpolitikas pasākumus un to ieviešanai paredzētos termiņus.</u>” Uz doto brīdi Likumprojektā ne tikai nav ņemts vērā NEKP 2030. noteiktais, bet tajā mēģināts iestrādāt paša NEKP 2030. u.c. nacionālo plānošanas un politiku dokumentu, t.sk. Latvijas ilgtspējīgas</p>	<p>politikas plānošanas dokumentos noteiktajam.</p> <p>3) Mērķis atbilst regulā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/842 (2018. gada 30. maijs) par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumiem (turpmāk - 2018/842) kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam un, kas dod ieguldījumu rīcībā klimata politikas jomā, lai izpildītu Parīzes nolīgumā paredzētās saistības noteiktajam un tā lielums netiks palielināts. atskaites punkti likumā atbilst tiem, kas tiek lietoti ANO un ES tiesību aktos un netiks mainīti. Likumprojektā ir iekļautas atsaucis tikai uz tiem FitFor55 pakotnes dokumentiem, uz kuriem atsaukties ir pieļaujams. Norādām, ka tiesību aktos nedrīkst iekļaut atsaucis uz direktīvām, jo tās ir jātransponē pilnībā, atsaukties var tikai uz Regulām.</p> <p>4) Likumprojektā ir noteikts, ka NEKP tiks noteikti sektorālie mērķi, kas nepieciešami kopējā mērķa sasniegšanā. kopējais mērķis, kas ir iekļauts likumprojektā, ir</p>
--	--	---

	<p>attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam, pildāmās funkcijas un uzdevumus. Attiecīgās daļas būtu jāizņem no Likumprojekta.</p> <p>3) Likumprojekta anotācijā ir iekļautas atsauces gan uz “Gatavi mērķrādītājam 55”, gan citiem ES dokumentiem, taču tas nav atspoguļots pašā Likumprojektā. Vispār. Bet norādītais Likumprojekta 5. panta pirmajā daļā mērķis 17% samazinājumam līdz 2030. gadam attiecībā <u>pret 2005. gada rādītājiem</u> (panta trešā daļa) nav ne tikai ambiciozs, bet pat tuvu “Fit for 55” un ANO mērķiem, un jo īpaši, ja tiek noteikts mērķis jau 2050. gadā sasniegt klimatneitralitāti.</p> <p><u>Jāvērš uzmanība uz to, ka “Gatavi mērķrādītājam 55” kā atskaites punktu paredz 2020. gadu. Neviens vairs nerunā par pagājušās desmitgades vai simtgades rādītājiem.</u> Vēl jo vairāk – daudzās jomās mērķi jau līdz 2030. gadam ir pacelti īpaši augstos līmeņos, kas būtiski pārsniedz norādītos 17%.</p> <p>4) Nosakot vienu rādītāju visiem sektoriem, tiek veidota nelabvēlīga attīstības un mērķrādītāju sasniegšanas tendence, kad emisiju samazinājuma neizdarības vienā jomā tiks segtas/kompensētas ar citā nozarē/jomā iegūtiem samazinājuma panākumiem. Tāda situācija nav pieļaujama. Nav</p>	<p>noteikts regulā 2018/842 un ir tieši piemērojams.</p> <p>5) Emisiju uzskaitē notiek saskaņā ar ANO un ES līmeņa tiesību aktiem, dokumentiem un vadlīnijām. energoresursu patēriņš būvniecības un IKT nozares tiek uzskaitītas energobilances "Rūpniecība un Būvniecība" sadaļā saskaņā ar regulu 1099/2008. tāpat būvniecības emisijas ir iekļautas arī RPPI sektorā, kurā uzskaita būvniecības produktu ražošanas emisijas. enerģijas patēriņš tirdzniecības sektorā tiek uzskaitīts "pakalpojumu sektorā" arī saskaņā ar Regulu 1099/2008. aicinām iepazīties ar minēto regulu, lai izvērtētu sektora radīto emisiju uzskatījumu.</p> <p>Atbilde uz komentāru par atsevišķām būtiskākām Likumprojekta nepilnībām:</p> <p>1) Likuma nosaukums netiks mainīts. Klimats vēsturiski ir bijis vairāk "statisks" jēdziens, tomēr, līdz ar izteiktākām klimata pārmaiņām, aizvien vairāk tiek skatīta klimata "dinamiskā" puse un tās ietekme. “Klimata likums” arī pēc būtības jau ietver sevī mainību, jo ar to var izteikties gan par</p>
--	---	--

	<p>pieļaujama īpaša attieksme vai kādu emisiju palielinošo pasākumu lobēšana uz citu rēķina. Papildus jāņem vērā, ka ES tiek noteiktas prasības katrā jomā un tās ar katru gadu tiek aizvien paaugstinātas, arī NEKP 2030. tiek noteikti mērķrādītāji katrai jomai.</p> <p>5) Īpaši jāatzīmē neveiksmīgu sektoru uzskaiti. Lai sasniegtu klimatneitralitāti un vispār virzītos ES un ANO noteikto mērķu sasniegšanā – jāsniedz savs ieguldījums pilnīgi visām tautsaimniecības nozarēm, apakšnozarēm un sektoriem, kā arī sabiedrībai kopumā. Jā, objektīvi ir jomas, kas rada vairāk emisiju, taču tā vai citādi ar tām ir saistīti pilnīgi visi. Nav saprotams, kāpēc, piemēram, nav uzskaitīta būvniecība, informācijas tehnoloģiju joma, kas ar aizvien pieaugošu pieprasījumu pēc digitalizācijas visā Pasaulē un t.sk. arī Latvijā rada ar katru gadu aizvien vairāk emisiju? Tik ļoti izplatīta Latvijā tirdzniecība, dažādu pakalpojumu jomas? Utt. Būtu korekti balstīties vismaz uz NACE 2.0 vai cita darbības jomu klasifikatora, iekļaujot visas tautsaimniecības nozares.</p> <p>Par atsevišķām būtiskākām Likumprojekta nepilnībām: 1. Likuma nosaukums neder. Tezaurs.lv: <i>Likums - Valsts varas augstākās</i></p>	<p>pagātnes, gan šī brīža, gan nākotnes klimata stāvokli.</p> <p>2) definīcijas: 1. panta 2. punkts: siltumnīcefekta gāzes Latvija ir pievienojusies ANO Vispārējai Konvencijai „Par klimata pārmaiņām”, kura pieņemta ar likumu „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām” 1995. gada 9. martā. Konvencijas galvenais mērķis ir sasniegt siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu iedzīvotājiem klimata sistēmā, līdz ar to Konvencijas Pusēm ir jāsaņem un jāiesniedz Konvencijas sekretariātā ziņojumi par SEG, kuras rodas cilvēku darbības rezultātā (skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību V pielikuma 2 daļā):</p> <ul style="list-style-type: none">- Oglekļa dioksīds (CO₂);- Metāns (CH₄);- Dislāpekļa oksīds (N₂O);
--	--	---

	<p><i>institūcijas apstiprināts vispārējs un obligāts noteikums (tiesību norma), kas regulē sabiedriskās attiecības kādā nozarē.</i></p> <p>Tātad, šajā kontekstā likums – ir tiesību norma, proti, tiesību jomas dokuments, kuru izmanto sabiedrība, juristi, tiesas, kas nosaka kādus ierobežojumus, tiesības, pienākumus, arī speciālās normas, proti regulē sabiedrībā/ valstī kādu darbību kopumu. Savukārt, “klimats” – <i>raksturo laika apstākļu kopumu, kas raksturīgs kādā apvidū.</i></p> <p>No kā var secināt, ka ar regulēšanas mehānismiem un tiesību aktiem var ietekmēt cilvēku darbību, taču nevar regulēt klimatu kā tādu: nedz Saeima, nedz Klimata un Enerģētikas ministrija, nedz kāds iedzīvotājs, nespēj noteikt, kad spīdēt saulei vai uz kuru pusi jāpūš vējam, un nevar arī apstādināt kontinentu plātņu kustību vai straumju virzienus, kas arī ietekmē klimata pārmaiņas.</p> <p>Līdz ar to priekšlikums mainīt likuma nosaukumu uz atbilstošāku regulējamiem tajā jautājumiem, piemēram, “Klimatneitralitātes likums” vai “Klimata pārmaiņu mazināšanas likums”, ja vien tas ir tiešām saistīts ar tiem un paredzēts tiesību normu ieviešanai tieši šajos jautājumos.</p> <p>Papildus rodas spēcīga sajūta, ka <u>Likums faktiski aptver tikai vienu jautājumu kopu – kvotu sistēmas.</u></p> <p>Līdz ar to, varbūt tad tur nebūtu jāpin iekšā</p>	<ul style="list-style-type: none">- Sēra heksafluorīds (SF₆);- Slāpekļa trifluorīds (NF₃);- Fluorogļūdeņraži (HFC);- Perfluorogļūdeņraži (PFC). <p>1. panta 16. punkts: ES ETS ietvertas visas likumprojekta I un II pielikumā minētās darbības. Klimata likumprojektā iekļauti arī pamata noteikumi, attiecībā uz ETS paplašinājumu (ETS2), šajā paplašinājuma ietilpst ēku, autotransporta un papildus sektori (likumprojekta 13. pants un IV pielikums).</p> <p>Likumprojekta 1. pantā tiek uzskatīti likumā ietvertie termini loģiskā, nevis alfabēta, secībā saskaņā ar Normatīvo aktu projektu izstrādes rokasgrāmatas norādēm. Šādā veidā tiek novērsta situācija, kurā, piemēram, pirmā termina skaidrojums nav saprotams, neizlasot desmitā termina skaidrojumu.</p> <p>3) Komentārs ņemts vērā. Likumprojekts un anotācija tiks laboti, lai panti un to secība atbilst viens otram.</p>
--	--	--

	<p>klimata pārmaiņu un klimatneitralitātes jautājumi vispār un būtu vienkārši jānosauc “Emisijas kvotu likums”? Tādā gadījumā likums ir gandrīz gatavs – jāizņem ārā tikai liekais un jāpārskata atlikušā daļa uz atbilstību, konsultējoties ar nozaru organizācijām.</p> <p>2. Jāpārskata pilnīgi visas Likumprojektā ietvertās definīcijas un termini un jāizvērtē, vai ar tām ir pietiekami.</p> <p>Paņemt, kaut vai 1. panta 2. punktu – “siltumnīcefekta gāzes” – rodas jautājums, kāpēc tikai? Jāvērš uzmanība uz to, ka arī ES nepārtraukti pārskata SEG sarakstu un paplašina to ar jaunām vielām, t.sk. parādoties pēc jauniem zinātniskiem pētījumiem, kā arī virzībā uz emisiju samazināšanu un attīstoties aizvietojošām tehnoloģijām un darba vielām dažādās jomās.</p> <p>Vai cits spilgts piemērs – panta 16. punkts – kāpēc tikai stacionārās iekārtas? ES jau sen regulē ne tikai stacionārās iekārtas un arī kvotu piešķiršana notiek daudz plašākā jomu tvērumā. Jāskata daudz plašāk par ETS, kas arī tiek paplašināta..</p> <p>Atsevišķi jāatzīmē, ka Likumprojektā izmantotie termini nav sakārtoti alfabētiskā kārtībā, kas būtiski apgrūtinās 1. panta lietošanu, ņemot vērā kopējo terminu daudzumu.</p> <p>Nebūtu pareizi rakstīt likumu šodien, lai jau rīt</p>	<p>4) Komentārs netiek ņemts vērā. Kopumā ES ETS tirgus mehānismu regulē Eiropas savienības tiesību akti, kurus tieši vai integrējot nacionālajos tiesību aktos pārņem arī katra dalībvalsts. Papildus, Latvija paredz finanšu līdzekļu no darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām izlietojumu atbilstoši noteiktiem pasākumiem (likumprojekta 24. pants).</p> <p>5) Klimata un enerģētikas ministrija (KEM) ir atbildīga par investīciju priekšlikumu iesniegšanu Eiropas Investīciju bankai (EIB) un Modernizācijas fonda Investīciju komitejai. Investīciju priekšlikumi nepieciešami, lai Latvija saņemtu EIB turējumā esošo Modernizācijas finansējumu konkrēta projekta konkursa īstenošanai. KEM līdz 2030. gada 31. decembrim (Modernizācijas fonda darbības beigu periodam) iesniegs atsevišķu investīciju priekšlikumu par katru plānoto projektu konkursu. 2023. gada sākumā EIB jau iesniegts, apstiprināts un finansējums saņemts projektu konkursa “Energoefektivitātes paaugstināšana transporta sektorā – atbalsts elektromobiļu</p>
--	--	--

	<p>tas būtu jāgroza – tas attiecas ne tikai uz definīcijām, bet uz visu Likumprojektu kopumā un tajā ietvertām normām.</p> <p>3. Anotācija neatbilst Likumprojektam – nav labota, iesniedzot sabiedrības līdzdalībai (piemēram, Anotācijā ir atsauce uz 4. pantu, bet Likumprojektā tas ir 5. pants, utt., līdz ar ko rodas juceklis dokumentu savietošanā un nav pilnīgas skaidrības par to, kas vispār Anotācijā atbilst un kas nē.</p> <p>4. Noteikti būtu jāpārdomā kvotu tirdzniecības izmantošanas iespējas. Jābūt arī kādām robežām/ierobežojumiem.</p> <p>5. Modernizācijas fonds. Ļoti laba lieta! Principā ir atbalstāmi – jau sen vajadzēja izmantot. Bet. Bet vai tik tiešām KEM būtu jāiesniedz pieteikums izmantošanai tikai līdz 31.12.2030.??? Tātad nauda būs pieejama izmantošanai Latvijā kaut kur ap 2035. gadu. Savukārt, nozarēm lielākie mērķi jāsniedz jau līdz 2030. gadam. Vai pašiem Likumprojekta izstrādātājiem šādu termiņu neatbilstība nešķiet absurda? Šādam finansējuma instrumentam ir jābūt jau pieejamam izmantošanai maksimāli 2025. gadā.</p> <p>Pēc Likumprojekta pārstrādes nākamai Publiskai</p>	<p>un to uzlādes infrastruktūras ieviešanai” īstenošanai.</p> <p>Likumprojekts top jau vairākus gadus. Ir notikušas divas starpministriju saskaņošanas un divas sabiedrības līdzdalības aktivitātes. Š.g. oktobrī tiks rīkota sabiedriskā apspriede.</p>
--	---	--

		apspriedei liels lūgums paredzēt vismaz 2 (divus) mēnešus, lai visas ieinteresētās un iesaistītās puses varētu detalizēti iepazīties ar piedāvājamām normām un sniegt pietiekami pamatotus un aptverošus viedokļus. Ņemot vērā arī atsauču daudzumu uz ES normatīviem aktiem, tas ir jo īpaši būtiski konkrētu priekšlikumu izstrādei.		
129.	Fiziska persona	Likums, kurā tiek skartas dzīvībai svarīgas jomas, tiek nodots apspriešanai 14 dienas(04.09.23.-18.09.23.). Vai publiskajā telpā ir paziņots par šī likuma apspriešanu? Vai klimata pārmaiņas, kuras tiek piesauktas, kad ir izdevīgi un noliegtas, kad atkal ieinteresētajiem ir izdevīgi. Izdevīgi naudas, materialajā un ietekmes ziņā. Pilnā mērā noraidu. Sakārtojiet saprotamā veidā esošos likumus, MK noteikumus ietvertās prasības! Jauns likums, kurs ir pamatots uz apšaubamiem pētījumiem un ekspertu viedokļiem NAV vajadzīgs. Tapat kā Ministrija.	Nav ņemts vērā	Likumprojekts top jau vairākus gadus. Ir notikušas divas starpministriju skaņošanas un divas sabiedrības līdzdalības aktivitātes. Š.g. oktobrī tiks rīkota sabiedriskā apspriede.
130.	"Attīstības un inovāciju mācību centrs", Ieva Vītoliņa	Biedrības "Attīstības un inovāciju mācību centrs" (turpmāk — AIMC) biedri ir iepazīnušies ar Klimata likumprojektu 21-TA-62 (turpmāk — Likumprojekts) https://tapportals.mk.gov.lv/structuralizer/data/nodes/d3c99cf3-67bb-455d-b908-7fa182b2d87d/preview . AIMC atbalsta Klimata likuma mērķi — nodrošināt klimata pārmaiņu ierobežošanu un klimatnoturību, lai ne vēlāk kā līdz 2050. gadam sasniegtu	Daļēji ņemts vērā	I. Likumprojekta 5. pants papildināts nosakot 17% SEG emisiju samazinājumu līdz 2030. gadam salīdzinot ar 2005. gadu. 17% SEG emisiju samazinājums izriet no Eiropas Savienības Saistību pārdales regulas, kas nosaka saistošu ne-ETS sektoru mērķi SEG emisiju samazināšanai katrai ES dalībvalstij. ES līmenī šobrīd

	<p>klīmatneitralitāti — tomēr AIMC iebilst likumprojekta esošajai redakcijai.</p> <p>I. Likumā vienīgie izmērāmie mērķi ir līdz 2030. gadam samazināt siltumnīcas efekta gāzes par 17% un 2050. gadā sasniegt klīmata neitralitāti. Likumprojekta 5. panta 1) daļā teikts, ka Latvijas siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas mērķis 2030. gadā ir kopumā par 17% samazināt siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas. Nav skaidrs, attiecībā pret ko šie 17 procenti tiek rēķināti. Rekomendējam precizēt šo panta daļu un norādīt, ar kuru gadu salīdzinot tiek par 17% samazinātas SEG emisijas. Lai nodrošinātu Klīmata likuma darbību ilgtermiņā, ne tikai līdz 2030. gadam, rekomendējam papildināt šo pantu ar SEG rādītājiem klīmatneitralitātei 2050. gadā. Nav skaidrs, kāpēc tieši 17% un kāpēc ir tik daudzi izņēmumi. Lai sabiedrībai un uzņēmējiem, ikvienam, kas saistīts ar SEG emisijām būtu izpratne un ticamība, rekomendējam ievietot norādi, kas pamato, ka 17% samazinājums ir rezultāts datos balstītai analīzei, kā arī sniegt procentuālo sadalījumu turpmākajiem gadiem līdz 2050. gadam, kad plānots sasniegt klīmatneitralitāti.</p> <p>II. Viens no sektoriem, kas minēts Likumprojektā (5. panta 1) daļā) un kur plānots samazināt SEG emisijas</p>	<p>notiek diskusijas par ES kopējo SEG emisijas mērķi 2040. gadam un no tā izrietēs arī Latvijas SEG emisiju mērķis šim nākamajam posmam. Savukārt, līdz 2050. gadam Latvijai jāsasniedz klīmatneitralitāte.</p> <p>II. Enerģētika ir viens no tautsaimniecības sektoriem, kurā ir būtiski jāsamazina SEG emisijas. SEG emisiju samazināšanā jāņem vērā ilgtspējība un rūpīgi jāizvērtē visas SEG emisiju samazināšanas iespējas, lai atrastu piemērotāko risinājumu. Konkrētas rīcības enerģētikas sektora SEG emisiju samazināšanai tiks noteiktas Latvijas Nacionālajā enerģētikas un klīmata plānā.</p> <p>III. <u>1. panta 2. un 3. punkts:</u> Definīcijas netiks mainītas. Latvija ir pievienojusies ANO Vispārējai Konvencijai „Par klīmata pārmaiņām”, kura pieņemta ar likumu „Par Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klīmata pārmaiņām” 1995. gada 9. martā. Konvencijas galvenais mērķis ir sasniegt siltumnīcefekta gāzu koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā tādā līmenī, kas novērstu bīstamu antropogēnu</p>
--	---	---

	<p>ir enerģētika. Aicinām klimata neitralitātes mērķus balstīt uz enerģijas avotiem, kas nav no laika apstākļiem atkarīgi un kas atbalsta zemu CO₂ izmešu enerģijas ražošanas jaudu attīstību. Vēršam uzmanību, ka pasaulē nav neviena gadījuma, kad valstis būtu tuvojušās klimata neitralitātei, paplašinot no laika apstākļiem atkarīgus enerģijas avotus.</p> <p>Piemēram, Vācija ar savu Energiewende iniciatīvu 10 gadu laikā ir iztērējusi ap 520 miljardu eiro, apturēja visas savas kodolspēkstacijas, to vietā uzstādot vēja turbīnas un saules paneļus. Rezultātā viņu CO₂ izmeši elektrībai ir palielinājušies, jo lielu daļu trūkstošās jaudas aizstāja ar brūnoglēm. Piedevām Vācija no elektrības eksportētājvalsts ir kļuvusi par importētāju, ir smagi iedragājusi savu ekonomiku, par ko ir neapmierināti iedzīvotāji, un padārdzinājusi enerģijas resursus visā Eiropā. Somija rīkojās tieši pretēji Vācijai un 2023. gadā palaida Olkiluoto 3 kodolreaktoru. Tas izmaksāja 11 miljardu eiro. Rezultātā elektrības cena pazeminājās ne tikai Somijā, bet arī Latvijā. Vācija par Energiewende naudu būtu varējusi uzcelt 45 tādas kodolspēkstacijas un būt tuvāk klimata neitralitātei, kā arī nebūtu atkarīga ne no laika apstākļiem, ne fosilā metāna.</p> <p>Uzskatāms pasaules valstu elektrības “zaļuma” rādītājs: https://app.electricitymaps.com/zone/DE Papildu detaļas par Energiewende:</p>	<p>iejaukšanos klimata sistēmā, līdz ar to Konvencijas Pusēm ir jā sagatavo un jā iesniedz Konvencijas sekretariātā ziņojumi par SEG, kuras rodas cilvēku darbības rezultātā (skatīt Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1999 (2018. gada 11. decembris) par enerģētikas savienības un rīcības klimata politikas jomā pārvaldību V pielikuma 2 daļā):</p> <ul style="list-style-type: none">- Oglekļa dioksīds (CO₂);- Metāns (CH₄);- Dislāpekļa oksīds (N₂O);- Sēra heksafluorīds (SF₆);- Slāpekļa trifluorīds (NF₃);- Fluorogļūdeņraži (HFC);- Perfluorogļūdeņraži (PFC): <p>Ūdens tvaiks (H₂O) ir izplatītākais siltumnīcefekta izraisītājs atmosfērā, bet tā koncentrāciju galvenokārt regulē temperatūra un to tieši neietekmē cilvēku darbība.</p> <p><u>1. panta 4. un 5. punkts:</u> Nav iespējams apvienot abas definīcijas, jo šī likuma izpratnē uz oglekļa dioksīda piesaisti, kas tiek aprēķināta un ziņota</p>
--	--	---

	<p>https://static.agora-energiawende.de/fileadmin/Projekte/2022/2022-10_DE_JAW2022/2023-02-20_Praesentation_Agora_Jahresauswertung.pdf Karte ar iniciatīvām pret vēja turbīnām Vācijā: https://www.windwahn.com/karte-der-buergerinitiativen/ Somijas enerģētikas politikas pārskats: https://iea.blob.core.windows.net/assets/842c42c2-8d79-4845-92c8-d36c0ff96ef4/Finland2023-EnergyPolicyReview.pdf</p> <p>III. Konkrēti Likumprojekta redakcijas labojumi: 1. pants. Likumā lietotie termini:</p> <p>2) siltumnīcefekta gāzes – oglekļa dioksīds (CO₂), metāns (CH₄),...</p> <p>Korekti būtu minēt visas, tāpēc jāmaina uz: 2) siltumnīcefekta gāzes – ūdens tvaiks (H₂O), oglekļa dioksīds (CO₂), metāns (CH₄),...</p> <p>Skat.: https://en.wikipedia.org/wiki/Greenhouse_gas#Water_vapor</p> <p>3) emisija – siltumnīcefektu izraisošo gāzu izplūde atmosfērā no šā likuma 1., 2., 4. un 3. pielikuma I daļā minētajām darbībām un avotiem;</p>	<p>zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektorā, attiecas citas normas kā uz oglekļa dioksīda uztveršanu ar tehnoloģiskiem risinājumiem.</p> <p>Esošā definīcija "Oglekļa dioksīda piesaistei" tiks precizēta.</p> <p>Oglekļa dioksīda piesaiste - ir process, kura rezultātā no atmosfēras kādā no 3.pielikuma II vai II daļā minētajā kategorijā tiek absorbēts oglekļa dioksīds.</p> <p><u>1. panta 6. punkts:</u> Uzskatām, ka likumprojekta ietvaros esošā redakcijā ir piemērotākais risinājums.</p> <p><u>1. panta 9. punkts:</u> Definīcija “emisiju sadales apjoms” izmantota pamatojoties uz KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMU (ES) 2020/2126 (2020. gada 16. decembris) par dalībvalstu ikgadējo emisiju sadales apjomu noteikšanu 2021.–2030. gada periodam saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/842.</p>
--	--	---

	<p>Siltumnīcefektu izraisošo gāzu izplūde atmosfērā notiek neatkarīgi no tā, vai Likumprojektā ir norādītas konkrētas darbības un avoti, tāpēc rekomendējam nedot atsauces uz pielikumiem, tādējādi arī veicinot likumprojekta labāku uztveramību:</p> <p>3) emisija – siltumnīcefektu izraisošo gāzu izplūde atmosfērā.</p> <p>4) oglekļa dioksīda piesaiste – process, kas izriet no šā likuma 3. pielikuma II daļā minētajām zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībām;</p> <p>5) oglekļa dioksīda uztveršana – process, kurā tiek novērsta oglekļa dioksīda emitēšana atmosfērā pēc siltumnīcefekta gāzu emisijas radīšanas;</p> <p>mainīt uz:</p> <p>4) oglekļa dioksīda piesaiste – process, kas izriet no šā likuma 3. pielikuma II daļā minētajām darbībām;</p> <p>4) un 5) punktus apvienot vienā, jo nav principiālas atšķirības vai CO₂ piesaista ar bioloģiskām vai rūpnieciskām metodēm.</p> <p>6) klimatneitralitāte – stāvoklis, kurā visas siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas radušās šā likuma 1., 2., 4. un 3. pielikuma I daļā minētajās darbībās un avotos, tiek pilnā apmērā kompensētas ar oglekļa dioksīda piesaisti vai uztveršanu;</p> <p>mainīt uz:</p>	<p><u>1. panta 16. punkts:</u> Netiek ņemts vērā. Esošajā redakcijā jau tiek skaidrots, ka iekārta – stacionāra tehnoloģiska vienība, kurā tiek veikta viena vai vairākas šā likuma 1. pielikumā minētās darbības, kā arī citas ar tām tehniski saistītas darbības, ja tās veiktas tajā pašā teritorijā un ja tās var ietekmēt emisijas.</p> <p><u>1. panta 17. punkts:</u> Definīcija ir precizēta. Jaunā redakcija: degviela - naftas izcelsmes degviela (ieskaitot maisījumus ar biodegvielu) vai cita šķidra vai gāzveida viela, ko var izmantot kā transporta enerģiju.</p> <p><u>1. panta 18. Punkts:</u> Definīcija ir precizēta. Jaunā redakcija: kurināmais - kā definēts Enerģētikas likuma 1. panta 23. punktā iekļautajā definīcijā.</p> <p><u>40. pants:</u> Likumprojektā noteiktie vispārīgie Modernizācijas fonda (MF) atbalsta virzieni pārņemti no ES ETS Direktīvas (Direktīva (ES) 2023/959) 10d panta.</p>
--	--	---

	<p>6) klimatneitralitāte – stāvoklis, kurā visas siltumnīcefekta gāzu emisijas, tiek pilnā apmērā kompensētas ar oglekļa dioksīda piesaisti;</p> <p>9) gada emisiju sadales apjoms.... mainīt uz: 9) gada emisiju sadales apjoms – Eiropas Savienības dalībvalstij maksimālās pieļaujamās siltumnīcefekta gāzu emisijas katrā gadā siltumnīcefekta gāzu emisiju avotiem. Jo uzskaitītie avoti nekad nebūs pilnīgi.</p> <p>16) iekārta – stacionārā tehnoloģiskā vienība... mainīt uz: 16) iekārta – tehnoloģiskā vienība, kurā tiek veiktas darbības, kas var ietekmēt siltumnīcas efekta gāzu emisijas; Jo uzskaitītie avoti nekad nebūs pilnīgi.</p> <p>17) degviela - visi naftas produkti, dabasgāze... šeit un arī 21) punktā mainīt uz: 17) degviela - visi naftas produkti, fosilais metāns... Jo “dabasgāze” ir fosilā kurināmā industrijas ieviests termins, lai fosilo metānu padarītu par “dabīgu”. Ja to sauc īstajā vārdā, daudzi, kas neiedziļinās nosaukumu būtībā, atklās, ka nesadedzis fosilais metāns (CH4) ir vēl spēcīga siltumnīcas efekta gāze nekā CO2.</p>	<p>MF prioritārie atbalsta virzieni Latvijā 2023.-2027. gadam noteikti Ministru kabineta 2023. gada 13. jūlija noteikumos Nr. 396 “Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma”. Šajos Ministru kabineta noteikumos atsevišķa prioritāte zaļā ūdeņraža atbalstam pašlaik nav paredzēta. Vēršam arī uzmanību, ka Modernizācijas fonds var atbalstīt investīcijas, kas saistītas ar zaļā jeb atjaunīgā ūdeņraža izmantošanu. Atbalsts ūdeņradim, kas tiek ražots no fosilajiem resursiem (piemēram, izmantojot dabasgāzi, kā tas tiek darīts, lai iegūtu ūdeņradi, kas tiek izmantots minētās “Rīgas satiksmes” ūdeņraža uzpildes stacijas vajadzībām) netiek sniegts.</p> <p><u>37., 40. pants un 1. pielikums:</u> Par termiņiem “atjaunojamie” / “atjaunīgie” energoresursi Klimata un enerģētikas ministrijai ir bijusi diskusija ar ES Padomes tulkiem un izlemts, ka pareizi lietot “atjaunīgie energoresursi”. Tulki atsaucās uz https://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/191, kur uz jautājumu, vai pareizi ir</p>
--	---	--

	<p>18) kurināmais - kā definēts Enerģētikas likuma 1. panta 23. punktā iekļautajā definīcijā, izņemot kūdru; mainīt uz:</p> <p>18) kurināmais - kā definēts Enerģētikas likuma 1. panta 23. punktā iekļautajā definīcijā.</p> <p>Ja koksni teorētiski var uzskatīt par “atjaunīgu” resursu, tad kūdra noteikti neatjaunojas tik ātri, cik to izlieto. Kūdru dedzinot, rodas vēl mazāk enerģijas un izdalās vēl vairāk mikrodaļiņas, kā dedzinot ogles. Un, norokot kūdras purvus, būtiski palielinās plūdu riski. Jo regulāri ir tādi mēneši, kad mēnesis ir sauss un mēneša norma nolīst vienā, divās dienās. Kūdras purvi tad kalpo kā amortizators/sūklis kas uzkrāj nokrišņu ūdeni.</p> <p>37. pants. Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansējuma izmantošana</p> <p>1) c) paplašināt atjaunīgo energoresursu izmantošanu, kā arī veicināt esošās atjaunīgās enerģijas ražošanas jaudu ilgtspējas nodrošināšanu, un veicināt citu tehnoloģiju attīstību, kuras veicina pāreju uz klimatneitralitāti;</p> <p>mainīt uz:</p> <p>1) c) veicināt zemu CO2 izmešu enerģijas ražošanas jaudu attīstību, kuras veicina pāreju uz klimatneitralitāti;</p> <p>Principā nav “atjaunīgu” resursu, jo enerģija nerodas ne no kā un “atjaunīgi” resursi ir tāda pati fizikas</p>	<p>“atjaunīgie” vai “atjaunojamie”, dota šāda atbilde:</p> <p><i>Pareizi ir atjaunīgie energoresursi vai reģeneratīvie energoresursi.</i></p> <p><i>Termins atjaunīgie resursi pieņemts, pamatojoties uz faktu, ka šie resursi paši atjaunojas, savukārt atjaunojamos resursus kādam būtu jāatjauno. Kā sinonīma vārdkopa lietojama arī reģeneratīvie energoresursi, taču atjaunīgie energoresursi ir latviskais variants. Tie ir ‘apzinātie energoresursi, kuru atjaunošanos nosaka dabas procesi. Tā ir saules, vēja, biomasas, zemes siltuma un ūdens potenciālās enerģijas daļa, kuras izmantošana pašreizējā tehnikas līmenī ir ekonomiski pamatota’.</i></p>
--	--	--

	<p>pretruna kā “mūžīgais dzinējs”.</p> <p>2) ...</p> <p>a) izstrādāt klimata tehnoloģijas un risinājumus, kas nodrošina energoefektivitātes paaugstināšanu, atjaunīgo energoresursu izmantošanu, siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu tehnoloģiskajos procesos vai pielāgošanos klimata pārmaiņām;</p> <p>mainīt uz:</p> <p>a) izstrādāt klimata tehnoloģijas un risinājumus, kas nodrošina energoefektivitātes paaugstināšanu, siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu tehnoloģiskajos procesos vai pielāgošanos klimata pārmaiņām;</p> <p>40. pants. Modernizācijas fonda finansējuma izmantošana</p> <p>1) atjaunīgo energoresuru [sic] izmantošanā elektroenerģijas ražošanā, tostarp zaļā ūdeņraža, un šādas elektroenerģijas izmantošanā;</p> <p>mainīt uz:</p> <p>1) zemu CO2 izmešu elektroenerģijas ražošanā. https://ourworldindata.org/safest-sources-of-energy Par to, cik neefektīva, sarežģīta un dārga ir ūdeņraža infrastruktūra liecina Rīgas domes pieredze: https://www.lsm.lv/raksts/zinas/latvija/riga-atsakas-no-planiem-par-jaunu-udenraza-autobusu-iegadi.a424014/</p>		
--	---	--	--

		<p>Vispārīgāks raksts, balstīts fizikas aprēķinos: https://www.thenewatlantis.com/publications/the-hydrogen-hoax</p> <p>1. pielikums 2) tehniskās vienības, kurās kā kurināmo izmanto atjaunojamos energoresursus, bet... uz: 2) tehniskās vienības, kurās kā kurināmo izmanto atjaunīgos energoresursus, bet... Latviešu valodas aģentūras skaidrojums: Termins “atjaunīgie resursi” pieņemts, pamatojoties uz faktu, ka šie resursi paši atjaunojas, savukārt atjaunojamos resursus kādam būtu jāatjauno. https://tezaurs.lv/atjaun%C4%ABgs, https://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/191 Rekomendējam arī citviet Likumprojektā “atjaunojamās” energoresursu vietā izmantot terminu “atjaunīgie” energoresursi.</p> <p>2. pants. Ir tukšs</p>		
131.	SIA "ZAAO",	SIA "ZAAO" aicina SEG samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes mērķus noteikt katram no 5. pantā minētiem sektoriem atsevišķi, lai būtu skaidri	Daļēji ņemts vērā	1. Katram likumprojekta 5. pantā minētajam sektoram būs atsevišķi noteikti SEG emisiju samazināšanas un oglekļa

	<p>Gints Kukainis</p>	<p>iezīmēti atkritumu apsaimniekošana sektora kvantitatīvie rādītāji. Aicinām SEG samazinājuma mērķus izteikt ne tikai %, bet arī absolūtos rādītājos (CO2/t/evk.). Šāda pieeja ir vērojama citu ES valstu Klimata likumos (vai tiem ekvivalentos tiesību aktos). Tas dotu skaidrāku signālu nozarei par veicamiem pasākumiem, sasniedzamiem rādītājiem un deleģētu atbildību mērķu izpildē.</p> <p>Vienlaikus SIA "ZAAO" izsaka priekšlikumu papildināt likumprojekta 3.pielikuma 6 punktu, izsakot to šādā redakcijā: Atkritumu apsaimniekošana: - notekūdeņu apsaimniekošana, - atkritumu apsaimniekošana, tai skaitā apglabāšana un atkritumu sadedzināšana, - kompostēšana un anaerobā noārdīšanās (fermentēšana).</p>		<p>dioksīda piesaistes mērķi Latvijas Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā.</p> <p>2. Papildinājums 3. pielikuma 6. punktam tiek ņemts vērā.</p>
<p>132.</p>	<p>AS "Latvenergo", Kaspars Cikmačs</p>	<p>Šobrīd publiskā apspriešanā esošajā likumprojekta "Klimata likuma" redakcijas 45. panta otrajā daļā ir noteikts aizliegums uzglabāt oglekļa dioksīdu Latvijas teritorijā (ģeoloģiskās struktūrās, kā arī vertikālajā ūdens slānī), tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā. Enerģētikas nozare ir viena no centrālajām nozarēm ekonomikas dekarbonizācijas procesā, tādēļ lielās sadedzināšanas iekārtas, tostarp, AS "Latvenergo"</p>	<p>Nav ņemts vērā</p>	<p>Vēršam uzmanību, ka atbilstoši likumprojekta anotācijas skaidrojumam aizliegums attiecībā uz oglekļa dioksīda ģeoloģisko noglabāšanu Latvijas teritorijā, tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā noteikts ņemot vērā, ka nav veikta ģeoloģiskā izpēte ar mērķi noteikt zemes dziļu struktūru piemērotību CO₂ drošai noglabāšanai. Vienlaikus līdz ar</p>

	<p>TEC, ES ETS piedalās jau kopš sistēmas izveides 2005.gadā. AS "Latvenergo" ir veikusi mērķtiecīgas investīcijas, lai uzlabotu ražotņu efektivitāti un palielinātu atjaunīgo energoresursu izmantošanu, samazinot CO2 emisijas. Izstrādājot Latvenergo koncerna vidējā termiņa stratēģiju, ir ņemta vērā ES politika klimata jomā un arvien ambiciozāki klimata pārmaiņu ierobežošanas pasākumi, koncernā izvirzīts klimatneitralitātes sasniegšanas mērķis un noteikti tādi investīciju un attīstības virzieni, kas saskan ar ES ambīcijām klimata jomā.</p> <p>Tādēļ Klimata likumprojekts, kurš pārņem ES regulējumu, neievieš radikālas izmaiņas līdzšinējā uzņēmuma darbības plānošanā. Jāpiebilst, ka AS "Latvenergo" bažas rada likumprojektā saglabātais aizliegums Latvijas teritorijā veikt CO2 ģeoloģisko noglabāšanu, kas ierobežo uzņēmumus īstenot izpēti un pilotprojektus šajā jomā, izvērtējot CO2 noglabāšanu kā vienu no iespējamajiem klimatneitralitātes sasniegšanas paņēmieniem un posmiem virzībā uz zemo emisiju tehnoloģijām.</p> <p>Uzskatām, ka šī norma neatbilst aktuālajam tehnoloģiju attīstības stāvoklim, Eiropas Savienības Zaļajam kursam un Latvijas interesēm un aicinām šo aizliegumu pārskatīt.</p>	<p>Šī likumprojekta pārejas noteikumu 8. punktu, KEM līdz 2024. gada 31. decembrim tiek noteikts izstrādāt konceptuālo ziņojumu, lai valdība lemtu par turpmāko rīcību attiecībā uz oglekļa dioksīda ģeoloģisko noglabāšanu Latvijā. Tāpat vēršam uzmanību, ka likumprojekta 45. panta tvērums attiecas tikai uz CO₂ uztveršanu, transportēšanu, uzglabāšanu, izmantošanu un potenciālo ģeoloģisko noglabāšanu Latvijas klimata mērķu sasniegšanas kontekstā, un šī likumprojekta izpratnē oglekļa noglabāšanas tehnoloģija nedrīkst būt līdzeklis fosilo resursu ieguves veicināšanai.</p>
--	---	--

<p>133.</p>	<p>Latvijas Degvielas tirgotāju asociācija</p>	<p>Latvijas Degvielas tirgotāju asociācija lūdz Klimata un enerģētikas ministriju: 1. sagatavot prezentāciju par to, kā likums darbosies, kāda ir saikne starp dažādiem operatoriem, to pienākumi un atbildība (piem., 1.p. 20. un 21.punkts, kā tiks nošķirta degviela, ko piegādā degvielas piegādātājs autotransportam, no degvielas, ko degvielas piegādātājs piegādā kurināmā operatoram), likumprojektā ietvertajām prasībām degvielas piegādātājiem - kas, ko, kā, kad; 2. likumprojektā iekļaut emisiju kvotu aprēķina formulu/nosacījumus; 3. lietoto terminu definīcijās maksimāli pieturēties pie Direktīvās lietotām definīcijām, lai izvairītos no Direktīvu tvēruma nejaušas paplašināšanas vai sašaurināšanas; 4. jau tagad paralēli likumprojektam izstrādāt pakārtoto Ministru kabineta noteikumu projektus, lai būtu pilnīga skaidrība par sistēmas uzbūvi un prasībām, jo tikai no likumprojekta teksta nav nolasāms, kā sistēma strādās attiecībā uz degvielas piegādātājiem, piemēram, attiecībā uz ziņošanas prasībām par atpakļejošu periodu - degvielas piegādātājiem jau perioda sākumā ir jāzina, par ko būs jāziņo, lai minētos datus varētu vākt, apkopot un ziņot. Likumprojekta 1.panta 21.punkts - lūdzam nodalīt jēdzienu definīcijas “degvielas operators” un</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p>	<p>1. Tiks ņemts vērā gatavojot informatīvos pasākumus par ETS2 ieviešanu. Papildus skaidrojam, ka likumprojektā ietverti tikai galvenie ETS2 elementi un satuietvertasrs, tehniskās detaļas tiks ietvertas likumprojektā deleģētajos Ministru kabineta noteikumos. 2. Klimata likumprojektā netiks iekļauta emisiju kvotu aprēķina formula un nosacījumi, formulas vai atsauces uz formulām, kas iekļautas ES regulās tiks ietvertas Ministru kabineta noteikumos. 3. Klimata likumprojektā tiek izmantotas terminu definīcijas, kuras atbilst direktīvās lietotajām definīcijām, jāņem vērā, ka tās var tik pielāgotas, lai labāk atbilstu Latvijas kontekstam. 4. Ņemot vērā, ka šobrīd vēl tiek pilnveidots Klimata likumprojekts un tajā tiek veiktas izmaiņas, Ministru kabineta noteikumi tiks pakāpeniski izstrādāti vai grozīti esošie. Attiecībā uz likumprojekta 1.panta 21.punktu: Netiek ņemts vērā</p>
-------------	--	---	--------------------------	--

	<p>“kurināmā operators” , jo tie ir divi dažādi sektori un pēc esošās redakcijas izlasāms, ka tas ir viens operators, nevis divu dažādu sektoru operatori.</p> <p>Likumprojekta 11.panta 1.punkts - nepieciešams konkretizēt, kas tie ir par pasākumiem, jo ļoti vispārīgs formulējums; kas un kā to izmērīs?</p> <p>Likumprojekta 11.panta 2.punkts - nepieciešams konkretizēt, kas tās ir par darbībām.</p> <p>Likumprojekta 11.panta 5.punkts - nav atbalstāma prasība vienu un to pašu informāciju sniegt dažādām valsts iestādēm, lūgums prezentācijā apkopot un uzskatāmā veidā atspoguļot kāda tieši informācija un kurai iestādei ir sniedzama, izslēdzot dublēšanos (lūdzam ievērot nulles birokrātijas principu).</p> <p>Likumprojekta 13.panta ceturtnā daļa - lūdzam skaidrot, kas ir domāts ar siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringa plānu, atšifrēt plāna saturu (tajā norādāmo informāciju, plānā norādāmo datu aprēķina metodiku utml.).</p> <p>Likumprojekta 13.panta piektā daļa - lūdzam šeit un visā likumā norādīt saprātīgus terminus, ņemot vērā, ka degvielas operatoriem, lai varētu ziņot par atpakaļejošu periodu, jau perioda sākumā ir jāzina par ko tieši būs jāziņo, lai minētos datus būtu iespējams apkopot.</p>	<p>ES ETS paplašinājums (ETS2) attiecas uz šiem abiem sektoriem. Uz ETS2 operatoriem attiecas vienas un tās pašas prasības, kaut arī autotransporta sektorā tiek izmantota degviela un ēku sektorā tiek izmantots kurināmais. Klimata likumprojektā tiek definēta gan kurināmā, gan degvielas definīcija.</p> <p>Attiecībā uz likumprojekta 11.panta 1.punktu: Netiek ņemts vērā</p> <p>11. pantā vispārīgi tiek definētas prasības operatoriem.</p> <p>Attiecībā uz likumprojekta 11.panta 2.punktu: Netiek ņemts vērā</p> <p>11. Likumprojektā netiek iestrādātas konkrētas tehniskas prasības, tikai tvērums. Atkarībā no tā vai operators ir ETS vai ETS2, tālākos pantos ir deleģējums MK noteikumiem.</p> <p>Attiecībā uz likumprojekta 11.panta 5.punktu:</p> <p>Lai nodrošinātu kompakto un ērtu ziņošanu, un nesadārdzinātu ETS2 ieviešanu tiks</p>
--	--	--

				<p>izmantotas esošās un Eiropas Komisijas izstrādātās platformas. Skaidrots anotācijā.</p> <p>Attiecībā uz likumprojekta 13.panta ceturto daļu: Netiek ņemts vērā</p> <p>Likumprojekta ietvaros netiks atšifrēts SEG emisiju monitoringa plāna saturs. Tas tiks noteikts Ministru kabineta noteikumos.</p> <p>Attiecībā uz likumprojekta 13.panta piekto daļu: Netiek ņemts vērā</p> <p>Operatori tiks informēti par to, ka ir noteikti kā ETS2 operatori līdz š.g. beigām, kā arī līdz š.g. beigām tiks informēti par datiem kuri ir jāvāc par 2024. gadu. Direktīvas 2003/87/EK 30f panta 4. daļa paredz, ka dalībvalstis nodrošina, ka katrs regulētais subjekts, kam 2025. gada 1. janvārī ir saskaņā ar 30.b pantu piešķirta atļauja, līdz 2025. gada 30. aprīlim paziņo savas vēsturiskās emisijas par 2024. gadu. Likumprojektā ir ielikts 30. marts, kas ļautu Latvijas atbildīgajai iestādei apkopot datus un iesniegt EK paredzētajā formātā.</p>
--	--	--	--	---

134.	Kristīne Avota	NORAIDĪT likuma apstiprināšanu! Kategoriski iebilstu pret likumprojektu, jo tas nekādi neveicinās Latvijas tautsaimniecību. Aizliegt apsmidzināt mūsu zemes teritoriju, kas kaitē kā dabai, tā arī tās iedzīvotājiem! Aizliegt izcirst mežus!	Nav ņemts vērā	<p>Klimata likums kalpos par juridisko pamatu klimata politikas ieviešanai. Konkrētas mežsaimniecības nozares darbības tiek atrunātas nozares politikas plānošanas dokumentos.</p> <p>Attiecībā uz komentārā iekļauto atsauci uz smidzināšanu gaisa telpa, norādām, ka Latvijas “Civilās aviācijas aģentūras” pārstāvis skaidro, ka lidmašīnu atstātās sliedes debesīs sauc arī par gaisa kuģa dzinēju atstāto kondensācijas taku, kas ir normāla un aviācijā ierasta parādība. Viņš skaidro, kā veidojas inversijas gāzu sliedes, kuras gaisa kuģu dzinēji atstāj gaisā lidojuma laikā: “Inversijas gāzu sliedes baltā krāsā veidojas, gaisa kuģim lidojot desmit un vairāk kilometru augstumā (tuvu vai virs tropopauzes), kur ārējā gaisa temperatūra ir kļuvusi konstanti nemainīga un ir mīnus 57°C. Ūdens tvaikiem sasalstot, veidojas šī inversijas gāzu sliede, kas parasti pēc neilga laika izgaist un līdz zemes virsmai nenonāk. Inversijas gāzu sliežu lielums un forma ir atkarīga no gaisa mitruma un vēja virziena šajā kreisēšanas lidojumu augstumā, tādēļ katrā reizē šīs sliedes izskatās dažādas</p>
------	----------------	---	----------------	--

				(plašākas, šaurākas, paliek ilgāku laiku utt.).”
135.	Latvijas Darba devēju konfederācija	<p>LDDK ir iepazinusies ar Klimata likuma priekšlikumu un izsaka sekojošus iebildumus, kā arī aicina KEM ministriju nodrošināt pietiekamu laiku viedokļu sniegšanai un diskusijai ar sociālajiem partneriem, tā kā papildus atzinumā minētajiem iebildumiem ir virkne neskaidrību.</p> <p>1.Lūdzam precizēt likumprojekta 1.panta definīcijas, kā arī sasaistīt definīcijas ar likumā minētajiem pasākumiem. Definīcijas vairākos gadījumos ir pretrunā starptautiski pieņemtajiem skaidrojumiem un var radīt strīdīgu vai pat manipulatīvu skaidrojumu, kas, iespējami, radies tulkojot definīcijas no angļu valodas no IPCC izmantotajiem skaidrojumiem, nepapildinot ar kontekstu.</p> <p>Tā piemēram: Klimata pārmaiņas – Kā parādība nevar tikt skaidrota tikai ar cilvēka ietekmi, bet cilvēka ietekme uz klimata pārmaiņām var skaidrot ar augstu varbūtību.</p> <p>Piedāvājam izteikt 1.panta 1.punktu: Cilvēka ietekmētas klimata pārmaiņas - izmaiņas klimata stāvoklī, kas veidojas balstoties uz izmaiņām zemeslodes atmosfēras sastāvā, ko izraisa tieša vai netieša antropogēnā ietekme, un kura pārsniedz dabīgās svārstības salīdzināmos laika periodos; Atbilstoši IPCC definīciju skaidrojumam, klimata</p>	Nav ņemts vērā	<p>Definīcijas:</p> <p>1. 1.panta 1. punkts: Tiks saglabāta esošā redakcija, jo definīcija ir jāskata likuma kontekstā. Likuma ietvaros tā ir vispiemērotākā definīcija.</p> <p>2. 1.panta 17. punkts izteikts šādā redakcijā: 17) degviela - naftas izcelsmes degviela (ieskaitot maisījumus ar biodegvielu) vai cita šķidra vai gāzveida viela, ko var izmantot kā transporta enerģiju;</p> <p>1. panta 18) punkts izteikts šādā redakcijā: 18) kurināmais - kā definēts Enerģētikas likuma 1. panta 23. punktā iekļautajā definīcijā; (t.i. definīcija ietver arī kūdrū).</p> <p>3. Likuma mērķa definīcija tiks saglabāta. Likuma ietvaru nosaka starptautiskās saistības un to izpildes uzraudzībai noteiktās starptautiski pieņemtās zinātniskās metodikas atbilstoši</p>

	<p>pārmaiņas var būt, gan cilvēka radītas, gan dabīgas, kurā mērījums ir atmosfēras sastāva izmaiņas, kas ir korelējošas ar antropogēnām emisijām – salīdzināmos laika periodos.</p> <p>2. Lūdzam precizēt, 1.panta 18.punktu redakcijā, kura nav pretrunā Ministru kabineta lēmumam no 14.07.2022 Protokola Nr.36 98(4) punktam.</p> <p>3. Lūdzam precizēt 3.pantu likumprojekta mērķi atbilstoši atzinumā norādītajam, izdalot cilvēka ietekmi, kā mazināmo ietekmi uz klimata pārmaiņām.</p> <p>4. Lai gan nekustāmo īpašumu un būvniecības nozares ir viens no CO2 lielākajiem radītājiem, iepazīstoties ar likumprojektu, secināms, ka ar Likumu tiešā veidā nav plānots regulēt siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes mērķu noteikšanu un monitorēt izpildi šajās nozarēs. Tādējādi neveicot CO2 uzskaiti un neuzstādot mērķus ēku būvniecības nozarei, faktiski saredzam divus būtiskus trūkumus kā īstermiņā, tā arī nākotnē, proti, neveicot lielo datu uzkrāšanu no Būvniecības informācijas sistēmas (to attiecīgi uzlabojot), nozares politikas veidotājiem faktiski nebūs datu, lai mērītu CO2 izmešu daudzumu, vienlaicīgi, nezinot CO2 faktiskos apmērus, nav iespējams arī izvirzīt saprātīgus mērķus un ticami monitorēt to izpildi.</p> <p>Ievērojot augstāk minēto, lūdzam izskatīt iespēju: papildināt Likuma 5.panta pirmo daļu Būvniecības un</p>	<p>Starpvaldību zinātniskajam panelim par klimata pārmaiņām (IPCC).</p> <p>4. Klimata likums nosaka vispārējo ietvaru virzībai uz klimatneitralitāti. Nozaru politikas veidošana un ieviešana, t.sk. atbilstoši arī klimata mērķiem, ir attiecīgo ministriju kompetencē.</p> <p>5. Iekļaujot fiksētos mērķrādītājus no ES regulām, likumprojekts nodrošina, ka valsts ir saskaņā ar ES tiesību aktiem, ievēro kopējos mērķus un var pielāgoties esošajiem un nākotnes ES noteikumiem, veicinot tiesisku saskaņotību un elastīgu regulējumu.</p> <p>6. Zaļā budžeta ieviešana ir viens veidiem, kas var veicināt klimata mērķu sasniegšanu. Attiecīgi likumprojektā ietverot pantu par nosacījumu MK noteikt kārtību un prasības, kādā nodrošināma klimata finansējuma izsekojamība "zaļā budžeta" ieviešanai valsts budžeta ietvaros, tiktu veicināta arī valsts budžeta izstrādes normatīvo aktu pārskatīšana.</p> <p>7. Vēršam uzmanību, ka horizontālā principa "Klimatdrošināšana" mērķis ir noteikts InvestEU, EISI, KNR, ANM</p>
--	---	--

	<p>nekustāmo īpašumu nozari. Uzdot Ministru Kabinetam regulāri Pārskatīt ēku energoefektivitātes standartus Kwh/m², nodrošināt regulāras Lielo Datu atskaites par Latvijas ēku energoefektivitātes plānotiem un faktiskiem rādītājiem EM, KEM, VARAM sadarbībā ar nozari izstrādāt būvniecības un ēku pilna dzīvescikla CO₂/t vai m² emisiju aprēķinu metodoloģiju (LCA/LCC) un piemērošanu publisko iepirkumu projektos. Izveidot būvniecības nozares dzīves cikla (būvmateriālu ieguve, ražošana, transportēšana, būvniecība, būves ekspluatācija, nojaukšana) SEG emisiju monitoringa sistēmu, kas nākotnē ļautu pieņemt jau datus balstītus lēmumus, lai efektīvāk samazinātu SEG (CO₂) emisijas visā ēkas dzīves ciklā. 5. Lūdzam likumprojektā neiekļaut fiksētus mērķa rādītājus, kuri izriet no ES regulām, kuras ir tieši piemērojamas un var tikt mainītas neatkarīgi no šajā likumā noteiktā. 6. Lūdzam svītrot 43.pantu, tā kā LDDK uzskata, ka nosacījumus, kuri skar valsts budžeta veidošanos un principus atbilstošāk ir integrēt valsts budžeta izstrādes normatīvajos aktos, ne Klimata likumā. 7. Lūdzam svītrot 44.pantu, tā kā jau šobrīd plānošanas dokumentiem, konceptuālajiem ziņojumiem ir jāizstrādā SIVN – Stratēģiskās</p>	<p>regulās un partnerības līgumā ES investīciju fondu ieviešanai 2021.–2027. gada plānošanas periodam. Īstenojot horizontālo principu “Klimatdrošināšana” infrastruktūras projektu izstrādē nacionālā līmenī nepieciešams integrēt klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām aspektus par infrastruktūrā veiktajām klimatdrošināšanas ilgtermiņa investīcijām, tādēļ ir būtiski šo ilgtermiņa klimata instrumentu noteikt Klimata likumā. Atšķirībā SIVN procedūra ir nepieciešama plānošanas dokumentiem, kuru īstenošanai ir iespējama būtiska ietekme uz vidi vai īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Attiecībā uz termiņiem, skaidrojam, ka vadoties pēc KEM juristu ieteikumiem, termiņi tiek atrunāti pašā pantā, kā arī anotācijā, īpaši ņemot vērā, ka tie netiek plaši izmantoti likumprojekta ietvaros. 8. Kā klimata pārmaiņas izpaužas Latvija un ietekmē dažādus sektorus var izlasīt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā laika posmam līdz 2030. gadam,</p>
--	---	---

	<p>ietekmes uz vidi novērtējums. Vienlaikus norādām, ka gan 43.pantā gan 44.pantā izmantotie termini netiek skaidroti likuma 1.pantā.</p> <p>8.Lūdzam skaidrot un pamatot anotācijā minētos apgalvojumus par situāciju Latvijā ne tikai deklarātīvi, bet pamatojot minētos pieņēmumus ar pētījumu datiem, kā tieši klimata pārmaiņas ietekmējušas, un proti:</p> <ol style="list-style-type: none">1) tautsaimniecību kopumā – Kurus ekonomiskos rādītājus ilgākā laika termiņā, klimata pārmaiņas ir ietekmējušas negatīvi?2) ekonomikas ražīgumu – Kā tieši ir samazinājusies produktivitāte ilgākā laika periodā no klimata pārmaiņām?3) infrastruktūru – Kāda infrastruktūra ir cietusi klimata pārmaiņu rezultātā, ne dabīga nolietojuma rezultātā?4) sabiedrības veselību – Kā ir pasliktinājusies sabiedrības veselība ilgākā laika periodā ņemot vērā klimata pārmaiņas?5) pārtikas pieejamību – Kā tieši un par cik pārtikas pieejamība ir smazinājusies Latvijā klimata pārmaiņu rezultātā?6) bioloģisko daudzveidību – Cik šobrīd ir tādas dzīvotnes, kuras ir ietekmētas vai pakļautas riskam no klimata pārmaiņām?7) politisko stabilitāti- Kā tieši klimata pārmaiņu radītās sekas ir ietekmējušas Latvijas politisko		<p>kurā iekļauta detalizētāka informācija par klimata pārmaiņu riskiem un izpausmēm.</p> <p>9. Netiek ņemts vērā. Visa aktuālākā un zināmā informācija par budžetu ir iekļauta likumprojekta anotācijā.</p>
--	---	--	---

		<p>stabilitāti? Gadījumā, ja šie apgalvojumi nav pamatojami ar oficiāliem statistikas datiem un publicētiem cēloņsakarību pētījumiem vai pierādījumiem, LDDK aicinām tos svītrot.</p> <p>9. Ņemot vērā, ka anotācijā ir norādīts, ka ir ietekme uz valsts un pašvaldību budžetiem, LDDK lūdz anotācijā 3.sadaļā arī precīzi atspoguļot ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetiem. Bez tam, ņemot vērā anotācijā izmantoto pētījumu, par kuriem minēts anotācijas 1.3 un 1.4 sadaļās, lūdzam norādīt rezultātus –tai skaitā akcīzes nodokļa ieņēmumu samazinājumu un citu nodokļu ieņēmumu samazinājumu, kas izriet no pētījuma. Kā arī norādīt papildus plānotos ieņēmumus. Ja šādas vērtības nav norādāmas, tad lūdzam precizēt 1.3. un 1.4.sadaļas, pamatojot izvērtējumu atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 617 par tiesību akta sākotnējas ietekmes izvērtējumu noteiktajām prasībām.</p>		
136.	Fiziska persona	<p>Aicinu izvērtēt iespēju papildināt 40.pantu par Modernizācijas fonda finansējuma izmantošanu, ka līdzekļi var tikt novirzīti ne tikai centralizētās siltumapgādes tīklu modernizēšanā, bet arī jaunu siltumtīklu izbūvē, lai paplašinātu iespēju pieslēgties CSA plašākam lokam blīvi</p>	Nav ņemts vērā	<p>Likumprojektā noteiktie vispārīgie Modernizācijas fonda (MF) atbalsta virzieni pārņemti no ES ETS Direktīvas (Direktīva (ES) 2023/959) 10d panta. Lai iegūtu Latvijai paredzēto MF finansējumu konkrēta projektu konkursa</p>

		<p>apdzīvotās teritorijās. Energoefektīva CSA ir labākais risinājums kā risināt klimata jautājumus, ņemot vērā to, ka katra mājsaimniecība neseko līdzī kurināšanas lietderībai un energoefektivitātei.</p>	<p>īstenošanai, Klimata un enerģētikas ministrija Eiropas Investīciju bankā (EIB) iesniedz investīciju priekšlikumu. Iesniegtais investīciju priekšlikums tiek rūpīgi izvērtēts, izskatot arī plānotā projektu konkursa atbilstību vispārīgajiem MF atbalsta virzieniem, kas noteikti iepriekš minētās ETS Direktīvas 10d pantā. Lai gan Latvijā MF ietvaros centralizētās siltumapgādes (CSA) atbalsta projekti līdz šim nav īstenoti, CSA tīklu modernizācija un arī jaunu siltumtīklu izbūve un pieslēgumu izveidošana iepriekš tikusi atbalstīta citās MF dalībvalstīs, ja šo siltumtīklu izbūve veicina kopējā energopatēriņa samazināšanu, energoefektivitātes uzlabošanu un neveicina fosilo resursu izmantošanu un saistīto siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugumu siltumapgādē (ar visām MF ietvaros apstiprinātajām investīcijām Eiropas Savienībā varat iepazīties: https://modernisationfund.eu/investments/) Vienlaikus vēršam uzmanību, ka Modernizācijas fonda prioritārie atbalsta virzieni Latvijā finansējuma izmantošanai 2023.-2027. gadam noteikti Ministru kabineta 2023. gada 13. jūlija noteikumos</p>
--	--	---	--

				<p>Nr. 396 “Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma”. Šajos Ministru kabineta noteikumos atsevišķa prioritāte CSA atbalstam pašlaik nav paredzēta. Papildus informējam, ka ministrija savas kompetences ietvaros Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gadam plānošanas perioda ietvaros ir atbildīgā iestāde par 2.1.1.3. specifiskā atbalsta mērķi “AER izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana lokālajā un individuālajā siltumapgādē un aukstumapgādē”, kura ietvaros kā viena no galvenajām atbalstāmajām darbībām noteikta energoefektivitātes uzlabošana un AER izmantošanas veicināšana CSA. Prasības un nosacījumi pretendentiem, pieejamais finansējuma apjoms un atbalsta intensitāte, projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji, kā arī projektu iesniedzēju mērķgrupas, kuras attiecīgā konkursa ietvaros varēs pretendēt uz atbalsta saņemšanu, tiks noteiktas projektu iesniegumu konkursa nolikumā.</p>
137.	Edmunds Rītiņš	Likumprojektu noraidu, neakceptēju!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.

138.	Ginta Drāzniece	NORAIDĪT BEZ AKCEPTA!!!!	Nav ņemts vērā	Nav iekļauts pamatojums sniegtajam viedoklim.
139.	AS "Conexus Baltic Grid", Filips Bibiks	<p>Akciju sabiedrība "Conexus Baltic Grid" iebilst pret Likumprojekta 45. panta redakciju.</p> <p>Sabiedrības ieskatā Likumprojekta 45. panta otrā daļa nepamatoti aizliedz veikt oglekļa dioksīda (turpmāk arī – CO2) ģeoloģisko noglabāšanu ģeoloģiskajās struktūrās un Sabiedrība iebilst pret piedāvātas 45. panta otrās daļas redakcijas tālāku virzību.</p> <p>Sabiedrība, cita starpā, ir Inčukalna pazemes gāzes krātuves operators, kurā, izmantojot unikālās zemes dziļu ģeoloģiskās struktūras īpašības, jau vairāk kā 50 gadus tiek uzglabāta dabasgāze. Balstoties uz Sabiedrības kompetenci un pieredzi gāzes uzglabāšanā zemes ģeoloģiskajās struktūrās, Sabiedrības ieskatā Latvijas teritorijā esošajās zemes dzīlēs pastāv potenciāls jaunai gāzveida vielu vai CO2 krātuvei.</p> <p>CO2 uzglabāšana Latvijai potenciāli varētu sniegt vairākus ieguvumus:</p> <p>Klimata pārmaiņu ierobežošanā: CO2 uzglabāšana ģeoloģiskajā struktūrā var būt efektīvs līdzeklis, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un tādējādi palīdzētu ierobežot klimata pārmaiņas. Tas var būt svarīgs solis virzienā uz mērķiem, kas noteikti</p>	Nav ņemts vērā	<p>Vēršam uzmanību, ka saskaņā ar Klimata likuma likumprojekta anotācijas skaidrojumu attiecībā uz oglekļa dioksīda ģeoloģisko noglabāšanu Latvijas teritorijā, tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā tiek noteikts liegums, ņemot vērā, ka līdz šim nav veikta speciāla ģeoloģiskā izpēte ar mērķi noteikt zemes dziļu struktūru piemērotību CO2 drošai noglabāšanai. Tādējādi līdz ar šī likumprojekta pārejas noteikumu 8. punktu, KEM līdz 2024. gada 31. decembrim tiks noteikts izstrādāt konceptuālo ziņojumu, lai lemtu par turpmāko rīcību attiecībā uz oglekļa dioksīda ģeoloģisko noglabāšanu Latvijā.</p> <p>Tāpat vēršam uzmanību, ka likumprojekta 45. panta tvērums attiecas tikai uz CO2 uztveršanu, transportēšanu, uzglabāšanu, izmantošanu un potenciālo ģeoloģisko noglabāšanu Latvijas klimata mērķu sasniegšanas kontekstā, un šī likumprojekta izpratnē šī klimata</p>

	<p>starptautiskajos nolīgumos, piemēram, Parīzes nolīgumā un Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā 2030. gadam.</p> <p>Enerģijas ražošanas emisiju intensitātes mazināšanā: CO2 uzglabāšana var tikt izmantota kopā ar CO2 uztveršanas un uzglabāšanas (Carbon capture and storage) tehnoloģijām, kas ļauj enerģijas ražošanā un rūpnieciskajā procesā izgūt CO2 no emisiju plūsmas, kas attiecīgi mazina ietekmi uz vidi.</p> <p>Jaunās ekonomiskās iespējas: CO2 uzglabāšana var radīt ekonomiskas iespējas, tostarp jaunu darbavietu radīšanu un uzņēmējdarbības attīstību saistībā ar CO2 uztveršanu un uzglabāšanu.</p> <p>Sabiedrība piekrīt, ka pirms jebkuras jaunas pazemes gāzes krātuves izveides ir nepieciešama rūpīga priekšizpēte, taču piedāvātā 45. panta otrās daļas redakcija faktiski aizliedz jebkādu iniciatīvu no privāto investoru puses, skaidri nosakot CO2 uzglabāšanas beznosacījumu aizliegumu.</p> <p>Likumprojekta 8. pārejas noteikums noteic, ka Klimata un enerģētikas ministrija sadarbībā ar Ekonomikas ministriju un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju līdz 2024. gada 31. decembrim ir jā sagatavo Ministru kabinetā konceptuālo ziņojumu un Ministru kabineta rīkojumu par turpmāko rīcību attiecībā uz CO2 ģeoloģisko noglabāšanu Latvijas teritorijā, tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā. Pieļaujot,</p>	<p>tehnoloģija nedrīkst būt līdzeklis fosilo resursu ieguves veicināšanai.</p>
--	---	--

	<p>ka konceptuālais ziņojums netiks balstīts uz zemes dziļu padziļinātās ģeoloģiskās izpētes rezultātiem, Sabiedrības ieskatā CO2 glabāšana būtu atļaujama, nosakot kārtību un kritēriju kopumu, atbilstība kuriem kalpotu par pamatu atļaujas izsniegšanai nepieciešamo pētījumu veikšanai, kuru pozitīva rezultāta gadījumā būtu iespējams lemt par atļaujas izsniegšanu attiecīgas krātuvei izveidošanai. Pamatojoties uz iepriekšminētajiem apsvērumiem Sabiedrība rosina izteikt 45. panta otro daļu un papildus iekļaut jaunu panta trešo daļu sekojošā redakcijā:</p> <p>“(2) Latvijas teritorijā, tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā oglekļa dioksīda ģeoloģiskā noglabāšana ģeoloģiskās struktūrās ir atļauta;</p> <p>(3) Oglekļa dioksīda noglabāšana vertikālajā ūdens slānī ir aizliegta;”</p> <p>Papildu Sabiedrība rosina iekļaut normu, kura noteiktu, ka gada laikā pēc pārejas noteikumu 8. punktā minētā konceptuālā ziņojuma izskatīšanas Ministru kabinets nosaka kārtību kādā tiktu piešķirtas atļaujas projektiem, kas vēlas īstenot CO2 noglabāšanu, iekļaujot Likumprojekta 45. pantā jaunu daļu:</p> <p>“(4) Līdz 2025. gada 31. decembrim Ministru kabinets izstrādā kārtību kādā tiek piešķirtas atļaujas projektiem, kuri paredz oglekļa dioksīda ģeoloģisko</p>		
--	--	--	--

		noglabāšanu Latvijas teritorijas ģeoloģiskajās struktūrās un kontinentālajā šelfā, kā arī nosaka oglekļa dioksīda uzglabāšanas prasības.”		
140.	Latvijas Degvielas tirgotāju asociācija	<p>Papildus iepriekš paustajam, lūdzam precizēt, skaidrot likumprojekta 13.pantu, proti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pirmo daļu - atļauju saņemt, sākot no 2025.gada 1.janvāra, bet konkrēti līdz kādam datumam un kā notiek atļaujas saņemšana? No kādiem datiem būs atkarīga atļaujas saņemšana? 2. otro daļu - ja 1.janvārī atļauja nav saņemta, 2.janvārī operators vairs nedrīkst strādāt? Kāds ir plāna saturs un kad tas ir apstiprināms? 3. piekto daļu - ja ziņojums par emisijām par 2024.gadu iesniedzams līdz 30.martam, tad arī atļauja 2025.gadā (1.daļa) būtu jāizsniedz pēc šī termiņa līdz kādam noteiktam datumam. 4. sesto daļu - jānorāda konkrēti, kam dati par emisijām ir iesniedzami, kas apstiprina. Atskaitei jābūt apstiprinātai no sertificētas auditorkompānijas? 5. astoto daļu - degvielas operators sniedz ziņojumu tikai par emisiju kvotām transportam. 6. desmito daļu - ja degvielas operators saskaņā ar 9.daļu atskaiti VVD iesniedz līdz 15.aprīlim, kā VVD to apstiprinās līdz 31.04? Ja ziņojums nav apstiprināts līdz 31.04, tad operators tālāk vairs nav tiesīgs strādāt? 7. 11.daļu - kāpēc pārbaudīs un apstiprinās divas 	Daļēji ņemts vērā	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sākot ar 2025. gada 1. janvāri ETS2 operatoriem ir jāsaņem atļauja, lai turpinātu vai uzsāktu veikt noteikto darbību. SEG atļaujas saturs un izsniegšanas kārtība tiks precizēta Ministru kabineta noteikumos. 2. Atbildēts 1.skaidrojumā. 3. Nav ņemts vērā. Ar 2025. gada 1. janvāri ir jāsaņem atļauja, lai turpinātu vai uzsāktu konkrēto darbību. Operatoriem, kuri saņems atļauju, darbības dati par 2024. gadu jāsniedz līdz 2025. gada 30. martam. Šim ziņojumam nav nepieciešama verifikācija. Ziņojumu verifikācija jāuzsāk no 2026. gada, t.i. iesniedzot datus par 2025. gadu. 4. Atbildēts 3. skaidrojumā. 5. Katrs operators ziņo par degvielas un/vai kurināmā emisijām. 6. ETS ziņojumus VVD apstiprina 2 nedēļu laikā. Ja šis termiņš nebūs

		<p>institūcijas? 8. 12.daļu - kas tie ir par izdevumiem un kam, kad tos sniedz, norāda?</p>		<p>fiziski iespējams, tiks lemts par tā pagarināšanu. 7. Ņemts vērā. 13. Panta (11) daļa izteikta šādā redakcijā: (11) Valsts vides dienests pārbauda un apstiprina šā panta astotajā daļā minēto ziņojumu; 8. Transponēts direktīvas 2003/87/EK 30f panta 3. punkts. Ziņošanas saturs tiks noteikts Ministru kabineta noteikumos.</p>
141.	<p>Biedrība "Latvijas siltumuzņēmumu asociācija", Valdis Vītoliņš</p>	<p>Aicinu izvērtēt iespēju papildināt 40.pantu par Modernizācijas fonda finansējuma izmantošanu, ka līdzekļi var tikt novirzīti ne tikai centralizētās siltumapgādes tīklu modernizēšanā, bet arī jaunu siltumtīklu izbūvē, lai paplašinātu iespēju pieslēgties CSA plašākam lokam blīvi apdzīvotās teritorijās. Energoefektīva CSA ir labākais risinājums kā risināt klimata jautājumus, ņemot vērā to, ka katra mājsaimniecība neseko līdzī kurināšanas lietderībai un energoefektivitātei.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p>	<p>Likumprojektā noteiktie vispārīgie Modernizācijas fonda (MF) atbalsta virzieni pārņemti no ES ETS Direktīvas (Direktīva (ES) 2023/959) 10d panta. Lai iegūtu Latvijai paredzēto MF finansējumu konkrēta projektu konkursa īstenošanai, KEM Eiropas Investīciju bankā (EIB) iesniedz investīciju priekšlikumu. Iesniegtais investīciju priekšlikums tiek rūpīgi izvērtēts, izskatot arī plānotā projektu konkursa atbilstību vispārīgajiem MF atbalsta virzieniem, kas noteikti iepriekš minētās direktīvas 2023/959 10d pantā. Lai gan Latvijā MF ietvaros centralizētās siltumapgādes (CSA) atbalsta projekti līdz šim nav īstenoti, CSA</p>

			<p>tīklu modernizācija un arī jaunu siltumtīklu izbūve un pieslēgumu izveidošana iepriekš tikusi atbalstīta citās MF dalībvalstīs, ja šo siltumtīklu izbūve veicina kopējā energopatēriņa samazināšanu, energoefektivitātes uzlabošanu un neveicina fosilo resursu izmantošanu un saistīto siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugumu siltumapgādē (ar visām MF ietvaros apstiprinātajām investīcijām Eiropas Savienībā varat iepazīties: https://modernisationfund.eu/investments/)</p> <p>.</p> <p>Vienlaikus vēršam uzmanību, ka Modernizācijas fonda prioritārie atbalsta virzieni Latvijā finansējuma izmantošanai 2023.-2027. gadam noteikti Ministru kabineta 2023. gada 13. jūlija noteikumos Nr. 396 “Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma”. Šajos Ministru kabineta noteikumos atsevišķa prioritāte CSA atbalstam pašlaik nav paredzēta. Papildus informējam, ka ministrija savas kompetences ietvaros Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gadam plānošanas perioda ietvaros ir atbildīgā iestāde par 2.1.1.3. specifiskā atbalsta mērķi “AER</p>
--	--	--	--

				izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana lokālajā un individuālajā siltumapgādē un aukstumapgādē”, kura ietvaros kā viena no galvenajām atbalstāmajām darbībām noteikta energoefektivitātes uzlabošana un AER izmantošanas veicināšana CSA. Prasības un nosacījumi pretendentiem, pieejamais finansējuma apjoms un atbalsta intensitāte, projektu iesniegumu vērtēšanas kritēriji, kā arī projektu iesniedzēju mērķgrupas, kuras attiecīgā konkursa ietvaros varēs pretendēt uz atbalsta saņemšanu, tiks noteiktas projektu iesniegumu konkursa nolikumā.
142.	*Fiziska persona	Labdien, es iebilstu klimata likumam, jo vel par to ir maz informācijas pieejama iedzīvotājiem. Un par to, ka daži ražotāji ar ķīmiskām vielām piesārņo vidi, tas ir jāizmeklē attiecīgajām iestādēm un viņi ir jāsoda, par nevēlēšanos attīstīt tehnoloģijas dabas aizsardzībai. Sakarā ar CO2, citos kontingentos deg meži, vai uzsācis darbību vulkāns, kas rada vairāk izmešu nekā mēs jebkad patērēsim Latvijā. Vel es vēlos piebilst, ka laika apstākļi ir vienmēr ir mainījušies un mēs nekad nespēsīm apturēt tos. Ja mēs no ledus laikmeta esam nonākuši šeit, tad tas ir tikai dabisks mūsu zemes process.	Nav ņemts vērā	Klimatu uz zemes ietekmē gan dabiskie procesi (saules aktivitāte, vulkāni), gan cilvēku aktivitātes. Apvienoto Nāciju Organizācijas Starpvaldību klimata pārmaiņu padome (turpmāk - IPCC), izskatot visu jaunāko zinātnisko literatūru, ir secinājusi, ka šobrīd novēroto klimata pārmaiņu cēlonis neapstrīdami ir cilvēku aktivitātes radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas (IPCC sestais novērtējuma ziņojums: https://www.ipcc.ch/report/ar6/syr/downloads/report/IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf).

				<p>Klimata pārmaiņu dabiskie cēloņi, kas ietekmē globālo temperatūru īsos laika posmos (gadiem līdz gadu desmitiem) nav būtiski ietekmējuši globālo temperatūru kopš pirmsindustriālā laikmeta. Dažāda veida katastrofas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu, kaut arī šķiet, ka tās notiek reti. Vulkānu izvirdumu laikā atmosfērā nonāk un sasniedz stratosfēru (pat 15–50 km augstumu) putekļu daļiņas, kā arī sēra savienojumi, galvenokārt sēra dioksīds. Atmosfēras augšējās slāņos putekļu daļiņas var saglabāties ilgu laiku (vairākus gadus vai gadu desmitus), turklāt var izkliedēties visā Zemes atmosfērā.</p> <p>https://edu.lu.lv/mod/book/view.php?id=39523&chapterid=301</p> <p>Novērotās temperatūras izmaiņas ilgākā laika rāmī, kādas tās ir šobrīd, ir konstatējamās tikai, ja klimata modeļa simulācijās ir iekļauta cilvēka darbības izraisītās siltumnīcefekta gāzes.</p>
143.	SIA Gren Latvija,	<p>Priekšlikums: Papildināt 24.panta 4.punktu, 37. panta 1) punkta a) apakšpunktu un 40.panta 5) punktu ar iespēju</p>	Daļēji ņemts vērā	<p>24. panta otrās daļas 4) punkts: Izteikts šādā redakcijā:</p>

	Kaspars Beķeris	finansējumu izmantot arī jaunu centralizētās siltumapgādes (CSA) pieslēgumu finansēšanai, kas ļaus samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, piemēram, pieslēdzot pie CSA tīkla objektus, kas izmanto fosilo kurināmo.	4) savā darbībā izmantotās siltumapgādes un elektroapgādes sistēmu un galapatērētāju energoefektivitātes uzlabošana, un jaunu galapatērētāju pieslēgumi centralizētās siltumapgādes tīklam; 37. pants: Detālāks apraksts par prioritārajiem virzieniem izsoļu ieņēmumu izmantošanai tiks noteikts likumprojekta 38. pantā minētajā informatīvajā ziņojumā par Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta darbības stratēģiju, kā arī atbalstāmās aktivitātes tiek noteiktas projektu konkursu nolikumos, kuri tiek izstrādāti saskaņā ar šajā pantā noteiktajiem finansējuma izmantošanas mērķiem. 40. pants: Likumprojektā noteiktie vispārīgie Modernizācijas fonda atbalsta virzieni pārņemti no ES ETS direktīvas (Direktīva (ES) 2023/959) 10d panta. Vēršam uzmanību, ka Ministru kabineta 2023. gada 13. jūlija noteikumu Nr. 396 “Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma” 12. pantā noteikti trīs
--	--------------------	---	---

				Modernizācijas fonda prioritārie atbalsta virzieni Latvijā finansējuma izmantošanai 2023.-2027. gadam (https://likumi.lv/ta/id/343812-modernizācijas-fonda-darbības-kartības-noteikumi-un-daudzgažu-darbības-programma).
144.	Latvijas Jaunatnes padome	<p>Latvijas Jaunatnes padomes pozīcija par Klimatu (https://www.ljp.lv/lv/par-ljp#positions) skaidro, ka klimata krīze un atkritumu krīze iespaido ikviena cilvēka dzīvi jau šobrīd, vēršot uzmanību uz bērniem un jauniešiem, kuri ar krīzes sekām turpinās saskarties savas dzīves laikā arvien biežāk un izteiktāk.</p> <p>Klimata krīze ir horizontāls jautājums, kurš skar daudzas citas politikas jomas un tā risināšanā kā centrālajam elementam ir jābūt sociālajam taisnīgumam, risinājumiem ir jābūt pieejamiem visai sabiedrībai, īpaši domājot par finansiāli un sociāli neaizsargātām grupām. Valsts, privātajam un publiskajam sektoram jādarbojas saskaņā ar aktuālajiem ANO ilgtspējas attīstības mērķiem un norādījumiem.</p> <p>Izglītībai par klimata un vides jautājumiem ir jābūt pieejamai sabiedrībai un īstenotai gan formālajā, gan neformālajā izglītībā. Jauniešu organizācijām nepieciešams valsts un pašvaldību atbalsts, lai</p>	Ņemts vērā	<p>Klimata likumā tiks iekļauts pants par Klimata un enerģētikas konsultatīvās padomes izveidi.</p> <p>Klimata un enerģētikas konsultatīvajā padome veicinās iespējami plašāku sabiedrības iesaistīšanu ar klimatu un enerģētiku saistītu lēmumu pieņemšanā, sadarbību un informācijas apmaiņu klimata un enerģētikas jomā starp ikvienu personu un sabiedrību kopumā, valsts iestādēm un pašvaldībām, kā arī sekmē priekšlikumu sniegšanu jautājumos, kas saistīti ar klimata un enerģētikas politikas izstrādi un īstenošanu un attiecīgu normatīvo aktu vai plānošanas dokumentu sagatavošanu.</p>

	<p>kvalitatīvi attīstītu jaunas iniciatīvas, lai risinātu klimata krīzes jautājumus gan vietējā, gan nacionālā mērogā. Visas sabiedrības līdzdalība ir nepieciešama attīstības plānošanā.</p> <p>Jauniešiem jābūt iesaistītiem klimata un vides politikas izveidē un ieviešanā pašvaldību, valsts un Eiropas Savienības līmenī.</p> <p>Ilgtermiņa attīstības plānošanā jāpanāk balanss starp sabiedrību, vidi un ekonomiku.</p> <p>Papildus minētajam, digitālā transformācija un vide, un cīņa ar klimata pārmaiņām ir divas no četrām prioritātēm programmās “Erasmus+” un “Eiropas Solidaritātes korpuss” 2021. - 2027. gadam, tāpēc Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra īsteno mērķtiecīgu darbību kopumu, lai programmu ietvaros atbalstītu aktivitātes, kas veicina augstu digitālo kompetenču, digitālās vides un metodoloģiju attīstību, kas savukārt veicina izglītības, mācību un jaunatnes jomu sagatavotību un nepārtrauktību, kā arī vides saglabāšanu un cīņu ar klimata pārmaiņām (https://jaunatne.gov.lv/wp-content/uploads/2023/06/JSPA-Gada-parskats-2022.pdf).</p> <p>Ņemot vērā augstāk minēto, vēlamies norādīt, ka svarīgi iekļaut Klimata konsultatīvā padomes darbā arī jauniešus, jaunatnes organizācijas un organizācijas, kas strādā ar jauniešiem un, kas ikdienā</p>		
--	--	--	--

		aktīvi darbojas vides un klimata jomā, kā arī iesaistīt ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmu izstrādē gan plānošanas reģionos, gan pašvaldību līmenī.		
145.	Ārvalstu investoru padome Latvijā (FICIL), Roberts Alhimionovs	<p>Ārvalstu investoru padome Latvijā (turpmāk - FICIL) kopumā atbalsta mērķi pārvaldīt un pēc iespējas ierobežot klimata pārmaiņu negatīvās sekas Latvijā, tādēļ virzoties uz klimatneitralitāti un veicinot klimatnoturību. Tomēr, iepazīsies ar Likumprojektu, FICIL to nesaskaņo un vēlas vērst uzmanību uz vairākām tajā norādītām nepilnībām. Likumprojekts nenes klimata jomas centrālā jeb jumta likuma slodzi, kā arī tas nesatur pietiekamu tiesisko regulējumu, lai likums “Par piesārņojumu” zaudētu spēku, stājoties spēkā Klimata likumam.</p> <p>FICIL kopumā pauž priekšlikumus/iebildumus par vairākiem punktiem, kuru detalizēts pamatojums 18. septembrī nosūtīts Klimata un enerģētikas ministrijai vēstules formātā. FICIL ieskatā būtu jāpilnveido: 1.panta 17., 18.un 21.apakšpunkts; 2. pants (iztrūkst teksts); 3. pants; 4.panta pirmā un otrā daļa; 5. pants; 10.pants; 11.panta pirmais, otrais un piektais apakšpunkts; 13.panta pirmā un piektā daļa; 13.panta 9. un 11.daļa, 17.panta 12.daļas 2.un 5.apakšpunkts; 22.pants; 24. pants; 26.pants; 28.panta</p>	Daļēji ņemts vērā	<p><u>1. panta 17. punkts</u> Definīcija ir precizēta. Jaunā redakcija: degviela - naftas izcelsmes degviela (ieskaitot maisījumus ar biodegvielu) vai cita fosila šķidra vai gāzveida viela, ko var izmantot kā transporta enerģiju</p> <p><u>1. panta 18. punkts</u> Definīcija ir precizēta. Jaunā redakcija: kurināmais - kā definēts Enerģētikas likuma 1. panta 23. punktā iekļautajā definīcijā.</p> <p><u>1. panta 21. punkts</u> Ir precizēta 1. panta 18. punkts, netiek veiktas izmaiņas 1. panta 21. Punktā.</p> <p>2. pants (iztrūkst teksts): Ņemts vērā un tiks labots.</p> <p>3. pants: Likuma mērķis ir ierobežot klimata pārmaiņas, sasniegt klimatneitralitāte un veicināt klimatnoturību Latvijā, jo tas ir arī</p>

	<p>pirmā daļa; 28.panta 5. – 8.daļa; 34.pants; 44.pants; 45.panta otrā daļa; 48.pants; 49., 50. un 51.pants.</p>	<p>Latvijas ilgtermiņa interesēs uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti, gan arī stiprināt Latvijas ekonomikas konkurētspēju. Likuma galvenais mērķis nav vienkārši izpildīt starptautiskās saistības, bet gan nodrošināt juridisko regulējumu, kas nodrošinās ilgtspējīgu Latvijas attīstību ilgtermiņā.</p> <p>4.panta pirmā un otrā daļa: KEM norāda, ka Latvijai jau ir 4. pantā pirmajā daļā minētais attīstības plānošanas dokuments – 2019. gada apstiprinātā “Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam” (https://ec.europa.eu/clima/sites/lts/lts_lv_1_v.pdf) Ar 4. panta pirmo un otro daļu tiek nodrošināta šī plānošanas dokumenta regulāra atjaunošana atbilstoši nepieciešamībai.</p> <p>5. pants: Piekrītam likumprojekta 5. pantā pie koordinējošām ministrijām iekļaut Finanšu ministriju pie katra no sektoriem. Koordinējošo ministriju mandāts noteikts likumprojekta 6.pantā.</p>
--	--	--

				<p>10.pants: Piekrītam, ka riska un ievainojamības izvērtējumu veiktu vismaz katrus 10 gadus ar iespēju arī pārskatīt pēc nepieciešamības.</p> <p>11.panta pirmais, otrais un piektais apakšpunkts: 11. panta 1) punkta prasības attiecināmas uz visiem ETS operatoriem. Turpmākajos pantos, atkarībā no operatora veida, ietverti arī pienākumi un sekas neizpildes gadījumā. Detalizēts pienākumu, tai skatā monitoringa un ziņošanas saturs, tiks noteikts šā likumprojekta deleģētajos Ministru kabineta noteikumos.</p> <p>11. 5) punkta izpratnē informācija ir dažāda veida (piemēram, dati atļaujas iegūšanai vai ziņojums), un iesniedzama atbilstoši likumprojektā un šā likumprojekta deleģētajos Ministru kabineta noteikumos.</p> <p>13.panta pirmā un piektā daļa: Skaidrojam, ka 2023. gada beigās tiks informēti potenciālie ETS2 operatori, tiks noteikts kādiem darbības datiem ir jābūt</p>
--	--	--	--	--

iesniegumiem par 2024. gadu. 2025. gadā būs jāziņo par šiem datiem.

13.panta devītā un vienpadsmitā daļa:
Ņemts vērā. 13. panta (11) daļa izteikta šādā redakcijā:

(11) Valsts vides dienests pārbauda un apstiprina šā panta astotajā daļā minēto ziņojumu;

17.panta divpadsmitās daļas 2. un 5.apakšpunkts:

Ņemts vērā. 17. panta divpadsmitās daļas 2) apakšpunkts izteikts šādā redakcijā:

2) Valsts vides dienests pārbauda un apstiprina 1) punktā minētos ziņojumus;

17. panta divpadsmitās daļas 5) apakšpunkts izteikts šādā redakcijā:

5) Civilās aviācijas aģentūra pārbauda un apstiprina 3) un 4) punktā minētos ziņojumus;

22.pants:

			<p>Ņemts vērā. 22. panta ceturtais daļa izteikta šādā redakcijā: (4) Klimata un enerģētikas ministrijas lēmumu par bezmaksas emisijas kvotu piešķiršanu vai emisijas kvotu piešķiruma grozīšanu var apstrīdēt Administratīvā procesa likumā norādītajā kārtībā.</p> <p>24. pants: Ņemts vērā. 24. Panta piektā daļa izteikta šādā redakcijā: (5) Ja pēc šā panta ceturtajā daļā minētās pārbaudes tiek konstatēts, ka finanšu līdzekļi nav izmantoti atbilstoši šā likuma nosacījumiem, Klimata un enerģētikas ministrija pieņem lēmumu par operatora un gaisa kuģa operatora pienākumu trīs gadu laikā veikt šā panta otrajā daļā minētos pasākumus.</p> <p>24. Panta sestā daļa izteikta šādā redakcijā: (6) Ja šā panta piektajā daļā minētais lēmums netiek izpildīts vai tiek izpildīts daļēji, Klimata un enerģētikas ministrija pieņem lēmumu par finanšu līdzekļu, kas gūti no operatoru un gaisa kuģa operatoru darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām un kas nav izmantoti</p>
--	--	--	---

			<p>atbilstoši šā likuma nosacījumiem, atgriešanu ieskaitīšanu Valsts kasē atvērtajā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai. Minētos finanšu līdzekļus izmanto atbilstoši šā likuma 36.pantā noteiktajam.</p> <p>24. pants papildināts ar devīto daļu: (9) Ministru kabinets nosaka kārtību par šā panta sestajā daļā neizmanto to finanšu līdzekļu aprēķina veikšanu.</p> <p>26.pants: Netiek ņemts vērā. Atbilstoši direktīvas 2003/87/EK 16. panta 2. punktam dalībvalstis nodrošina, ka tiek publicēti to operatoru, gaisakuģu operatoru un kuģošanas sabiedrību nosaukumi, kuri pārkāpj šīs direktīvas prasības par kvotu nodošanu pietiekamā daudzumā. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) pienākumos ietilpst informēt Valsts vides dienestu (VVD). LVĢMC pārvalda siltumnīcefekta gāzu emisiju reģistru. 26. panta pirmā daļā nosaka, ka "Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas</p>
--	--	--	--

			<p>centrs" katru gadu līdz 10. oktobrim apkopo informāciju par operatoriem, gaisa kuģu operatoriem un kuģošanas sabiedrībām, kuri paredzētajā termiņā nav veikuši šā likuma 22. panta ceturtajā daļā minēto emisijas kvotu nodošanu vai nav nodevuši emisijas kvotas noteiktajā apjomā...". Ja operators nav izpildījis noteiktās saistības, tad LVĢMC ir tiesības publiskot šo informāciju. Vēršam uzmanību, ka publiskota tiek tikai pārbaudīta informācija.</p> <p>28.panta pirmā daļa: Skaidrojam, ka VVD iesniegumu nosūta tikai attiecīgajai pašvaldībai, Klimata un enerģētikas ministrijai un valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centram", kam ir informatīvs raksturs. Operatoram nav liegta iespēja iesaistīties, ja ir vēlme.</p> <p>28.panta 5. – 8.daļa: Daļēji ņemts vērā. Svītrotā panta (6) daļa. Informācija tiks apkopota vienā mājaslapā vai KEM mājaslapā tiks ievietotas saites uz atbilstošajām mājaslapām, lai būtu ērti un vienkārši atrodama vajadzīgā informācija.</p>
--	--	--	---

				<p>28.panta piektā daļa: Lai nodrošinātu sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā, tiek publicēti ministrijas lēmumi, kas saistīti ar bezmaksas kvotu piešķiršanu, un nav saistīti ar uzņēmumu reputāciju.</p> <p>28.panta astotā daļa: Netiek ņemts vērā. Tiek piedāvāts pietiekoši ilgs laiks, lai sabiedrība iesniegtu savus priekšlikumus par emisijas kvotu piešķiršanas plāna projektu, ņemot vērā, ka sadales plāns jāsaskaņo ar Eiropas Komisiju un jāapstiprina Ministru kabinetā. Ja operatoram vēlāk rodas pamatojums, ka sadales plānā ietvertais kvotu skaits nav atbilstošs, to ir iespējams grozīt.</p> <p>KEM nodrošina sabiedrības viedokļa uzklaušāšanu par kvotu piešķiršanas lēmuma projektu, dodot sabiedrībai iespēju 30 dienu laikā iesniegt priekšlikumus. Pieņemto lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188. pantu var pārsūdzēt Administratīvā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas (Administratīvā procesa</p>
--	--	--	--	---

			<p>likuma 70. pants), iesniedzot pieteikumu attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja juridiskās adreses (Administratīvā procesa likuma 189. panta pirmā daļa).</p> <p><u>34.pants:</u> Ņemts vērā. Izstrādāta jauna redakcija.</p> <p><u>44. pants</u> Lūgums skatīt anotācijas skaidrojumu attiecībā uz 44. pantu (36. lpp).</p> <p><u>45. panta otrā daļa:</u> Vēršam uzmanību, ka saskaņā ar šī likumprojekta anotācijas skaidrojumu, aizliegums attiecībā uz oglekļa dioksīda ģeoloģisko noglabāšanu Latvijas teritorijā, tās ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā un kontinentālajā šelfā noteikts ņemot vērā, ka nav veikta ģeoloģiskā izpēte ar mērķi noteikt zemes dzīļu struktūru piemērotību CO₂ drošai noglabāšanai.</p> <p>Līdz ar to, atbilstoši pašreizējai likumprojekta redakcijai, aizliegums CO₂ noglabāšanai Latvijā saglabājas. Tajā pašā laikā likumprojekta pārejas noteikumi paredz KEM līdz 2024. gada 31.</p>
--	--	--	---

				<p>decembrim sagatavot konceptuālo ziņojumu, lai lemtu par turpmāko rīcību attiecībā uz oglekļa dioksīda ģeoloģisko noglabāšanu Latvijā, tostarp ņemot vērā, ka ES līmenī patlaban tiek izstrādāta jauna CCS stratēģija.</p> <p><u>48., 49., 50. un 51.pants:</u> Priekšlikums ņemts vērā.</p>
146.	"Zaļā brīvība", Lilija Apine	<p>Klimata likums Latvijai ir vajadzīgs vienotas un mērķtiecīgas klimata politikas ieviešanai, tāpēc atbalstām tā stāšanos spēkā. Tomēr ir nepieciešami būtiski uzlabojumi, lai virzība uz klimatneitralitāti būtu patiešām atbilstoša likumprojektā izvirzītajam mērķim - ekoloģiski, ekonomiski un sociāli taisnīga.</p> <p>Pirmkārt, būtu nepieciešams deklarēt klimata krīzi, kas noteiktu saistības integrēt visu nozaru politikas attīstības plānošanā "klimatdrošināšanas" pasākumus (likumā parādās 44.pantā).</p> <p>Tāpat arī aicinām likuma struktūrā veikt izmaiņas, uzreiz pēc mērķa definējot principus, kas veidotu klimata politikas ietvaru un būtu jāņem vērā turpmākajā attīstības plānošanas un lēmumpieņemšanas procesā visām nozarēm:</p>	Daļēji ņemts vērā	<p>Likumam ir normatīvs akts, ar kuru tiek regulētas svarīgākās sabiedriskās attiecības. Likumā iekļautās tiesību normām nevajadzētu būt deklaratīvām un par nevēlamiem atzīstami ne tikai tādi noteikumi, par kuriem jau iepriekš paredzams, ka tos nebūs iespējams īstenot praktisku, ekonomisku, politisku vai citu iemeslu dēļ, bet arī tādi noteikumi, kuriem nav noteikts īstenošanas mehānisms vai kurus vispār nav paredzēts īstenot, jo tie satur tikai apgalvojumu, paziņojumu vai faktu konstatāciju. Šādas normas ir juridiski nevērtīgas, liekas un nepamatoti palielina normatīvā akta apjomu.</p>

	<p>Esošo dabisko oglekļa piesaistītāju saglabāšana un attīšana, kā prioritārs risinājums emisiju piesaistei, vienlaicīgi uzlabojot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību;</p> <p>Enerģētiskās nabadzības izskaušana un sociāli taisnīga klimata krīzes pārvarēšana, veicinot iedzīvotāju labbūtību un iesaistīšanos klimata politikas ieviešanā un lēmumpieņemšanā;</p> <p>Atjaunīgās enerģijas risinājumos balstītas nacionālās enerģijas sistēmas izveidošana un enerģētiskās neatkarības un pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem;</p> <p>Aprites un ilgtspējīgas ekonomikas veicināšana, attīstot resursu un enerģijas efektīvu izmantošanu;</p> <p>Zinātniskas izpētes un zināšanu veicināšana klimata pārmaiņu izpratnes uzlabošanai un efektīvai lēmumpieņemšanai.</p> <p>Šie ir būtiskākie principi, ko varam identificēt, tomēr šāda ietvara izveidei būtu nepieciešama plašāka diskusija.</p> <p>1) Sociāli taisnīga pielāgošanās klimata pārmaiņām Likumprojektā nepieciešams iekļaut principu sociālas nevienlīdzības mazināšanai un nodrošināt klimata finanšu instrumentu (kas aprakstīti likumprojekta 5. nodaļā) atbalsta prioritāru piemērošanu trūcīgākajai iedzīvotāju daļai, kam jau šobrīd enerģētiskās nabadzības risks ir ekonomiskās stabilitātes</p>	<p>Līdz ar to, izmaiņas, saistībā ar klimata krīzes deklarēšanu un iekļaujamajiem principiem, netiks veiktas, bet iespēju robežās piedāvātie principi tiks iestrādāti anotācijā vai atsevišķos likuma pantos.</p> <p>1) Emisijas kvotu izolīšanas instrumenta (EKII) finansējumu izmanto, lai mazinātu klimata pārmaiņas un nodrošinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām, tai skaitā mērķiem, kas saistīti ar sociālās nevienlīdzības veicināšanu, kā piemēram:</p> <ul style="list-style-type: none">- sabiedriskā transporta plašāku izmantošana un infrastruktūras attīstība;- darbaspēka pārkvalificēšanas un pārorientēšanas veicināšana, lai veicinātu taisnīgu pāreju uz oglekļa mazieltīpīgu ekonomiku un virzību uz klimatneitralitāti;- pasākumu īstenošana, ar ko sniedz finansiālu atbalstu māsaimniecībām ar zemiem ienākumiem energoefektivitātes palielināšanai ēku sektorā un transporta gala lietotājiem ar zemiem un vidējiem ienākumiem.
--	--	---

	<p>apdraudējums.</p> <p>2) Dabā balstīti risinājumi un dabas vērtību saglabāšana Likumprojektā maz parādās dabā balstītu risinājumu un ekoloģiskā stāvokļa uzlabošana, kas tiktu ieviesti reizē ar klimata pārmaiņu mazinošajiem pasākumiem. Likumā nepieciešams noteikt principu, ka dabā balstītiem klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās risinājumiem jābūt prioritārai izvēlei (pār tehnoloģiskiem risinājumiem) plānojot pasākumus un projektus klimatneitralitātes mērķu īstenošanai, kā arī finanšu instrumentu izmantošanā prioritātei jābūt atbalstam dabā balstītiem risinājumiem.</p> <p>3) Inovatīva sabiedrības līdzdalība lēmumpieņemšanā Laikam ejot, klimata pārmaiņu izraisītās sekas arvien vairāk skars dažādus tautsaimniecības sektorus un kalpos kā augsne dažādiem starpnozaru un individuāliem konfliktiem, jo tās pastiprina jau šobrīd eksistējošo materiālo un sociālo nevienlīdzību. Likumprojektā definētie sabiedrības līdzdalības pasākumi nerada pietiekamas iespējas piedalīties stratēģisku lēmumu pieņemšanā, piemēram, izvērtējot dažādus nozaru politikas plānošanas scenārijus, to alternatīvas un pasākumus, kā arī Nacionālā enerģētikas un klimata plāna izstrādē, mērķu izpildes</p>	<p>Papildus, lai veicināt sociāli taisnīgu pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, risinot sociālo ietekmi, ko rada ēku un autotransporta sektoru iekļaušana ES ETS direktīvā (ETS2), ES ietvaros (Regula 2023/955) ir izveidots Sociālais klimata fonds, kas palīdzēs mazaizsargātām mājsaimniecībām, mazaizsargātiem mikrouzņēmumiem un mazaizsargātiem transporta lietotājiem, kurus īpaši skar enerģētiskā nabadzība vai transporta nabadzība. Atbilstoši Regulas 2023/955 nosacījumiem Latvijai šā fonda ietvaros ir maksimāli pieejami 463,7 milj. eiro laika posmā no 2026. līdz 2032. gadam (papildus Latvijai jānodrošina līdzfinansējums vismaz 154,5 milj. eiro apmērā).</p> <p>2) Dabā balstīti risinājumi kā pielāgošanās pasākums ir ietverts Latvijas Pielāgošanās klimata pārmaiņām plānā līdz 2030. Gadam.</p> <p>3) Klimata likumā tiks iekļauts pants par Klimata un enerģētikas konsultatīvās padomes izveidi.</p>
--	---	---

	<p>monitorēšanā un aktualizēšanā. Attīstības plānošanā bieži vien izšķiršanās par labu vienai vai otrai prioritātei ir balstīta subjektīvās vērtībās vai interesēs. Tāpēc ir nepieciešams noteikt plašākas iespējas sabiedrībai tieši piedalīties lēmumpieņemšanā, kas iespējams, izmantojot dažādus inovatīvas līdzdalības veidus, piemēram, deliberatīvās metodes, reprezentējot visu sabiedrības grupu intereses plaši diskutējot un izsverot saistītos lēmumus. Šāds mērķis jau ir noteikts Nacionālajā attīstības plānā 2027 (NAP2027), tāpēc nav pamata, veidojot jaunu likumu, neiekļaut tiešas demokrātijas iespējas. Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam izvirzīts mērķis īstenot sabiedrības iesaisti klimata politikas lēmumu pieņemšanā. NAP 2027 rīcības virziens “Daba un vide – “Zaļais kurss”” viens no 3 mērķiem ir: “[259] Īstenota vides, ilgtspējīgas dabas resursu apsaimniekošanas un enerģētikas politika, kas balstīta uz taisnīgumu un savstarpējo uzticēšanos, sabiedrības atbalstu dabas un klimata aizsardzības pasākumiem, nosakot skaidrus un atklātus valsts un iedzīvotāju sadarbības modeļus un iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā”</p> <p>3) Neatkarīga padome lēmumpieņemšanā Klimata likumam būtu jāstiprina efektīva un ilgtspējīga pārvaldība, ko varētu īstenot, izveidojot neatkarīgu zinātnisku padomi. Zinātnē balstītu mērķu</p>	<p>4) Klimata un enerģētikas konsultatīvajā padome veicinās iespējami plašāku sabiedrības iesaistīšanu ar klimatu un enerģētiku saistītu lēmumu pieņemšanā, sadarbību un informācijas apmaiņu klimata un enerģētikas jomā starp ikvienu personu un sabiedrību kopumā, valsts iestādēm un pašvaldībām, kā arī sekmē priekšlikumu sniegšanu jautājumos, kas saistīti ar klimata un enerģētikas politikas izstrādi un īstenošanu un attiecīgu normatīvo aktu vai plānošanas dokumentu sagatavošanu.</p> <p>5) Zaļā publiskā iepirkuma principus, prasības, to piemērošanas kārtību un citus nosacījumus nosaka Publisko iepirkumu likums, Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums un Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumi Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība". Līdz ar to, ja nepieciešamas izmaiņas zaļā publiskā iepirkuma regulējumā, tas nosakāms iepriekš minēto normatīvo aktu ietvaros. Par zaļā publiskā iepirkuma politikas attīstību Latvijā atbildīga ir Vides</p>
--	---	---

	<p>izvirzīšana, izmantoto pasākumu efektivitātes novērtēšana un aktualizācija ir būtiski mehānismi veiksmīgai pasākumu ieviešanai un turpmāko stratēģiju aktualizēšanai. Tomēr, neskatoties uz NAP2027 izvirzīto mērķi atbalstīt šādas iniciatīvas, atjaunotajā likumprojektā tas izpaliek.</p> <p>Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam izvirzīts mērķis “[428] Gudras, efektīvas un atvērtas pārvaldības īstenošana visos publiskās pārvaldes procesos, par galveno izvirzot cilvēka vajadzības un valsts proaktīvu rīcību, īstenojot pierādījumos balstītus risinājumus un starpnozaru koordinētu sadarbību, izmantojot jaunas metodes un digitālās iespējas, pārvaldei sniedzot saprotamu un pieejamu informāciju, nodrošinot iespējas cilvēkiem līdzdarboties politikas veidošanā un panākot līdzsvarotu sabiedrisko grupu pārstāvību.”</p> <p>Likumprojektā sabiedrības līdzdalība parādās tikai Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas darbību monitoringā un ziņošanā un emisiju kvotu sadalē. Nav samērīgi balansēta arī vienīgā komisija, kur plānots pieaicināt nevalstiskās, ar klimata pārmaiņu mazināšanu saistītās, organizācijas (42.pants. Klimata finanšu instrumentu konsultatīvā padome). Šajā padomē ir plānots iesaistīt tikai 3 nevalstisko organizāciju/institūciju pārstāvjus, kuru</p>	<p>aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, kas izstrādā Ministru kabineta noteikumus un skaidrojumus: https://www.iub.gov.lv/lv/zalais-publiskais-iepirkums-zpi?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F</p> <p>6) Atbilstoši pašreizējai likumprojekta redakcijai, aizliegums CO₂ noglabāšanai Latvijā saglabājas. Tajā pašā laikā likumprojekta pārejas noteikumi paredz KEM līdz 2024. gada 31. decembrim sagatavot konceptuālo ziņojumu, lai lemtu par turpmāko rīcību attiecībā uz oglekļa dioksīda ģeoloģisko noglabāšanu Latvijā, tostarp ņemot vērā, ka ES līmenī patlaban tiek izstrādāta jauna CCS stratēģija.</p> <p>7) Likumā noteiktie vispārīgie Modernizācijas fonda (MF) atbalsta virzieni pārņemti no ES ETS direktīvas (Direktīva (ES) 2023/959) 10d panta. Lai iegūtu Latvijai paredzēto MF finansējumu konkrēta projektu konkursa īstenošanai, KEM Eiropas Investīciju bankā (EIB) iesniedz investīciju</p>
--	---	---

	<p>organizāciju mērķis, saskaņā ar statūtiem, “ir saistīts ar klimata pārmaiņu mazināšanu vai pielāgošanos tām”. Aicinām paplašināt pieaicināmo organizāciju loku, lai tiktu reprezentēta plašāka sabiedrība, it īpaši jaunieši.</p> <p>5) Uzlabots un obligāts zaļais publiskais iepirkums (ZPI) kā instruments klimata mērķu sasniegšanai ZPI regulējumā ietverot papildus klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās kritērijus, un nosakot zaļo publisko iepirkumu kā obligātu visa publiskā finansējuma pārvaldībā, būtu iespējams efektīvāk īstenot likumprojektā ietverto principu “Klimatdrošināšana”.</p> <p>6) Oglekļa dioksīda uztveršana, transportēšana, uzglabāšana, lietošana un ģeoloģiskā noglabāšana Valstij nevajadzētu investēt publiskā finansējuma līdzekļus oglekļa uzglabāšanas tehnoloģisko risinājumu attīstīšanai, īpaši ņemot vērā Vides aizsardzības likuma 3. pantā definēto principu “piesārņotājs maksā” — tas nozīmē, ka persona sedz izdevumus, kas saistīti ar tās darbības dēļ radīta piesārņojuma novērtēšanu, novēršanu, ierobežošanu un seku likvidēšanu. Tādējādi oglekļa dioksīda emisiju noglabāšanas risinājumu attīstīšanai, kā arī izpētei, ir jābūt tirgus dalībnieku atbildībai, nevis tai ir jāvelta publiskais finansējums.</p>	<p>priekšlikumu. Iesniegtais investīciju priekšlikums tiek rūpīgi izvērtēts, izskatot arī plānotā projektu konkursa atbilstību vispārīgajiem MF atbalsta virzieniem, kas noteikti iepriekš minētās ES ETS Direktīvas 10d pantā. Lai gan Latvijā MF ietvaros centralizētās siltumapgādes (CSA) atbalsta projekti līdz šim nav īstenoti, CSA tīklu modernizācija un arī jaunu siltumtīklu izbūve un pieslēgumu izveidošana iepriekš tikusi atbalstīta citās MF dalībvalstīs, ja šo siltumtīklu izbūve veicina kopējā energopatēriņa samazināšanu, energoefektivitātes uzlabošanu un neveicina fosilo resursu izmantošanu un saistīto siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugumu siltumapgādē (ar visām MF ietvaros apstiprinātajām investīcijām Eiropas Savienībā varat iepazīties: https://modernisationfund.eu/investments/) . Vienlaikus vēršam uzmanību, ka Modernizācijas fonda prioritārie atbalsta virzieni Latvijā finansējuma izmantošanai 2023.-2027. gadam noteikti Ministru kabineta 2023. gada 13. jūlija noteikumos Nr. 396 “Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma”. Šajos Ministru kabineta</p>
--	--	---

	<p>Turklāt likuma tekstā nepieciešams skaidri definēt atsevišķu izmērāmu mērķi emisiju samazināšanai un piesaistei, kas palīdzētu veikt konkrētu risinājumu izvēli un novērtēt to pienesumu klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā.</p> <p>7) Atjaunīgo resursu un bezemisiju risinājumu attīstība</p> <p>Likumprojekts lielākoties parāda ambīcijas klimatneitralitātes sasniegšanā, atbalstot atjaunīgo resursu attīstību un izmantošanu. Taču šobrīd likumprojektā ir iekļauts atbalsts arī zemu emisiju transportlīdzekļiem - šāda atbalsts var traucēt pāreju uz nulles emisiju transportu. Respektīvi, izmantojot līdzekļus transportlīdzekļiem, kuri vēl joprojām rada emisijas neatbilst ilgtermiņa klimatneitralitātes mērķiem. Tāpat ir arī jāizvērtē un skaidri jādefinē “atbalsts siltumapgādes tīkla modernizācijai”, jo neefektīvi pasākumi var traucēt sasniegt klimata mērķus izmaksu efektīvā veidā. Šobrīd centralizētā siltumapgāde lielākoties balstās uz fosilās gāzes izmantošanu, un, ja “modernizācijas” pasākums ietver, piemēram, efektīvāku gāzes pārvadi, tas var ilgtermiņā stagnēt pāreju uz atjaunīgo resursu izmantošanu siltumapgādē (jeb veicināt carbon lock-in efektu), jo būs mazāks stimuls atteikties no fosilajiem resursiem.</p>		<p>noteikumos atsevišķa prioritāte CSA atbalstam pašlaik nav paredzēta.</p>
--	--	--	---

		<p>Kopumā likumprojekts ir pārāk nepilnīgs, lai apgalvotu, ka tas skaidri definē principus, kā virzīties uz klimatneitralitātes sasniegšanu un saskaņot dažādās konfliktējošās vērtības (jeb prioritātes), kas ir būtiskākie šķēršļi klimatneitralitātes sasniegšanai. Likumprojekts nepietiekami nosaka ministriju apakšmērķus kopējā mērķa sasniegšanā, kā arī nedefinē atbildību mērķa nesasniegšanas gadījumā vai neefektīvu stratēģiju izstrādes gadījumā.</p> <p>Citus ierosinājumus, kas izstrādāti, pamatojoties uz jau minēto 1.-7. punktā, un kas attiecas uz konkrētiem likumprojekta pantiem (tabulas formātā), nosūtām uz pasts@kem.gov.lv.</p>		
147.	Fiziska persona	<p>Ļoti ir atbalstāma likumprojekta 1. panta pirmās daļas 18. punkta redakcija. Vienlaikus, lūdzu likumprojekta terminus ietvert alfabētiskā kārtībā, jo šobrīd to secība nav saprotama un padara likumprojektu daudz grūtāk lasāmu.</p> <p>Lūdzu precizēt likumprojekta 5. panta pirmo daļu, norādot bāzes gadu jau panta pirmajā daļā, pret kuru tiek noteikts -17% procentu SEG emisiju samazinājums.</p>	Daļēji ņemts vērā	<p>1. panta 18) definīcijai ir izstrādāta jauna redakcija. degviela - naftas izcelsmes degviela (ieskaitot maisījumus ar biodegvielu) vai cita šķidra vai gāzveida viela, ko var izmantot kā transporta enerģiju</p> <p>5. pants papildināts ar bāzes gadu (2005.gads), pret kuru noteikts 17% SEG emisiju samazinājums 2030. gadā.Šobrīd</p>

	<p>Vienlaikus, vēlos izteikt iebildumu pret šo jauno 5. panta redakciju, jo šī mērķa noteikšana likumprojektā (kā arī nozaru mērķu attiecināšanas sašaurināšana uz ne-ETS sektoriem) neveicinās augstāku ambīciju līmeni, ja Latvija nolems vienpusēji kāpināt savus mērķus. Papildus, šī jaunā redakcija nošķirs ETS un ne-ETS darbības enerģētikas un rūpniecības sektoros, kas veicinās sadrumstalotas politikas izstrādi un īstenošanu šajās tautsaimniecības nozarēs.</p> <p>Papildus, likumprojektā nav arī norādīts kā/kad Latvija noteiks šos mērķus uz 2040. un 2050. gadu. Šobrīd likuma mērķī ir noteikts politikas virsmērķis, bet nav skaidra sasaiste šim virsmērķim uz 2050. gadu ar starpposmiem.</p> <p>Noteikti izsaku atbalstu likumprojekta 7. panta ceturtās daļas pēdējā teikuma noslēguma daļai. Pastāv iespēja, ka šobrīd eksistē pasākumi/politikas Latvijā, kas ir pretrunā ar klimata mērķu sasniegšanu. Ir jābūt mehānismam kā tos pārtraukt. Pretrunā Kūdras asociācijas norādītajam, ar informatīvo ziņojumu nav iespējams slēgt nozares, tas būtu pilnīgi savādāks lēmums. Tāpēc noteikti ir atbalstāma 7. panta ceturtās daļas redakcija.</p> <p>Priekšlikums likumprojekta 7. panta ietvaros arī norādīt, ka nozaru koordinējošās ministrijas (kā uzskaitīts likumprojekta 5. panta piektajā daļā) ir</p>	<p>2040. gada SEG emisiju samazināšanas mērķis Latvijai vēl nav zināms. Šobrīd notiek diskusijas par SEG emisiju samazināšanas mērķi ES līmenī – tik līdz tas būs noteikts, tas tiks izdalīts dalībvalstu līmenī. 5.panta redakcija nosaka sektorālos mērķus 5. panta 1. apakšpunktā noteiktās nozarēs, lai sasniegtu 2030. gada mērķi - 17% ne ETS darbībām.</p> <p>Likumprojekta 4. pants. Nosaka Klimata pārmaiņu politikas ilgtermiņa stratēģijas izstrādi, kurā noteikti siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes mērķi turpmākajiem 10, 20 un 30 gadiem. Līdz ar to Likumprojektā ir paredzēta sasaiste ar virsmērķi uz 2050. gadu un tā sasaisti ar starpposmiem.</p> <p>KEM pieņem zināšanai viedokli par 7. panta redakciju.</p> <p>Attiecībā uz priekšlikumu par nozares ministrijas atbildību mērķu neizpildes gadījumā, KEM norādā, ka nozaru koordinējošās ministrijas saskaņā ar 5. panta piekto daļu ir atbildīgas par finansējuma nodrošināšanu, ja nozarē netiek izpildīti noteiktie mērķi, lai pēc</p>
--	--	---

	<p>atbildīgas rast finansējumu, ja to nozare ir atbildīga par mērķu neizpildi un nepieciešamību iegādāties papildus gada emisijas sadales vienības.</p> <p>Priekšlikums pārceļ likumprojekta 16. un 18. pantu aizreiz aiz likumprojekta 12. panta, jo visi šie trīs panti attiecas uz operatoru (stacionāro iekārtu, gaisa kuģu un jūras transporta) darbībām tā sauktajā "ETS1" kamēr likumprojekta 13. pants jau runā par darbībām "ETS2", kas ir atsevišķa sistēma. Būtu loģiskāk, ja šo trīs operatoru darbības, tiktu grupētas vienuviet.</p> <p>Priekšlikums precizēt likumprojekta 24. panta sestās daļas beigās, norādot kam šie iegūtie finanšu līdzekļi tiek atgriezti, jo nav skaidrs vai tie tiek atgriezti Klimata un enerģētikas ministrijai.</p> <p>Lūdzu anotācijā paskaidrot, kā tiks nodrošināta šī tēmētā finansiālā kompensācija galapatērētājiem saskaņā ar likumprojekta 37. panta pirmās daļas sesto punktu, jo nav skaidrs kādos gadījumos varētu rasties minētā "siltumnīcefekta gāzu emisiju dubultā uzskaitē".</p> <p>Iebildums pret likumprojekta 40. panta pirmās daļas pirmā punkta esošo redakciju. Lūgums svītrot "tostarp zaļā ūdeņraža, un šādas elektroenerģijas</p>	<p>nepieciešamības iegādātos papildus gada emisijas sadales vienības.</p> <p>Pantu kārtība likumprojekta izstrādes laikā mainīta vairākkārtīga un šāds izvietojums atzīts par optimālu. Vairāku pantu saturs apvieno prasības vairākiem operatoru veidiem.</p> <p>16. un 18. pants Netiek ņemts vērā. Esošā redakcijas panti ir sakārtoti secīgi un loģiski.</p> <p>24. pants Ņemts vērā. 24. panta piektā daļa izteikta šādā redakcijā: (5) Ja pēc šā panta ceturtajā daļā minētās pārbaudes tiek konstatēts, ka finanšu līdzekļi nav izmantoti atbilstoši šā likuma nosacījumiem, Klimata un enerģētikas ministrija pieņem lēmumu par operatora un gaisa kuģa operatora pienākumu trīs gadu laikā veikt šā panta otrajā daļā minētos pasākumus.</p> <p>24. Panta sestā daļa izteikta šādā redakcijā:</p>
--	---	--

	<p>izmantošanā", jo nav nepieciešams izcelt vienu specifisku atjaunīgās enerģijas avotu, pie tam tādu avotu, kas šobrīd nav vis izmaksefektīvākais no šiem avotiem. Papildus, lūgums iekļaut atsauci uz Enerģētikas likuma 1. panta pirmās daļas 1. punktā noteikto definīciju 40. panta pirmās daļas pirmā punkta esošajā redakcijā.</p> <p>Priekšlikums labot anotācijas 1.3. sadaļā "Risinājuma apraksts" atsauces uz pantiem sākot ar 38. panta aprakstu, jo šobrīd anotācijā esošā numerācija neatbilst pantiem likumprojektā.</p> <p>Lūgums precizēt likumprojekta 46. panta redakciju un norādīt, ka šī sistēma oglekļa dioksīda piesaistei netiks izveidota pirms netiks pieņemts Regula attiecībā uz šo jautājumu Eiropas Savienības līmenī. Latvijai nevajadzētu steigties pa priekšu Eiropas lēmumiem, kas varētu novest pie sistēmu nesavienojamības un attiecīgi resursu izšķērdēšanas. Lūgums arī anotācijā skaidrot, kāpēc šīs sistēmas izveide ir Klimata un enerģētikas ministrijas atbildība, ja likumprojekta 5. panta piektajā daļā par lauksaimniecības un ZIZIMM nozarēm atbildīgā ir Zemkopības ministrija. Esošā redakcija varētu atkārtoti novest pie politiku sadrumstalotības.</p>	<p>(6) Ja šā panta piektajā daļā minētais lēmums netiek izpildīts vai tiek izpildīts daļēji, Klimata un enerģētikas ministrija pieņem lēmumu par finanšu līdzekļu, kas gūti no operatoru un gaisa kuģa operatoru darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām un kas nav izmantoti atbilstoši šā likuma nosacījumiem, atgriešanu ieskaitīšanu Valsts kasē atvērtajā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai. Minētos finanšu līdzekļus izmanto atbilstoši šā likuma 36.pantā noteiktajam.</p> <p>24. pants papildināts ar devīto daļu: (9) Ministru kabinets nosaka kārtību par šā panta sestajā daļā neizmantoto finanšu līdzekļu aprēķina veikšanu.</p> <p>37. pants Līdz 2027. gada sākumam Eiropas komisija plāno izstrādāt noteikumus un vadlīnijas dubultās uzskaites un finansiālās kompensēšanas mehānismiem. Skaidrojams, ka dubultā uzskaitē var rasties gadījumos, ja nav bijusi iespēja identificēt</p>
--	---	---

			<p>degvielas/kurināmā galapatērētāju. Piemēram, ETS operators ir nodevis kvotas sistēmas ietvaros, un vienlaicīgi iegādājies kurināmo kura cenā ir ietverta ETS2 kvotu izmaksas komponente.</p> <p>40. panta pirmās daļas pirmais punkts Likumprojektā noteiktie vispārīgie Modernizācijas fonda (MF) atbalsta virzieni pārņemti no ES ETS direktīvas (Direktīva (ES) 2023/959) 10d panta. Detalizētāki MF prioritārie atbalsta virzieni Latvijā finansējuma izmantošanai 2023.-2027. gadam noteikti Ministru kabinetā 2023. gada 13. jūlija noteikumos “Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma”. Šajos Ministru kabineta noteikumos atsevišķa prioritāte zaļā ūdeņraža atbalstam pašlaik nav paredzēta. Papildus norādām, ka atsauce uz Enerģētikas likuma 1. panta pirmās daļas 1. punktā noteikto definīciju atrodama 40. panta otrajā daļā.</p> <p>Komentārs par anotācijas sadaļas 1.3 “risinājuma apraksts” tiek ņemts vērā. Anotācijas teksts tiks precizēts.</p>
--	--	--	--

				Attiecībā uz 46. panta redakciju, likumprojekta redakcija netiks mainīta. Precizējumi iekļauti anotācijā.
148.	Biedrība "Latvijas biogāzes asociācija", Andis Kārklīņš	<p>Biedrība "Latvijas biogāzes asociācija" (turpmāk tekstā – LBA) ir iepazinusies ar Klimata likuma projektu, tāpēc vēlas izteikt savu viedokli un sniegt atsevišķus priekšlikumus.</p> <p>Vispirms LBA vēlas izteikt lielu atzinību, ka Latvija, kaut arī novēloti, ir uzsākusi klimata likuma izstrādi, kas, cerams, kontekstā ieklausies ar kopējo ES klimata stratēģiju un mērķi "Fit for 55".</p> <p>Taču LBA dara uzmanīgu šā brīža steiga likumprojekta straujā tālāka virzīšana, kaut arī mērķis ir skaidri izlasāms likumprojekta anotācijā: "Ja likumprojekts, ar kuru tiek ieviesti vairāki Eiropas Komisijas "Gatavi mērķrādītājam 55" tiesību akti nacionālajā līmenī, nestājās spēkā līdz 2023. gada 1. decembrim, Eiropas Komisija var vērsties pret Latviju ES tiesā par to, ka dalībvalsts nav izpildījusi pienākumu un rezultātā piemērot finanšu sankcijas." Tomēr ir jautājums: vai soda iespējamība var būt attaisnojums virspusēja, nepārdomāta likuma apstiprināšanai.</p> <p>LBA uzskata, ka Klimata likumam jau sākotnēji būtu jāatspoguļo konkrēti sasniedzamie mērķi, vēlams ar mērķu sadalījumu pa tautsaimniecības sektoriem. Tad</p>	Nav ņemts vērā	<p>1) Attiecībā uz nozaru mērķiem, KEM norāda, ka likumprojekta 5.pantā minētais Latvijas siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanas mērķis 2030. gadam -17% noteikts kā saistošs ne-ETS darbībām. Konkrēti nozaru mērķi tiks atrunāti caur atjaunināto Nacionālo klimata un enerģētikas plānu 2021 – 2030.g., kura gala versija jāiesniedz 2024. gadā.</p> <p>2) Likumprojektā noteiktie vispārīgie Modernizācijas fonda (MF) atbalsta virzieni pārņemti no Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2023/959 (2023. gada 10. maijs), ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā, un Lēmumu (ES) 2015/1814 par Savienības siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas tirgus stabilitātes rezerves izveidi un darbību, 10d panta. Likumprojektā noteiktie investīciju virzieni</p>

	<p>dažādu nozaru uzņēmumi jau redzētu, kas tiem jādara klimata jomā, SEG samazināšanā un tie varētu jau pirmajā posmā plānot savus pasākumus un investīcijas, tai skaitā atjaunojamās enerģijas ražošanā. Lielisks piemērs ir Vācijas Klimata likums, kurā SEG un AER mērķi ir ne tikai sadalīti pa sektoriem un laika periodiem, bet ir iezīmētas arī nepieciešamās investīcijas šo mērķu sasniegšanai. LBA pauž neizpratni par Klimata likumprojekta “nostāju” attiecībā uz atjaunojamām gāzēm un transporta degvielām, tai skaitā biometānu. Likumprojekta 40. pants “Modernizācijas fonda finansējuma izmantošana” būtībā norāda uz atbalstāmām aktivitātēm klimata mērķu sasniegšanā, pie kam vairums no tām ir virzītas elektroenerģijas ražošanas un izmantošanas jomā, bet nevienā no šī panta 9 apakšpunktiem netiek minēts, ka ar investīcijām varētu tikt atbalstīta atjaunojamā gāzveida enerģija vai gāzveida enerģijas izmantošana transportā.</p> <p>Ja likumprojektā var rakstīt, ka tiks atbalstītas investīcijas atjaunīgo energoresuru izmantošanā elektroenerģijas ražošanā, tostarp zaļā ūdeņraža, un šādas elektroenerģijas izmantošanā”, tad kāpēc nevar rakstīt, piemēram, ka tiks atbalstītas investīcijas “bezemisiju mobilitātes infrastruktūras paplašināšanā, tostarp zaļā ūdeņraža un biometāna izmantošanā”.</p> <p>LBA aicina:</p>	<p>ir vispārīgi un ietver arī tādus atjaunīgās enerģijas avotus kā biometāns. Vienlaikus norādām, ka detalizētāki Modernizācijas fonda prioritārie atbalsta virzieni Latvijā finansējuma izmantošanai 2023.-2027. gadam noteikti Ministru kabinetā 2023. gada 13. jūlija noteikumos “Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma”.</p>
--	--	---

		<p>Precizēt klimata likumprojektu, norādot konkrētus mērķus katram no sektoriem kopumā un pa periodiem. Turpmāk, gatavojot 10 gadu programmas šie mērķi tiktu vien precizēti un detalizēti. To tad varētu saukt arī par ilgtermiņa plānošanu.</p> <p>LBA aicina rūpīgi izvērtēt Klimata likumprojekta atbalstāmo aktivitāšu loku un rediģēt 40.panta “Modernizācijas fonda finansējuma izmantošana” ietverot konkrētas norādes uz biometāna un citu gāzveida enerģiju ražošanu un izmantošanu.</p>		
149.	*Fiziska persona	<p>Iepazīstoties ar dotajiem materiāliem nerodu pārliecību, ka likumprojekts ir izstrādāts ar pietiekošu zinātnisku pamatojumu no Latvijas puses.</p> <p>Neuzskatu, ka likumprojekts ir pieņemams. Mani kā parastu mirstīgo uztrauc dabas piesārņojums. Piemēram plastmasa. Piemēram bezjēdzīga privāto lidmašīnu izmantošana, nevis dabīgi govju purkšķi, kas ir absolūti, nepamatoti izcelti kā briesmīgs piesārņojums. Uztrauc mežu izciršana, pļavu aizaugšana, Latvijas lauku atbrīvošana no iedzīvotājiem, kas šos laukus kopj. Labāk padomājiet par šo.</p>	Nav ņemts vērā	<p>Ar likumprojekta zinātnisko pamatojumu var iepazīties anotācijas sadaļā 1.3 “Pašreizējā situācija, problēmas un risinājumi” un 1.4. “Izvērtējumi/ pētījumi, kas pamato TA nepieciešamību”. Tajā iekļauta atsauce uz Fizikālā enerģētikas institūta pētījumu „Latvijas tautsaimniecības attīstības iespējamo scenāriju līdz 2050.gadam izstrāde atbilstoši Eiropas Savienības ilgtermiņa attīstības redzējumam”, (http://petijumi.mk.gov.lv/sites/default/files/title_file/FEI_ataskaite_scenariji2050_GK_final.pdf), kas secina, ka klimatneitralitātes scenārija īstenošana Latvijā uz 2050.gadu ir īstenojama, ja visi sektori dod nepieciešamo, modelēšanā</p>

				novērtēto, ieguldījumu SEG emisiju samazināšanā un piesaistē.
150.	Mikus Ramanis, Latvijas Biodegvielu un bioenerģijas asociācija	<p>Latvijas Biodegvielu un bioenerģijas asociācija (turpmāk - LBBA) ir iepazīsies ar likumprojektu «Klimata likums» (turpmāk – likumprojekts) un pauž šādus iebildumus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lūdzam precizēt 1.panta 17) punktā minēto degvielas definīciju, kas šobrīd izslēdz citas alternatīvās degvielas un transporta enerģijas veidus; - Lūdzam precizēt 1.panta 21) punktā minēto definīciju, lai skaidri atdalītu, ka 13.pantā minētais pienākums ir tiem tirgus dalībniekiem, kas piegādā degvielu galapatērētājiem, lai neuzliktu papildus administratīvo slogu atjaunojamās enerģijas ražotājiem, kas piegādā šo enerģiju citiem enerģijas vairumtirgotājiem, vai eksportē; - Ierosinām Likumprojekta 5.pantā minēto Latvijas siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanas mērķi 2030. gadam -17% noteikt kā saistošu katrai nozarei; - Lūdzam likumprojekta 13.panta 3.punktā aizstāt vārdu “monitoringu” ar vārdu “uzskaiti”; - Vēršam uzmanību, ka šobrīd nav saprotams kā likumprojekta 13.panta nosacījumi veicinās SEG emisiju samazinājumu. Ņemot vērā šī likumprojekta 	Daļēji ņemts vērā	<p>1.panta 17. punkts izteikts šādā redakcijā: 17) degviela - naftas izcelsmes degviela (ieskaitot maisījumus ar biodegvielu) vai cita šķidra vai gāzveida viela, ko var izmantot kā transporta enerģiju;</p> <p>Definīcija 1. panta 21. punktā noformulēta atbilstoši definētajam direktīvā 2003/87/EK, kā arī tiks atkārtoti saskaņota ar Finanšu ministriju. Skaidrojam, ka ETS2 sistēmā operators var būt jebkurā piegādes ķēdes posmā, izņemot gala patērētāju.</p> <p>Nav ņemts vērā. ETS direktīva 2003/87/EK paredz emisiju monitoringu.. (kas praktiski ETS2 gadījumā nozīmēs kurināmā/degvielas nodošanas patēriņam datu uzskati, atbilstoši monitoringa plānam).</p> <p>ETS darbojas atbilstoši principam “piesārņotājiem maksā”, veicina SEG</p>

	<p>mērķi, kā arī likumprojekta 13.panta nosacījumus, kas paredz, ka tiek noteikti jauni pienākumi degvielas piegādātājiem siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošanai, tostarp, ka tiem tiek paredzēti ikgadēji ziņošanas pienākumi, lūdzam likumprojektu papildināt arī ar citām degvielas piegādātājiem saistošām prasībām, kas izriet no Direktīvas 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu 25.panta 1.punkta. Vēršam uzmanību, ka minētās direktīvas prasības aizvien Latvijas likumdošanā nav transponētas, kā rezultātā pret Latviju ir uzsākta pārkāpuma procedūra. Minētais risinājums, var kalpot kā pagaidu risinājums uz laiku līdz tiek pieņemts likumprojekts “Transporta enerģijas likums”.</p> <p><i>Piedāvātā redakcija</i></p>	<p>emisiju samazinājumu un rada ieņēmumus, lai finansētu ES zaļo pāreju. Sistēma darbojas kopš 2005. gada un ir pierādījusi sevi kā efektīvu instrumentu SEG emisiju samazināšanā (tai skatā Latvijā ETS sektoros emisijas kopš 2005, gada samazinājušās par aptuveni 40%). Tāpēc ES tika pieņemts lēmums ETS paplašināšanā aptvert arī ēku un autotransporta emisijas, vienlaikus norādot, ka būtiskus ieguvumus gūtu tad, ja tirdzniecības paplašināšana aptvertu visas emisijas, ko rada degvielas sadedzināšana. Ir praktiski pierādīts, ka oglekļa maksas iekļaušana kurināmā/degvielas cenā veicina no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas īpatsvara palielināšanos.</p> <p>Vienlaicīgi skaidrojam, ka nebūtu lietderīgi vienas un tās pašas normas transponēt divos dažādos nacionālajos tiesību aktos. Pašlaik darba plāns paredz likumprojektu “Transporta enerģijas likums” un “Klimata likums” vienlaicīgu saskaņotu virzību un pieņemšanu līdz 2023. gada beigām.</p>
--	--	--

				<p>Likumprojekta 5.pantā minētais Latvijas siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanas mērķis 2030. gadam -17% noteikts kā saistošs ne-ETS darbībām. Konkrēti nozaru mērķi tiks atrunāti caur atjaunināto Nacionālo klimata un enerģētikas plānu 2021 – 2030.g., kura gala versija jāiesniedz 2024. gadā.</p>
151.	<p>Valdis Lipskis, Valsts aģentūra “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs”</p>	<p>Valsts aģentūra “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs” (turpmāk – Aģentūra) ir saņēmusi, izskatījusi Klimata un enerģētikas ministrijas izstrādāto likumprojektu “Klimata likums” (turpmāk – likumprojekts) un izsaka šādu iebildumu:</p> <p>Likumprojekta 30.panta 2.punkts paredz, ka šajā likumā un uz šā likuma pamata izdotajos Ministru kabineta noteikumos par emisiju ziņojumu verificēšanu un vides verificētāju akreditāciju noteikto prasību izpildi kontrolē Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs. Izskatot likumprojektā noteikto pienākumu, Aģentūra norāda, ka pienākums veikt atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību ir noteikts likuma “Par atbilstības novērtēšanu” 13.panta ceturtajā daļā un šī likuma 14.panta pirmajā daļā. Ņemot vērā minēto,</p>	<p>Ņemts vērā</p>	<p>Svītrots likumprojekta 30. panta otrā daļa.</p> <p>Likumprojekta tekstā vārdi “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs” aizstāts ar vārdiem “nacionālā akreditācijas institūcija”.</p>

		<p>Aģentūra lūdz svītrot likumprojekta 30.panta 2.punktu, jo ar to tiek dublētas likuma “Par atbilstības novērtēšanu” normas. Vienlaikus Aģentūra norāda, ka nacionālajos normatīvajos aktos Aģentūra tiek definēta kā “nacionālā akreditācijas institūcija”, līdz ar to lūdzam likumprojekta tekstā vārdus “Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs” aizstāt ar vārdiem “nacionālā akreditācijas institūcija”.</p>		
152.	<p>Ivo Lemšs, Ventpils novada pašvaldība Attīstības, plānošanas un būvniecības nodaļa Vecākais projektu vadītājs</p>	<p>Komentārs par likumprojekta 51.panta otro daļu, kurā ir noteikts, ka Ministru kabinetam tiek deleģēta reģionālās atbalsta programmas izveides, finansēšanas, darbības un uzraudzības kārtības noteikšana, bet nav minēts nedz pantā, nedz pārejas noteikumos termiņš, līdz kuram konkrēta atbildīgā ministrija iesniedz Ministru kabinetā noteikumu projektu.</p> <p>Priekšlikums – iekļaut likumprojektā konkrētu termiņu, līdz kuram atbildīgā ministrija iesniedz Ministru kabinetā noteikumu projektu par reģionālās atbalsta programmas izveides, finansēšanas, darbības un uzraudzības noteikšanas kārtību.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā</p>	<p>Atbilstoši Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2021.-2027.gadam noteiktajam Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija š.g. jūnijā ir pieteikusi Finanšu ministrijai un Valsts kancelejai prioritāro pasākumu “Nacionālais reģionālās attīstības fonds”.</p> <p>Jautājums par papildu valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu tiks skatīts likumprojekta “Par valsts budžetu 2024.gadam” un likumprojekta “Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026.gadam” sagatavošanas un izskatīšanas procesā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu iesniegtajiem priekšlikumiem</p>

				<p>atbilstoši valsts budžeta finansiālajām iespējām.</p> <p>Ja fonda izveide tiks apstiprināta vēl Klimata likumprojekta tapšanas procesā, tad būs iespējams precizēt laika grafiku Ministru kabineta noteikumu izstrādei.</p>
153.	Vides Konsultatīvā Padome	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definīcijas: nepieciešama definīcija terminam dabā balstīti risinājumi 2. 3. likuma piedāvātā redakcija: Likuma mērķis ir nodrošināt klimata pārmaiņu ierobežošanu un klimatnoturību, lai ne vēlāk kā līdz 2050. gadam sasniegtu klimatneitralitāti, nodrošinot nacionālo klimata mērķu sasniegšanu saskaņā ar Eiropas Savienības un starptautiskajām saistībām, nenoplicinot dabas kapitālu un ņemot vērā ekoloģisko, sociālo un ekonomisko ilgtspēju. Likums pamatots ar Parīzes nolīguma saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām. 3. Likuma tvērumā paturēt sākotnējā Likuma plāna projekta prasību pēc 2050. gada noturēt negatīvu emisiju bilanci. 4. Nepieciešams noteikt katram 5. panta 1. daļas sektoram kvantitatīvu siltumnīcefekta gāzu 	Daļēji ņemts vērā	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daļēji ņemts vērā Uz dabu balstīti risinājumi ir darbības, lai aizsargātu, ilgtspējīgi pārvaldītu vai atjaunotu dabiskās ekosistēmas, kas risina tādas sabiedrības problēmas kā klimata pārmaiņas, cilvēku veselība, nodrošinātība ar pārtiku un ūdeni, kā arī efektīvi samazina katastrofu risku, vienlaikus nodrošinot cilvēku labklājību un bioloģisko daudzveidību. Precizēts anotācijas teksts. 2. Nav ņemts vērā. Trīs ilgtspējas dimensijas ir iekļautas mērķi: ekoloģiskā, sociālā un ekonomiskā.

		<p>emisijas samazinājuma mērķi uz 2030. gadu paralēli sektorālo mērķu iekļaušanai NEKP. Saprota, ka NEKP ir izstrādes stadijā, kur tiks ietverti sektorālie mērķi, tomēr, lai nepieļautu, ka sektorālie mērķi netiek sasniegti, nepieciešams tos atbilstoši iestrādāt Likuma plāna projektā gan CO₂eq., gan % no kopējā mērķa, tādējādi nosakot konkrētu atbildības līmeni ministrijām šo mērķu sasniegšanai.</p> <p>Tāpat ir iespējama papildu prasību noteikšana kā to paredz citu ES valstu Klimata likumi, tas ir, prasības, kas galvenokārt attiecas uz nacionālajām prioritātēm un sabiedrības paustajiem būtiskākajiem iebildumiem līdzšinējā klimata politikā, lai īstenotā klimata politika gūtu plašāku sabiedrības atbalstu. Piemēram, Grieķijas Klimata likums paredz, ka, sākot no 2023. gada, būvējot jaunas lielas (lielākas par 500m²) komerciālās un industriālās ēkas, 30% no ēku virsmām būs jāizmanto saules enerģijas iegūšanai. Spānijas Klimata likums uzliek par pienākumu 149 pašvaldībām, kurās ir vairāk nekā 50 000 iedzīvotāju, līdz 2023. gadam izveidot zemo emisiju zonas, lai ierobežotu transportlīdzekļu iekļūšanu pilsētu centros un uzlabotu gaisa kvalitāti. Slovākijas un Dānijas Klimata likumi</p>		<ol style="list-style-type: none">3. Nav ņemts vērā. Likuma mērķī iekļautas esošās Latvijas starptautiskās saistības.4. Daļēji ņemts vērā Katram 5.panta pirmās daļas sektoram kvantitatīvu siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājuma mērķi uz 2030. gadu (paralēli sektorālo mērķu iekļaušanai NEKP) nevar uz šo brīdi noteikt, jo plānotā metodoloģija % noteikšanai balstīta uz NEKP mērķa scenāriju, kurā jābūt ietvertiem SEG samazinošiem pasākumiem. Gala NEKP mērķu scenārijs būs pieejams 2024. gada 30. jūnijā. Ņemts vērā priekšlikums saistībā ar 5. panta sesto daļu.5. Nav ņemts vērā Saskaņā ar ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām, tās Parīzes nolīguma Līgumslēdzēju Pusē pieņemtiem Lēmumiem , piemēram 18/CMA.1 un Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2020/1044 (2020. gada 8. maijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 papildina attiecībā uz
--	--	---	--	---

		<p>ļauj sabiedrības locekļiem sniegt prasību tiesā pret valsti nepietiekamu īstenoto pasākumu dēļ. Respektīvi, Slovākijas un Dānijas Klimata likumi nosaka, ka ir iespējama tiesvedība, ja nav sasniegti klimata mērķi, klimata un enerģētikas stratēģijas nav atjauninātas vai tās nav pietiekami vērienīgas. Francijas Klimata likums paredz aizliegt fosilo kurināmo un iekšdedzes dzinēju automašīnu produktu un pakalpojumu reklāmas. Šie ir tikai daži no piemēriem līdz ar to ir iespējams noteikt LR mēroga nacionālo prioritāti, piemēram, izceļot “nevienu neatstājot novārtā” principu klimata politikas plānošanā, ieviešanā un pārraudzībā vai pārņemot klauzulu “pienākums rīkoties” stingrākas atbildības noteikšanai ministrijām un sabiedrības pārstāvju tiesībām, kas izriet no LR Satversmes 115. panta.</p> <p>Šī brīža Likuma plāna projekta 5. panta 6) daļā noteikts, ka koordinējošās ministrijas identificē un ietver pasākumus NEKP un veicina pasākumu īstenošanu. Aicinām noteikt, kā tas bija sākotnējā Likuma plāna projekta versijā, ka ministrijas ne tikai veicina pasākumu īstenošanu, bet arī veic šādu pasākumu īstenošanu.</p>		<p>globālās sasilšanas potenciāla vērtībām un inventarizācijas vadlīnijām un attiecībā uz Savienības inventarizācijas sistēmu un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 666/2014 3.pantu siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumus sagatavo saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) 2006. gada vadlīnijām par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas ziņojumiem. IPCC vadlīnijas aprēķinot SEG emisijas neietver dzīves cikla radītās tiešās un netiešās SEG emisijas.</p> <p>6. Nav ņemts vērā. Ilgtermiņa nacionālais pielāgošanās plāns tiek sagatavots pamatojoties uz klimata risku un ievainojamības izvērtējumu vairākās nozarēs. Šādi izvērtējumi tiek īstenoti pētījumu formā un tos ir paredzēts veikt ik pēc 10 gadiem.</p> <p>7. Nav ņemts vērā. Nav saprotams veiktā papildinājuma lietderīgums.</p>
--	--	---	--	--

	<p>5. Ņemot vērā to, ka mājsaimniecības kā sektors tiek ietverts klimata ilgtermiņa attīstības scenāriju modelēšanā, aicinām mājsaimniecības ietvert pie sektoriem un noteikt mērķus ne tikai teritoriālajām emisijām, bet arī patēriņa emisijām, kopīgi ministrijām izstrādājot SEG emisiju samazināšanas mērķus nozarēs un ziņošanas standartus. Patēriņa emisijas ir visas attiecīgajā teritorijā patērēto preču un pakalpojumu (gan nacionālās, kas tiek patērētas iekšējā tirgū, gan importētās) dzīves ciklā radītās tiešās un netiešās SEG emisijas.</p> <p>6. Sākotnējā Likuma plāna projekta versijā tika noteikts, ka ilgtermiņa nacionālais pielāgošanās plāns tiek sagatavots reizi 10 gados un vidusposmā izvērtēts. Jaunajā Likuma versijā noteikts, ka plānu ir iespējams atjaunināt nepieciešamības gadījumā. Ņemot vērā neprognozējamo klimata pārmaiņu un to scenāriju attīstību un dinamiku, aicinām saglabāt prasību, ka ilgtermiņa nacionālais pielāgošanās plāns tiek izskatīts un atjaunināts gan vidusposmā, gan nepieciešamības gadījumā. Pozitīvi vērtējams, ka pielāgošanās plānā iekļauj ne tikai klimata riskus, bet arī ievainojamību izvērtējumus.</p> <p>7. 9. panta priekšlikums: Latvijas <u>klimata pārmaiņu politikas un pielāgošanas klimata</u></p>		<p>8. Nav ņemts vērā Klimata likumprojektā tiek definēts, ka uz ETS ietvara sektoriem/darbībām attiecas 11. pantā uzskaitītās prasības. Kā 1. prasība ir noteikta - “veicina pasākumu īstenošanu ar mērķi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas” - esošā prasības versija jau norāda uz to, ka operatoram ir jāievieš tādi pasākumi, kuri samazinās SEG emisijas un veicinās to samazinājumu.</p> <p>9. Nav ņemts vērā 24. pants Finanšu līdzekļu no darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām izlietojums, tiek attiecināts uz operatoriem, kuri veic 1. un 2. pielikumā ietvertās darbības. 24. panta otrās daļas 4) punkta redakcija: 4) savā darbībā izmantotās siltumapgādes un elektroapgādes sistēmu un galapatērētāju energoefektivitātes uzlabošana, centralizētu siltumapgādes tīklu paplašināšana un jaunu</p>
--	---	--	---

		<p>pārmaiņām mērķu integrācija sektoros un to izpilde</p> <p>(1) Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija, Iekšlietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Klimata un enerģētikas ministrija, Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Satiksmes ministrija, Tieslietu ministrija, Veselības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Zemkopības ministrija, kā arī atvasinātās publiskās personas, integrē klimata pārmaiņu un pielāgošanās klimata pārmaiņām politikas mērķus un pasākumus valsts politikas plānošanas dokumentos un nodrošina to īstenošanu.</p> <p>8. 11. panta priekšlikums: 1) veic pasākumus, lai novērstu siltumnīcefekta gāzu emisiju rašanos un tās samazinātu</p> <p>Pozitīvi vērtējam to, ka ir noteiktas prasības, kas jāveic operatoriem, kas iekļauti ETS, proti, gaisa kuģa operatoriem, kuģošanas sabiedrībām, citiem iekārtu operatoriem. Šiem operatoriem būtu ne tikai jāveicina SEG emisiju samazināšana, bet tiem būtu jābūt par pienākumu gan samazināt SRG emisijas, gan novērst to rašanos, kā tas tika noteikts iepriekšējā Likuma plāna projekta versijā.</p>		<p>galapatērētāju pieslēgumi centralizētās siltumapgādes tīklam;</p> <p>10. Ņemts vērā Sabiedrībai pieejamā informācija atradīsies vienkopus KEM tīmekļa vietnē, lai nodrošinātu ērtāku piekļuvi informācijai. Tiks nodrošinātas saites uz citām tīmekļa vietnēm, kura ir saistīta ar Klimata likuma 28. pantu.</p> <p>11. Nav ņemts vērā Atbalstāmās (un arī neatbalstāmās, ja attiecināms) aktivitātes kādas konkrētas atbalsta programmas ietvaros, prasības atbalsta pretendentiem un citi nosacījumi tiek noteikti projektu konkursu nolikumos, kuri tiek izstrādāti saskaņā ar šajā pantā noteiktajiem vispārīgajiem finansējuma izmantošanas mērķiem.</p> <p>12. Nav ņemts vērā Atbalstāmās (un arī neatbalstāmās, ja attiecināms) aktivitātes kādas konkrētas atbalsta programmas ietvaros, prasības atbalsta pretendentiem un citi nosacījumi tiek noteikti projektu konkursu</p>
--	--	---	--	--

	<p>9. 24.panta priekšlikums: Pašreizējā panta redakcijā nav skaidri nolasāms, vai operatoriem ir iespēja izmantot finanšu līdzekļus no darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām galapatērētāju ēku energoefektivitātes paaugstināšanai. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, rekomendējam izteikt pantu šādā redakcijā: skat. vēstuli</p> <p>10. Lūgums noteikt, ka visa sabiedrībai pieejamā informācija tiek publicēta (kaut vai publicējot sarakstu ar saitēm uz citām mājaslapām) vienkopus vienuviet KEM tīmekļa vietnē (paralēli informācijas pieejamībai arī LVĢMC, VVD, CAA, VPVB, VIF tīmekļa vietnēs). Tas nepieciešams, lai sabiedrības pārstāvjiem un citām ieinteresētajām pusēm būtu ērtāk piekļūt un iepazīties ar informāciju bez iepriekšējām zināšanām par visām Likumā ietvertajām tiesību normām.</p> <p>11.37. panta 1) daļas a) punktā noteikt, ka energoefektivitātes paaugstināšana nav pieļaujama ēkās, tehnoloģiskās iekārtās, elektroapgādes un siltumapgādes sistēmās, kas saistītas ar enerģijas ražošanu no cietajiem fosilajiem energoresursiem. To nepieciešams noteikt tādēļ, lai sekmētu mērķtiecīgu finansējuma izmantošanu un augstākas efektivitātes pāreju uz oglekļa mazietilpīgu</p>		<p>nolikumos, kuri tiek izstrādāti saskaņā ar šajā pantā noteiktajiem vispārīgajiem finansējuma izmantošanas mērķiem.</p> <p>13. Nav ņemts vērā Redakcija ir saskaņīga ar EK Tehniskajiem norādījumiem par infrastruktūras klimatrošināšanu 2021.–2027. gada periodā (2021/C 373/01) par infrastruktūrā veiktajām klimatrošināšanas ilgtermiņa investīcijām:</p> <p>14. Ņemts vērā Centrālā Statistikas pārvalde ir uzsākusi publicēt siltumnīcefekta gāzu emisijas novados, valstspilsētās un plānošanas reģionos 2020 - 2021:</p> <p>15. Šie dati būs būtiski izstrādājot metodiskās vadlīnijas. Ņemts vērā Klimata likumā tiks iekļauts pants par Klimata un enerģētikas konsultatīvās padomes izveidi. Klimata un enerģētikas konsultatīvajā padome veicinās iespējami plašāku sabiedrības iesaistīšanu ar klimatu un enerģētiku saistītu lēmumu pieņemšanā,</p>
--	---	--	--

		<p>ekonomiku. Nebūtu pieļaujama energoefektivitātes uzlabošana noteiktajos objektos, kuros tiek izmantots fosilais kurināmais, ja ir iespējamās alternatīvas, kas sniegtu lielāku efektu uz dekarbonizāciju.</p> <p>12.Lūgums precizēt 37. panta 2. daļas f. punktā minētos pasākumus, ar ko sniedz finansiālu atbalstu transporta gala lietotājiem ar zemiem un vidējiem ienākumiem. Lai veicinātu Klimata likuma mērķa sasniegšanu, atbalstam jābūt mērķētam uz ilgtspējīgas mobilitātes veicināšanu, t.sk., veicinot sabiedriskā transporta pieejamību.</p> <p>13.44. panta priekšlikums: Pieņemot lēmumus, kas saistīti ar nozaru attīstības un rīcībpolitiku plānošanu, kā arī investīciju projektu apstiprināšanu, piemēro principu "Klimatdrošināšana", kas ir process, kurā infrastruktūras projektu izstrādē tiek integrēti klimata pārmaiņu samazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumi, kas ļauj pieņemt informācijā balstītus lēmumus par projektiem, kas uzskatāmi par saderīgiem ar Parīzes nolīgumu. Principa "Klimatdrošināšana" ietvaros izvērtē, vai minētajos lēmumos noteikto mērķu sasniegšanu var nodrošināt ar plānotajiem risinājumiem, novēršot īstenoto projektu infrastruktūras</p>		<p>sadarbību un informācijas apmaiņu klimata un enerģētikas jomā starp ikvienu personu un sabiedrību kopumā, valsts iestādēm un pašvaldībām, kā arī sekmē priekšlikumu sniegšanu jautājumos, kas saistīti ar klimata un enerģētikas politikas izstrādi un īstenošanu un attiecīgu normatīvo aktu vai plānošanas dokumentu sagatavošanu.</p> <p>16.Nav ņemts vērā VARAM izstrādātajos metodiskajos ieteikumos pašvaldībām klimata pārmaiņu politikas jomā, kurā ir norādes pielāgošanās klimata pārmaiņām stratēģijas sagatavošanai.</p> <p>17.Ņemts vērā. Lai neradītu pārpratumus, 3.pielikums labots, pievienojot atsauci uz regulas 2018/841 2.pantu, kurā precīzi noteiktas Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektora ziņošanas un uzskaites kategorijas.</p>
--	--	---	--	--

	<p>neaizsargātību pret iespējamo klimata ilgtermiņa ietekmi, vienlaikus nodrošinot arī investīciju projekta īstenotāja novērtējumu par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma un ievainojamības pret klimata pārmaiņām un risku apskatu konkrētā infrastruktūras jomā.</p> <p>14. Ņemot vērā, ka Latvijas līmenī nav vienotas metodikas pašvaldību SEG emisiju aprēķinam (t.sk., kuri avoti jāiekļauj, nosakot SEG emisijas pašvaldības līmenī), ir nepieciešams izstrādāt vienotu metodisko materiālu pašvaldību līmeņa SEG emisiju un piesaistes aprēķiniem, kas kalpotu par pamatu gan pamatotu vietējo mērķu noteikšanai un īstenošanas monitoringam, gan sniegts objektīvu informāciju par pašvaldību devumu nacionālajā SEG emisiju apjomā.</p> <p>15. Jauns pants. Nepieciešams jauns pants likumā par sabiedrības līdzdalības nodrošinājumu - Konsultatīvās padomes izveidi - klimata pārmaiņu mazināšanā un pielāgošanās veicināšanā. Nepieciešams arī klimata politikas efektīvai ieviešanai izveidot Zinātnisko konsultatīvo padomi.</p> <p>16. Pašreizējā Klimata likuma redakcijā VI nodaļā, kur noteikta plānošanas reģionu un pašvaldību atbildība, VKP skatījumā ir iekļauta formāla prasība noteikt klimata pārmaiņu politikas mērķus un rīcības pašvaldību un plānošanas</p>		<p>18. Ņemts vērā. Piekrītam VVD kapacitātes celšanai. Tas minēts likumprojekta anotācijā.</p> <p>19. Ņemt vērā Ierosinājums pieņemts zināšanai un ārvalstu piemēri tiks izskatīti atbilstošajā brīdī.</p>
--	---	--	--

		<p>reģionu attīstības plānošanas dokumentos. Šāda pieeja var veicināt neatbilstošu vai pat kaitīgu pielāgošanās pasākumu īstenošanu (<i>maladaptation</i>), ja pielāgošanās plānošana netiek balstīta rūpīgi izsvērtā risku novērtējumā. Līdz ar to uzskatām, ka ir nepieciešams papildināt VI nodaļu, iekļaujot tajā prasību pašvaldību līmenī izstrādāt risku un ievainojamības novērtējumus, uz kuru pamata tiktu nodrošināta pielāgošanās mērķu un pasākumu plānošana. Likumā ir jānosaka arī nepieciešamība veikt periodisku risku un ievainojamības novērtējumu atjaunošanu, nodrošinot to ne retāk kā vienu reizi 10 gados. Tāpat aicinām noteikt prasību ieviest obligātos pašvaldību un reģionālos klimata plānus un stratēģijas.</p> <p>17.3. pielikums. Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2018/841 6. panta 1. punktam un 8. panta 1. punktam sniegtajā uzskaitē, kas attiecas uz nocirstas koksnes produktiem, dalībvalstis, izmantojot V pielikumā norādīto pirmās kārtas sadalīšanās funkciju, metodiku un pussadalīšanās perioda noklusējuma vērtības, norāda emisijas un piesaisti, ko radījušas izmaiņas to nocirstas koksnes produktu oglekļa krātuvē, kuri pieder pie šādām kategorijām:</p>		
--	--	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none">• papīrs;• koksnes plātnes;• zāģmateriāli. <p>Ņemot vērā to, ka šajā sarakstā nav iekļauta “nocirstās koksnes produkti” plašākā izpratnē, kā to šobrīd paredz Likuma plāna projekta 3. pielikuma II. nodaļas 6. punkts, lūdzam precizēt oglekļa dioksīda piesaistes apakškategorijai paredzētos uzskaites produktus.</p> <p>18. Rosinām izvērtēt Valsts vides dienesta kapacitāti Likuma plāna projektā minēto uzdevumu veikšanai, piemēram, būtu nepieciešams izveidot mehānismu automatizētai monitoringa datu plūsmai, kur tas iespējams.</p> <p>19. Pārskatot Klimata likumu nākotnē, aicinām apsvērt pārņemt oglekļa budžeta koncepciju no citām valstīm, piemēram, Apvienotās Karalistes, kas ļautu zinātniski pamatoti un detalizēti vērtēt un veidot politikas klimata mērķu un klimatneitralitātes sasniegšanā. Oglekļa budžetu (CO₂eq.) ieteicams definēt 5 gadu periodos, turpmākos oglekļa budžetus nosakot vismaz vienpadsmit ar pusi gadus pirms to sākuma, tādējādi nodrošinot vidēja termiņa noteiktību – padarot oglekļa budžetus publiski pieejamus vismaz trīs periodus uz priekšu.</p>		
--	--	---	--	--

Klimata un enerģētikas ministrijas atbilde uz Zaļās Brīvības sniegtajiem komentāriem par Klimata likumprojektu:

Nr.	Klimata likuma projekta pants	Komentārs/ priekšlikums	KEM apstrādes informācija
1	5.pants. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes mērķu noteikšana sektoriem un to izpilde	(1)Nepieciešams papildināt ar konkrētiem kvantitatīviem sektorāliem mērķiem.	Nav ņemts vērā KEM informē, ka likumprojekta 5.pantā minētais Latvijas siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju samazināšanas mērķis 2030. gadam -17% noteikts kā saistošs ne-ETS darbībām, jo uz šo brīdi nav iespējams noteikt kvantitatīvos sektorālos mērķus, tādēļ, ka plānots SEG aprēķinos iekļaut uzlabojumus ieviešot ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Parīzes nolīguma saistības. Konkrēti nozaru mērķi tiks atrunāti caur atjaunināto Nacionālo klimata un enerģētikas plānu 2021 – 2030.g., kura gala versija jāiesniedz 2024. gadā.

2	<p>5.pants. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes mērķu noteikšana sektoriem un to izpilde</p>	<p>(5) Papildināt ar: [...] nodrošina <u>“īstenojot sabiedrības līdzdalības pasākumus, tajā piesaistot neatkarīgus ekspertus”</u></p> <p>(6) Pievienot 5): “komunicē ar plašāku sabiedrību par sektoriem noteiktajiem mērķiem, to izpildi un pasākumu efektivitāti. Pēc nepieciešamības aktualizē mērķus, izmantojot sabiedrības līdzdalības instrumentus.”</p>	<p>Nav ņemts vērā. Katrai ministrijai ir savi instrumenti, fondi, zinātniskie institūti, sabiedrības iesaistes instrumenti, kas tiek izmantoti politiku izstrādei un ieviešanai. Sektorālie mērķi tiek noteikti Nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, kuram ir izveidots īpašs sabiedrības iesaistes instruments - Nacionālā klimata un enerģētikas padome.</p>
3	<p>6.pants. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes monitorings, kontrole un ziņošana</p>	<p>2) Papildināt ar: <u>“kā arī padara šo informāciju publiski pieejamu.”</u></p>	<p>Šī informācija ir publiski pieejama.</p>
4	<p>6.pants. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes monitorings, kontrole un ziņošana</p>	<p>(3) 3) Aicinām šo metodiku izstrādāt KEM un neatkarīgai padomei, pieaicinot pēc vajadzības ekspertus.</p>	<p>Nav ņemts vērā Metodiku vienota siltumnīcefekta gāzu emisiju un oglekļa dioksīda piesaistes aprēķina veikšanai, novērtējot pasākumu un projektu ietekmi uz klimata pārmaiņām (izņemot Eiropas Savienības emisijas kvotu</p>

			tirdzniecības sistēmas darbību radīto emisiju apjoma monitoringam un šā panta pirmajā un otrajā daļā minēto siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu) izstrādā KEM sadarbībā ar nozaru ekspertiem. Šis pants ir deleģējums MK noteikumu izstrādei. Uz doto brīdi ir spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 42 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika” (23.01.2018), kuri tiks pilnveidoti pēc Klimata likuma stāšanās spēkā.
5	7.pants. Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un oglekļa dioksīda piesaistes saistību izpildes nodrošinājums	(4) Papildināt ar: “ [...] Informatīvajā ziņojumā iekļauj saistību izpildes izvērtējumu, un, ja nepieciešams, priekšlikumus par izmaksu efektīviem, sociālekonomiski un ekoloģiski izvērtētiem, papildu pasākumiem siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas un zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības sektora noteikto uzskaites kategoriju saistību izpildei, [...]”	Ņemts vērā Likumprojekta 7.panta ceturtnā daļa attiecīgi papildināta
6	8.pants. Latvijas ilgtērmiņa nacionālo pielāgošanās klimata	(1) Papildināt ar: Klimata un enerģētikas ministrija sadarbībā ar Ekonomikas ministriju, Finanšu	Nav ņemts vērā Sabiedrības līdzdalība plānošanas dokumenta izstrādē tiks organizēta esošajā kārtībā.

<p>pārmaiņām attīstības plānošanas dokuments</p>	<p>ministriju, Iekšlietu ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Kultūras ministriju, Labklājības ministriju, Satiksmes ministriju, Tieslietu ministriju, Veselības ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un Zemkopības ministriju "<u>un īstenojot sabiedrības līdzdalības pasākumus, tajā skaitā konsultējoties ar neatkarīgu padomi un rīkojot domnīcas, lai definētu sabiedrības vērtībām atbilstošus prioritārus risinājumus</u>" līdz 2030. gada 1. decembrim [...]</p> <p>(2) Papildināt ar: Klimata un enerģētikas ministrija plānošanas dokumentu atjaunina ", <u>saskaņojot ar neatkarīgu padomi un īstenojot sabiedrības līdzdalības pasākumus lēmumpieņemšanā</u>", ja ir konstatēts, ka plānošanas dokumentā iekļautā informācija ir kļuvusi būtiski neaktuāla. Atjaunoto plānošanas dokumentu apstiprina Ministru kabinets.</p>	
--	---	--

7	<p>9.pants. Latvijas pielāgošanas klimata pārmaiņām mērķu integrācija sektoros un to izpilde</p>	<p>(1) Papildināt ar: Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija, Iekšlietu ministrija, Izglītības un zinātnes ministrija, Klimata un enerģētikas ministrija, Kultūras ministrija, Labklājības ministrija, Satiksmes ministrija, Tieslietu ministrija, Veselības ministrija, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, Zemkopības ministrija, kā arī atvasinātās publiskās personas, <u>"saskanojot ar neatkarīgu padomi un īstenojot sabiedrības līdzdalības pasākumus lēmumpieņemšanā"</u>, [...]</p>	<p>Nav ņemts vērā Sabiedrības līdzdalība plānošanas dokumenta izstrādē tiks organizēta esošajā kārtībā.</p>
8	<p>10.pants. Klimata pārmaiņu un klimata pārmaiņu ietekmju monitorings, prognozes un ziņošana</p>	<p>(3) - Šajā punktā ir jāiekļauj informācijas pieejamība plašākai publikai. Ziņojumiem par pielāgošanos klimata pārmaiņām jābūt pieejamiem plašākai sabiedrībai, pašvaldībām un ministrijām aktīvi jākomunicē sasniegtie vai nesasniegtie mērķi un riski. Sabiedrībai jābūt iesaistītai, izdarot vērtībās balstītas izvēles dažādu pasākumu veikšanai - prioritāšu noteikšanai, klimata mērķu sasniegšanā</p>	<p>Ņemts vērā Informācija par monitoringu un prognozes ir pieeja LVĢMC mājas lapā, savukārt ziņojumi Eiropas Komisijai būs pieejami Klimata un enerģētikas mājas lapā.</p>

9	<p>11.pants. Eiropas Savienības kvotu tirdzniecības sistēmas darbības veikšanai nosacījumi</p>	<p>Papildināt ar: 1) veicina "konkrētu, izmērāmu" pasākumu īstenošanu ar mērķi samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas;</p>	<p>Nav ņemts vērā. ETS operatoriem ir stingras monitoringa veikšanas prasības, kā arī regulāra datu ziņošana. Konkrētu, izmērāmu pasākumu sasniegšanas kontrolei būtu nepieciešama papildu ziņošana, kas palielinātu administratīvo slogu. Vienlaicīgi, likumprojekta 20. Pants ietver papildu prasības bezmaksas kvotu piešķiršanai - izpildīt energoauditoru ieteikumus vai ieviest energopārvaldības sistēmu, kā arī centralizētas siltumapgādes operatoriem un rūpniecības uzņēmumiem ar sliktāko emisiju bilanci Eiropas Savienības mērogā -- klimatneitralitātes plānu izstrādi uzņēmuma līmenī, kas paredz konkrētu kvalitatīvu un kvantitatīvu mērķu sasniegšanu.</p>
10	<p>11.pants. Eiropas Savienības kvotu tirdzniecības sistēmas darbības veikšanai nosacījumi</p>	<p>Aicinām pārformulēt pretrunīgi definēto punktu, jo nav saprotams, uz ko attiecas pēdējais teikums. 5) ”[...] sniedz Klimata un enerģētikas ministrijai un citām valsts iestādēm, pašvaldībām un sabiedrībai šajā likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto</p>	<p>Ņemts vērā. ”[...] sniedz Klimata un enerģētikas ministrijai un citām valsts iestādēm, pašvaldībām un sabiedrībai šajā likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto informāciju, tai skaitā informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām, izņemot to informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav publicējama.”</p>

		informāciju, izņemot to informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav publicējama. Šis nosacījums neattiecas uz informāciju par siltumnīcefekta gāzu emisijām.”	
1 1	12.pants. darbība Savienības kvotu sistēmā	Operatoru Eiropas emisijas tirdzniecības	Lūdzam precizēt, kā plānota bīstamo atkritumu un sadzīves atkritumu sadedzināšanas radīto emisiju uzskaite? (4) “Ja šā likuma 1. pielikumā minētās darbības ražošanas jaudas robežvērtības kādā iekārtā tiek pārsniegtas, ņemto vērā šā pielikuma pirmajā daļā minētos nosacījumus, siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujā ietver visas tehniskās vienības, kurās tiek sadedzināts kurināmais, izņemot tehniskās vienības bīstamo atkritumu un sadzīves atkritumu sadedzināšanai.”
1 2	12.pants. darbība Savienības kvotu sistēmā	Operatoru Eiropas emisijas tirdzniecības	Lūdzam precizēt, uz ko būtu attiecināms šis punkts? (6) “Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā neiekļauj iekārtas vai iekārtu daļas, kuras izmanto jaunu produktu
			Nav ņemts vērā. Klimata likuma 1., 2., 4. pielikumos minētajās darbības neietilpst bīstamo atkritumu un sadzīves atkritumu sadedzināšana, Klimata likuma ietvaros netiks veikta to radīto emisiju uzskaite. Saskaņā ar ES ETS direktīvas (Direktīva (ES) 2023/959), (98) punktu Eiropas Komisijai līdz 2026. gada jūlijam ir jāizvērtē un jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par iespēju iekļaut sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtas ES ETS.
			Tās ir iekārtas, kuras izmanto “jaunu produktu un procesu testēšana”; darbība bieži tiek veikta ierobežotā laika periodā (no dažām stundām līdz vairākām dienām) esošās, komerciāla mēroga iekārtās. Tas ietver piem. optimizācijas testus, jaunu

		vai ražošanas procesu pētīšanai, izstrādei vai pārbaudei.”	izejvielu pārbaudi vai jaunu produktu kategoriju ražošana. Šādas neregulāras pārbaudes ir jāuztver kā piederošas rūpnieciskajām darbībām, un tāpēc tās nevar uzskatīt par iemeslu visas iekārtas izslēgšanai no ES ETS, ne arī ņemt vērā aprēķinot iekārtas jaudu.
1 3	13.pants. Degvielas un kurināmā operatoru darbība Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēma ēku, transporta un papildu sektoros	(6) "Siltumnīcefekta gāzu emisiju dati un monitoringa pārskats ir pieejami siltumnīcefekta gāzu emisijas atļaujas izsniedzējam un kontroles institūcijām." Lūdzam papildināt šo punktu un padarīt informāciju pieejamu arī plašākai sabiedrībai - kontroles institūcijām pārskati būtu jāpublicē.	Nav ņemts vērā. Ar Klimata likuma 11. panta 5. punktu tiek noteikts, ka operatora pienākumos ietilpst sniegt Klimata un enerģētikas ministrijai un citām valsts iestādēm, pašvaldībām un sabiedrībai likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto informāciju. SEG atļaujas, monitoringa plāni un ikgadējie emisiju ziņojumi tiek publicēti VVD interneta vietnē.
1 4	15.pants. Valsts nodeva par siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju	Aicinām likumā noteikt šīs nodevas novirzīšanu zaļajam budžetam, piemēram, V nodaļas Klimata finanšu instrumentu papildināšanai.	Nav ņemts vērā. Nodevas mērķis ir segt izmaksas, kas saistītas ar iesniegumu kontrolēšanu VVD dokumentu izskatīšanas procesā un mazināt nepamatotu pieteikumu iesniegšanu.
1 5	17.pants. Operatoru un gaisa kuģu operatoru	(12) 1), 3), 4) Papildināt ar: <u>“un publisko šo informāciju sabiedrības pieejamībai.”</u>	Nav ņemts vērā. Ar Klimata likuma 11. panta 5. punktu tiek noteikts, ka operatora pienākumos ietilpst

	veiktais monitorings un ziņojumi		sniegt Klimata un enerģētikas ministrijai un citām valsts iestādēm, pašvaldībām un sabiedrībai likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto informāciju.
1 6	19.pants. Jūras transporta oglekļa dioksīda emisiju monitorings un ziņojumi	(3) Papildināt ar: “ <u>kā arī veic novērtējumu un publisko to sabiedrības pieejamībai.</u> ”	Nav ņemts vērā. Ar Klimata likuma 11. panta 5. punktu tiek noteikts, ka operatora pienākumos ietilpst sniegt Klimata un enerģētikas ministrijai un citām valsts iestādēm, pašvaldībām un sabiedrībai likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto informāciju. Novērtējumu par jūras transporta iekļaušanu ETS un nepieciešamību mainīt jūras transporta darbības tvērumu ETS veiks ES Komisija atbilstoši Eiropas parlamenta un padomes direktīva 2003/87/EK 3.gg pantam.
1 7	20.pants. Eiropas Savienības Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas iekārtu saraksts bezmaksas kvotu sadalei	(8) 5) Papildināt ar: “ <u>kā arī publicēta šī informācija sabiedrības pieejamībai.</u> ”	Nav ņemts vērā Ar Klimata likuma 11. panta 5. punktu tiek noteikts, ka operatora pienākumos ietilpst sniegt Klimata un enerģētikas ministrijai un citām valsts iestādēm, pašvaldībām un sabiedrībai likumā un citos normatīvajos aktos paredzēto informāciju.
1 8	24.pants. Finanšu līdzekļu no darījumiem ar bez maksas piešķirtajām	Aicinām pārveidot šādā redakcijā: (5) “Ja pēc šā panta ceturtajā daļā minētās pārbaudes tiek konstatēts, ka finanšu līdzekļi	Ņemts vērā. 24. panta (5) - (8) daļu izteikt šādā redakcijā:

<p>emisijas kvotām izlietojums</p>	<p>nav izmantoti atbilstoši šā likuma nosacījumiem, Klimata un enerģētikas ministrija var pieņemt lemj par lēmumu par operatora un gaisa kuģa operatora pienākumu trīs gadu laikā veikts šā panta otrajā daļā minētos pasākumus.”</p> <p>(6) “Ja šā panta piektajā daļā minētais lēmums netiek izpildīts, Klimata un enerģētikas ministrija var pieņemt lēmumu lemj par finanšu līdzekļu, kas gūti no operatoru un gaisa kuģa operatoru darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām, atgriešanu.”</p>	<p>Ņemts vērā. 24. Panta piektā daļa izteikta šādā redakcijā: (5) Ja pēc šā panta ceturtajā daļā minētās pārbaudes tiek konstatēts, ka finanšu līdzekļi nav izmantoti atbilstoši šā likuma nosacījumiem, Klimata un enerģētikas ministrija pieņem lēmumu par operatora un gaisa kuģa operatora pienākumu trīs gadu laikā veikt šā panta otrajā daļā minētos pasākumus.</p> <p>24. Panta sestā daļa izteikta šādā redakcijā: (6) Ja šā panta piektajā daļā minētais lēmums netiek izpildīts vai tiek izpildīts daļēji, Klimata un enerģētikas ministrija pieņem lēmumu par finanšu līdzekļu, kas gūti no operatoru un gaisa kuģa operatoru darījumiem ar bez maksas piešķirtajām emisijas kvotām un kas nav izmantoti atbilstoši šā likuma nosacījumiem, atgriešanu ieskaitīšanu Valsts kasē atvērtajā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai. Minētos finanšu līdzekļus izmanto atbilstoši šā likuma 36.pantā noteiktajam.</p> <p>24.pantu papildināt ar šādu devīto daļu:</p>
------------------------------------	---	--

			(9) Ministru kabinets nosaka kārtību par šā panta sestajā daļā neizmantoto finanšu līdzekļu aprēķina veikšanu.
1 9	28.pants. Sabiedrības līdźdalība Eiropas Savienības kvotu tirdzniecības sistēmas darbību monitoringā un ziņošanā un emisijas kvotu sadalē	Aicinām pārveidot šādā redakcijā: (4) “Sabiedrībai ir pieejama informācija par operatora un gaisa kuģa operatora Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas darbības radītajām siltumnīcefekta gāzu emisijām, <u>kā arī ikgadējais darbības līmeņa ziņojums.</u> Ikgadējais darbības līmeņa ziņojums ir pieejams kontroles institūcijām.	Nav ņemts vērā. Esošā redakcija netiek mainīta. Ikgadējais darbības ziņojums var saturēt konfidenciālu informāciju.
2 0	33.pants. Administratīvie pārkāpumi Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmās	(1) un (2) Aicinām palielināt naudas sodu apmēru, lai tas būtu proporcionāls operatora darbībā radīto emisiju apjomam.	Nav ņemts vērā Attiecībā uz soda naudas apmēru Latvija pārņēmusi direktīvas 2003/87/EK 16. panta nosacījumus. Papildus, soda naudas piemērošana neatbrīvo operatoru no emisijas kvotu nodošanas pienākuma.
2 1	35.pants. Klimata pārmaiņu finanšu instruments	(4) 2) Aicinām papildināt šādā redakcijā: “pārbauda projektu īstenotāju iesniegtos pārskatus par projektu rezultātu monitoringu	Nav ņemts vērā Minētā informācija tiek norādīta ikgadējos informatīvajos ziņojumos par Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta darbību iepriekšējā gadā, kas tiek iesniegts Ministru

		un iesniedz apkopoto informāciju Klimata un enerģētikas ministrijai, <u>ko publisko ministrijas mājaslapā.</u> ”	kabinetam. Pēc tā izskatīšanas Minsitru kabineta sēdē tas tiek publicēts gan ministrijas mājaslapā, gan vienotajā politikas plānošanas dokumentu datubāzē (polsis.mk.gov.lv)
2 2	37.pants. Emisijas kvotu izolīšanas instrumenta finansējuma izmantošana	<p>Aicinām pārveidot šādā redakcijā:</p> <p>1) b)</p> <p>“īstenot veicinošus pasākumus, lai pārietu uz zemu un nulles siltumnīcefekta gāzu emisiju transportlīdzekļu izmantošanu, sabiedriskā transporta plašāku izmantošanu un infrastruktūras attīstību, <u>kā arī bezemisiju mobilitātes infrastruktūras attīstībai;</u>”</p> <p>f) “veicināt oglekļa dioksīda uztveršanu, transportēšanu, ģeoloģisko noglabāšanu videi drošā veidā un uztvertā oglekļa dioksīda lietošanu”</p> <p>Valstij nevajadzētu investēt publiskā finansējuma līdzekļus oglekļa uzglabāšanas tehnoloģisko risinājumu attīstīšanai, īpaši ņemot vērā Vides aizsardzības likuma 3. pantā definēto principu “piesārņotājs maksā” — tas nozīmē, ka persona sedz izdevumus,</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>1) b) Emisijas kvotu izolīšanas instrumenta finansējuma izmantošanas mērķi ir noteikti saskaņā ar Direktīvā 2003/87/EK noteiktajiem emisijas kvotu izsoļu ieņēmumu izmantošanas virzieniem. Transports ir viens no grūtāk dekarbonizējamiem tautsaimniecības sektoriem, bet transporta SEG emisiju īpatsvars Latvijas emisiju kopējā bilancē ir augstāks nekā ES vidēji. Tas savukārt nozīmē, ka, lai veicinātu mērķu izpildi, ir nepieciešams sekmēt SEG emisiju samazināšanu, kur būtisku ieguldījumu sniedz arī veicinoši pasākumi, kas vērsti uz pāreju ne vien uz bezemisiju, bet arī uz zemu SEG emisiju transportlīdzekļu izmantošanu. Vienlaikus, šāda finansējuma izmantošanas mērķa precizēšana būtu pretrunā ar īstenošanā esošo Emisijas kvotu izolīšanas instrumenta finansēto projektu atklātu konkursu “Siltumnīcefekta gāzu emisijas</p>

		<p>kas saistīti ar tās darbības dēļ radīta piesārņojuma novērtēšanu, novēršanu, ierobežošanu un seku likvidēšanu. Tādējādi oglekļa dioksīda emisiju noglabāšanas risinājumu attīstīšanai, kā arī izpētei, ir jābūt tirgus dalībnieku atbildībai, nevis tai ir jāvelta publiskais finansējums.</p> <p>Turklāt likuma tekstā nepieciešams skaidri definēt atsevišķu izmērāmu mērķi emisiju samazināšanai un piesaistei, kas palīdzētu veikt konkrētu risinājumu izvēli un novērtēt to pienesumu klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā.</p>	<p>samazināšana transporta sektorā – atbalsts bezemisiju un mazemisiju transportlīdzekļu iegādei”. Papildus jāmin, ka konkrētie atbalsta virzieni, nosacījumi un prasības tiks vērtētas, izstrādājot konkrētās atbalsta programmas, kas attiecīgi nozīmē, ka nākotnē var tikt atbalstīta arī tikai bezemisiju transportlīdzekļu izmantošana. Attiecīgais Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansējuma izmantošanas mērķis netiks papildināts ar piedāvāto “kā arī bezemisiju mobilitātes infrastruktūras attīstībai”, jo šādu risinājumu pēc būtības ietver jau attiecīgajā mērķī minētā infrastruktūras attīstība.</p> <p>1) f) Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansējuma izmantošanas mērķi ir noteikti saskaņā ar Direktīvā 2003/87/EK noteiktajiem emisijas kvotu izsoļu ieņēmumu izmantošanas virzieniem.</p>
2 3	37.pants. Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansējuma izmantošana	<p>Aicinām pārveidot šādā redakcijā:</p> <p>2) b) “atbalstīt pētniecību nozarēs, uz kurām attiecas emisijas kvotu tirdzniecības sistēma;</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>2) b) Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansējuma izmantošanas mērķi ir noteikti saskaņā ar Direktīvā 2003/87/EK</p>

		<p>atbalstīt pētniecību par emisiju samazināšanas iespējām dažādos sektoros;” f) “pasākumi, ar ko sniedz finansiālu atbalstu mājsaimniecībām ar zemiem <u>un vidējiem</u> ienākumiem energoefektivitātes palielināšanai ēku sektorā, <u>iekārtu nomaiņai, lai mazinātu emisijas siltumapgādē</u> un transporta gala lietotājiem ar zemiem un vidējiem ienākumiem <u>un citu tehnoloģiju ieviešanai, kas veicina klimatneitralitāti.</u>”</p>	<p>noteiktajiem emisijas kvotu izsoļu ieņēmumu izmantošanas virzieniem. Atbilstoši Direktīvā noteiktajam, pētniecības un attīstības finansēšana no emisijas kvotu izsoļu ieņēmumiem atbalstāma tikai nozarēs, uz kurām attiecas šī direktīva.</p> <p>2) f) Emisijas kvotu izolīšanas instrumenta finansējuma izmantošanas mērķi ir noteikti saskaņā ar Direktīvā 2003/87/EK noteiktajiem emisijas kvotu izsoļu ieņēmumu izmantošanas virzieniem (šajā gadījumā – attiecībā uz emisijas kvotu izolīšanu jaunā ETS ietvaros no 2027. gada). Ņemot vērā, ka jaunais ETS attiecināms uz transporta un ēku sektoru, attiecīgā mērķa ietvaros nav paredzēts atbalsts citu tehnoloģiju ieviešanai, kas ir ārpus šiem sektoriem, savukārt konkrētie atbalsta virzieni, nosacījumi un prasības tiks vērtētas, izstrādājot konkrētās atbalsta programmas. ?</p>
2 4	38.pants. Emisijas kvotu izolīšanas instrumenta vadība un īstenošana	<p>Papildināt ar: (1) Klimata un enerģētikas ministrija līdz 2024. gada 30. jūnijam un turpmāk ik pēc trīs gadiem sagatavo un klimata un enerģētikas</p>	<p>Nav ņemts vērā Informatīvais ziņojums tiks gatavots, saskaņots un virzīts izskatīšanai MK atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, tajā skaitā iesaistot sabiedrību.</p>

		ministrs noteiktā kārtībā iesniedz Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta darbības stratēģiju, ietverot prioritāros virzienus izsoļu ieņēmumu izmantošanai <u>"kas izvirzīti konsultējoties ar sabiedrību, īstenojot sabiedrības līdzdalības pasākumus"</u> .	
2 5	38.pants. Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta vadība un īstenošana	Papildināt ar: (3) Klimata un enerģētikas ministrija emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta budžeta programmas ietvaros veic šādas funkcijas: 1) izstrādā konkursa nolikumus, <u>"iesaistot sabiedrību un konsultējoties ar uzraudzības komiteju"</u> ;	Nav ņemts vērā Ministru kabineta noteikumi tiks gatavoti, saskaņoti un virzīti izskatīšanai MK atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, tajā skaitā iesaistot sabiedrību. Atsevišķa uzraudzības komiteja netiks veidota.
2 6	38.pants. Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta vadība un īstenošana	Papildināt ar: (5) 4) pārbauda projektu īstenoātāju iesniegtos pārskatus par projektu īstenošanas progresu un projektu rezultātu monitoringu un iesniedz apkopoto informāciju Klimata un enerģētikas ministrijai <u>"un uzraudzības"</u>	Nav ņemts vērā Ministru kabineta noteikumi tiks gatavoti, saskaņoti un virzīti izskatīšanai MK atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, tajā skaitā iesaistot sabiedrību. Atsevišķa uzraudzības komiteja netiks veidota.

		komitejai" , kā arī atgūst projektiem piešķirto neattiecināmo finanšu instrumenta finansējumu.	
2 7	38.pants. Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta vadība un īstenošana	(7) Papildināt ar: Ministru kabinets: 1) nosaka kārtību, kādā nodrošināma Latvijai piešķirto emisijas kvotu izsolīšana; 2) izdod šā panta otrajā daļā minēto atklāto projektu iesniegumu konkursu nolikumus, kuros " uzraudzības komiteja " nosaka projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus, projektu iesniegumu iesniegšanas, izskatīšanas, apstiprināšanas un finansējuma piešķiršanas kārtību, kā arī projektu īstenošanas, pārskatu iesniegšanas un pārbaudes kārtību;	Nav ņemts vērā Ministru kabineta noteikumi tiks gatavoti, saskaņoti un virzīti izskatīšanai MK atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, tajā skaitā iesaistot sabiedrību. Atsevišķa uzraudzības komiteja netiks veidota.
2 8	39.pants. Modernizācijas fonds	Papildināt ar: (5) Šā panta ceturtajā daļā minētās programmas (apakšprogrammas) izpildītāja ir Klimata un enerģētikas ministrija " piedaloties uzraudzības komitejai ".	Nav ņemts vērā Tiek atstāta sākotnējā likumprojekta redakcija. Pirmkārt, no iesniegtā nav skaidrs, kas ir minētā "uzraudzības komiteja" un kas to veido, vai tā ir Klimata likuma projektā minētā Klimata finanšu instrumentu

			<p>konsultatīvā padome vai kas cits. Otrkārt, valsts budžeta izstrādāšanas, apstiprināšanas un izpildes kārtību un atbildību budžeta procesā nosaka "Likums par budžetu un finanšu vadību" (turpmāk - Likums). Likums skaidro, ka budžeta programma ir savstarpēji saistītu, uz kopēju mērķi orientētu pasākumu vai pakalpojumu kopums, kurš tiek plānots, izpildīts, uzskaitīts un kontrolēts no budžeta finansētās institūcijās saskaņā ar šo likumu un par kura izpildi atbild budžeta izpildītāji. Budžeta izpildītāji, savukārt, Likumā noteikti kā "no budžeta finansētu institūciju vadītāji", kuri ar asīgnējumu pilnvaroti izdarīt budžeta izdevumus vai uzņemties īstermiņa saistības, vai arī tiesīgi uzņemties ilgtermiņa saistības attiecībā uz budžetu ". Attiecīgi, fonda finanšu vadības nepieciešamos administratīvos pasākumus, ieskaitot kontroles un atbildības pasākumus var uzņemties tikai KEM kā budžeta izpildītājs un KEM vadītājs - valsts sekretārs.</p>
2 9	40.pants. Modernizācijas fonda finansējuma izmantošana	Papildināt ar: (1)	<p>Nav ņemts vērā Likumā noteiktie vispārīgie Modernizācijas fonda (MF) atbalsta virzieni pārņemti ES ETS direktīvas (Direktīva (ES) 2023/959)</p>

	<p>Modernizācijas fonda finansējumu izmanto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas pasākumu īstenošanai, atbalstot investīcijas:</p> <p>[...]</p> <p>5) centralizētās siltumapgādes tīklu modernizēšanā, <u>"kuras veicina pāreju uz atjaunīgiem energoresursiem"</u>, kā arī elektroenerģijas pārvades un sadales tīklu modernizēšanā, tai skaitā viedo risinājumu ieviešanā;</p> <p>[...]</p> <p>7) bezemisiju mobilitātes infrastruktūras paplašināšanā <u>"un attīstīšanā"</u>;</p> <p>8) atbalstam māsaimniecībām ar zemiem <u>"un vidējiem"</u> ienākumiem, tostarp lauku un attālos apvidos, lai novērstu enerģētisko nabadzību un modernizētu to siltumapgādes sistēmas <u>" un ieviestu bezemisiju un atjaunīgos energoavotus un siltumapgādes sistēmas"</u>;</p>	<p>10d panta (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:02003L0087-20230605&qid=1695157903554#tocId20).</p> <p>Uz šo vispārējo atbalsta virzienu pamata Eiropas Investīciju banka (EIB) un EK izvērtē Latvijas iesniegto investīciju priekšlikumu, pozitīva izvērtējuma gadījumā piešķirot finansējumu konkrēta projektu konkursa īstenošanai.</p> <p>Šī iemesla dēļ noraidām 40. Panta 1. punktā pievienot "'un vidējiem" ienākumiem" - formāla atbalsta virziena paplašināšana Klimata likumā neietekmēs tā izvērtēšanu ES līmenī (EIB un EK).</p> <p>Vēršam uzmanību, ka Modernizācijas fonda prioritārie atbalsta virzieni Latvijā finansējuma izmantošanai 2023.-2027. gadam jau noteikti Ministru kabineta 2023. gada 13. jūlija noteikumos Nr. 396 "Modernizācijas fonda darbības kārtības noteikumi un daudzgadu darbības programma". Vēršam arī uzmanību, ka šajos Ministru kabineta noteikumos, kas ir pamats konkrētu projektu konkursu veidošanai</p>
--	--	---

			<p>Latvijā, atsevišķa prioritāte CSA atbalstam pašlaik nav paredzēta.</p> <p>Attiecībā uz aicinājumu 40. panta 1. punktu papildināt ar "un attīstīšanā" un "un ieviestu bezemisiju un atjaunīgos energoavotus un siltumapgādes sistēmas ", pašreizējā redakcija sevī ietver piedāvāto papildinājumu iekļaušanu atbalsta aktivitātēs tādēļ neatbalstām pašreizējās redakcijas papildināšanu.</p>
30	41.pants. Modernizācijas fonda vadība un īstenošana	<p>Papildināt ar:</p> <p>(2) Modernizācijas fonda finansējuma izmantošanu nodrošina, organizējot projektu iesniegumu konkursus. Ministru kabinets izdod projektu iesniegumu konkursu nolikumus, kuros, “konsultējoties ar uzraudzības komiteju”, nosaka projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijus, komercdarbības atbalsta piešķiršanas nosacījumus, projektu iesniegumu iesniegšanas, izskatīšanas, apstiprināšanas un finansējuma piešķiršanas kārtību, projektu īstenošanas kārtību, kā arī pārskatu iesniegšanas un pārbaudes kārtību.</p>	<p>Nav ņemts vērā</p> <p>(2) Ministru kabineta noteikumi tiks gatavoti, saskaņoti un virzīti izskatīšanai MK atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, tajā skaitā iesaistot sabiedrību. Atsevišķa uzraudzības komiteja netiks veidota.</p> <p>(4) Sākotnējo likumprojekta redakciju šādā redakcijā nepapildināsim. Jau tagad pēc informatīvā ziņojuma iesniegšanas Ministru kabinetā, tas ir publisks un pieejams visiem interesentiem Tiesību aktu projektu publiskajā portālā (TAP). Informatīvais ziņojums tiks publicēts arī KEM mājas lapā.</p>

		<p>(4) Klimata un enerģētikas ministrija sadarbībā ar šā panta pirmajā daļā minēto privātpersonu vai publisku personu (ja attiecināms) sagatavo un katru gadu līdz 31. martam iesniedz Ministru kabinetam informatīvo ziņojumu par Modernizācijas fonda finansējuma izlietojumu iepriekšējā gadā, tai skaitā informāciju par finansētajiem pasākumiem un panākto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu <u>“un publisko to.”</u></p>	
3 1	42.pants. Klimata finanšu instrumentu konsultatīvā padome	<p>Papildināt ar: (2) Konsultatīvā padome izskata un sniedz priekšlikumus par Klimata un enerģētikas ministrijas sagatavoto klimata finanšu instrumentu kārtējā gada finanšu un darba plānu <u>“ un izstrādā projektu konkursu prioritāros atbalstāmos virzienus, projektu piešķiršanas un izvērtēšanas kritērijus”.</u></p>	<p>Nav ņemts vērā Ministru kabineta noteikumi tiks gatavoti, saskaņoti un virzīti izskatīšanai MK atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, tajā skaitā iesaistot sabiedrību un konsultatīvo padomi.</p>

<p>3 2</p>	<p>42.pants. Klimata finanšu instrumentu konsultatīvā padome</p>	<p>Papildināt šādā redakcijā: (5) 3) “Vismaz piecus tris pārstāvjus, kurus uz diviem gadiem deleģē biedrības un nodibinājumi kuru mērķis saskaņā ar statūtiem ir saistīts ar dabas aizsardzību klimata pārmaiņu mazināšanu vai pielāgošanos tām; 5) Vismaz 5 vides, cilvēku ar īpašām vajadzībām, jauniešu NVO un citi sociālo partneru pārstāvjus; 6) Neatkarīgās padomes pārstāvjus.”</p>	<p>Nav ņemts vērā Esošais konsultatīvās padomes ietvars ir optimāls, lai efektīvi nodrošinātu padomei noteikto funkciju īstenošanu.</p>
<p>3 3</p>	<p>44.pants. Princips "Klimatdrošināšana"</p>	<p>Pieņemot lēmumus, kas saistīti ar nozaru attīstības un rīcībpolitiku plānošanu, kā arī investīciju projektu apstiprināšanu, piemēro principu "Klimatdrošināšana", kas ir process, kurā infrastruktūras projektu izstrādē tiek integrēti klimata pārmaiņu samazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumi, kas ļauj pieņemt informācijā balstītus</p>	<p>Nav ņemts vērā Klimatdrošināšana ir process, kurā infrastruktūras projektu izstrādē tiek integrēti klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumi. Pieņemot lēmumus, kas saistīti ar visu nozaru attīstības un rīcībpolitiku plānošanu, kā arī investīciju projektu apstiprināšanu, piemēro principu "Klimatdrošināšana" tādējādi</p>

	<p>lēmumus par projektiem, kas uzskatāmi par saderīgiem ar Parīzes nolīgumu.</p> <p>Pieņemot lēmumus, kas saistīti ar visu nozaru attīstības un rīcībpolitiku plānošanu, kā arī investīciju projektu apstiprināšanu, piemēro principu "Klimatdrošināšana", kas ir process, kas nosaka jebkura projekta izstrādē integrējamos zinātnē balstītus klimata pārmaiņu samazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus, kas nodrošinātu projekta saderīgumu ar Parīzes nolīguma mērķiem. Principa "Klimatdrošināšana" ietvaros izvērtē, vai minētajos lēmumos noteikto mērķu sasniegšanu var nodrošināt ar plānotajiem risinājumiem, novēršot neaizsargātību pret iespējamo klimata pārmaiņu ilgtermiņa ietekmi, vienlaikus nodrošinot arī investīciju projekta īstenotāja novērtējumu par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma un ievainojamības pret klimata pārmaiņām un risku apskatu, un attiecīgi veic izmaiņas, lai Parīzes nolīguma mērķi tiktu sasniegti, ņemot vērā izmaksu efektivitātes principu.</p>	<p>nosakot jebkura projekta izstrādē integrējamos zinātnē balstītus klimata pārmaiņu samazināšanas un pielāgošanās klimata pārmaiņām pasākumus, kas nodrošinātu projekta saderīgumu ar Parīzes nolīguma mērķiem. Principa "Klimatdrošināšana" ietvaros atbildīgā institūcija izvērtē, vai minētajos lēmumos noteikto mērķu sasniegšanu var nodrošināt ar plānotajiem risinājumiem, novēršot neaizsargātību pret iespējamo klimata pārmaiņu ilgtermiņa ietekmi, vienlaikus nodrošinot arī investīciju projekta īstenotāja novērtējumu par siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma un ievainojamības pret klimata pārmaiņām un risku apskatu, un attiecīgi veic izmaiņas, lai Parīzes nolīguma mērķi tiktu sasniegti, ņemot vērā izmaksu efektivitātes principu.</p>
--	--	--

3 4	50.pants. Pašvaldības atbildība	<p>Papildināt ar:</p> <p>Pašvaldība tās ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un attīstības programmā atbilstoši plānošanas reģiona noteiktajiem mērķiem, prioritātēm un nosacījumiem", <u>kā arī sabiedrības vērtībām un prioritātēm, ko noskaidro īstenojot sabiedrības līdzdalības pasākumus,</u> iekļauj klimata pārmaiņu samazināšanas un klimata pārmaiņām pielāgošanās mērķus, prioritātes, rīcības un projektus, ievērojot vadlīnijas.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā Priekšlikuma nolūks ir saprasts, bet šādā redakcijā likumprojekts netiks papildināts. Klimata pārmaiņu samazināšanas un klimata pārmaiņām pielāgošanās mērķiem, prioritātēm, rīcībām un projektiem jābūt tiešā veidā sasaistītiem ar plānošanas reģiona noteiktajiem mērķiem, prioritātēm un nosacījumiem. Sabiedrības vērtības nav vienmēr balstītas zinātniskos datos un pierādījumos. Tajos balstot klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās mērķus varētu novest pie efektīvu risinājumu neizmantošanas sabiedrības atbalsta trūkuma dēļ.</p> <p>Anotācijas teksts precizēts, lai uzsvērtu, ka pašvaldību un plānošanas reģionu attīstības plānošanas procesā ir jāiekļauj un jāuzklausā sabiedrības viedoklis un jāņem vērā iespēju robežās.</p>